

РЕСПУБЛИКА
ТАТАРСТАН

СОВЕТ ШЕМОРДАНСКОГО
СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ
САБИНСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО
РАЙОНА

422050, Республика Татарстан,
Сабинский район,
с. Шемордан, ул. Лермонтова, 2
тел. (84362) 3-21-44

ТАТАРСТАН
РЕСПУБЛИКАСЫ

САБА МУНИЦИПАЛЬ
РАЙОНЫ ШЭМЭРДЭН АВЫЛ
ЖИРЛЕГЕ СОВЕТЫ

422050, Татарстан Республикасы,
Саба районы,
Шәмәрдән авылы, Лермонтов
урам, 2 йорт
тел. (84362) 3-21-44

e-mail: Shmd.Sab@tatar.ru

РЕШЕНИЕ
15.04.2022

КАРАР
№11

Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Шәмәрдән авыл җирлеген төзекләндерү кагыйдәләрен раслау турында

«Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 06.10.2003 ел, №131-ФЗ Федераль закон, «Татарстан Республикасы Саба муниципаль районының Шәмәрдән авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге Уставы нигезендә, шулай ук җирлек территориясендә төзекләндерү объектларын карап тотуга, чисталыкка һәм тәртипкә карата бердәм таләпләр билгеләү, тулаем төзекләндерү дәрәжәсен күтәрү максатларында, Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Шәмәрдән авыл җирлеге Советы

КАРАР БИРӨ:

1. Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Шәмәрдән авыл җирлеген төзекләндерү кагыйдәләрен расларга (теркәлә).
2. Үз көчен югалткан дип танырга:
 - Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Шәмәрдән авыл җирлеге Советының 2017нче елның 7нче ноябрәндә кабул ителгән 34нче номерлы «Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Шәмәрдән авыл җирлеген төзекләндерү кагыйдәләрен раслау турында»гы карары;
 - Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Шәмәрдән авыл җирлеге Советының «Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Шәмәрдән авыл җирлеген төзекләндерү кагыйдәләрен раслау турында» Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Шәмәрдән авыл җирлеге Советының 2017нче елның 7нче ноябрәндә кабул ителгән 34нче номерлы карары белән расланган Шәмәрдән авыл җирлеген төзекләндерү кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү турында» 2018нче елның 24нче сентябрәндә кабул ителгән 23нче номерлы карары;
 - Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Шәмәрдән авыл җирлеге Советының «Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Шәмәрдән авыл җирлеген төзекләндерү кагыйдәләрен раслау турында» Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Шәмәрдән авыл җирлеге Советының 2017нче елның 7нче ноябрәндә кабул ителгән 34нче номерлы карары белән расланган Шәмәрдән авыл

жирлеген төзеклэндерү кагыйдэләренә үзгәрешләр кертү турында" 2019нчы елның 13нче маенда кабул ителгән 14нче номерлы карары;

- Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Шәмәрдән авыл җирлеге Советының «Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Шәмәрдән авыл җирлеген төзеклэндерү кагыйдэләрен раслау турында" Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Шәмәрдән авыл җирлеге Советының 2017нче елның 7нче ноябрәндә кабул ителгән 34нче номерлы карары белән расланган Шәмәрдән авыл җирлеген төзеклэндерү кагыйдэләренә үзгәрешләр кертү турында" 2020нче елның 11нче августында кабул ителгән 16нчы номерлы карары;

- Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Шәмәрдән авыл җирлеге Советының «Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Шәмәрдән авыл җирлеген төзеклэндерү кагыйдэләрен раслау турында" Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Шәмәрдән авыл җирлеге Советының 2017нче елның 7нче ноябрәндә кабул ителгән 34нче номерлы карары белән расланган Шәмәрдән авыл җирлеген төзеклэндерү кагыйдэләренә үзгәрешләр кертү турында" 2021нче елның 25нче февралендә кабул ителгән 5нче номерлы карары.

3. Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Шәмәрдән авыл җирлеген төзеклэндерү кагыйдэләрен Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталындагы «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрәндә түбәндәге адрес буенча бастырып чыгарырга: <http://pravo.tatarstan.ru> һәм түбәндәге адрес буенча урнашкан мәгълүмат стендларында яктыртырга:

- Татарстан Республикасы, Саба районы, Шәмәрдән авылы, Яшьләр урамы урамы, 8 нче йорт адресы буенча урнашкан авыл клубында;

- Татарстан Республикасы, Саба районы, Мичәнбаш авылы, Совет урамы урамы, 31 адресы буенча урнашкан авыл клубы бинасында;

- Татарстан Республикасы, Саба районы, Кырбаш авылы, Гагарин урамы, 26 нчы йорт.

Шәмәрдән авыл җирлеге башлыгы

А.Н.Гәрәев

Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Шәмәрдән авыл җирлеген төзекләндерү кагыйдәләре

I. Гомуми нигезләмә

1. Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Шәмәрдән авыл җирлеген төзекләндерү кагыйдәләре (алга таба – кагыйдәләр) «Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законны үтәү йөзеннән, әйләнә-тирә мохитне саклау, халыкның санитар-эпидемиологик иминлеген, Россия Федерациясенең, Татарстан Республикасының башка норматив хокукый актлары һәм муниципаль норматив хокукый актлар нигезендә эшләнә.
2. Әлеге кагыйдәләр оештыру-хокукый формасына карамастан, барлык физик һәм юридик затлар тарафыннан үтәлергә тиеш.
3. Әлеге кагыйдәләр «Татарстан Республикасы Саба муниципаль районының Шәмәрдән авыл җирлегенә» муниципаль берәмлегенә бөтен территориясендә (алга таба – авыл җирлегенә текст буенча) эш итә һәм таләпләр билгели:
 - 1) алар урнашкан биналарны (торак йортларны да кертеп), корылмаларны һәм җир кишәрлекләрен карап тоту буенча тиешле биналарның, корылмаларның һәм корылмаларның фасадларының һәм киртәләренә тышкы кыяфәтенә карата;;
 - 2) төзекләндерү эшләре исемлегенә һәм аларны вакыт-вакыт башкару вакыты;
 - 3) биналарның (биналарның) һәм корылмаларның милекчеләренә якин-тирә территорияләренә төзекләндерүдә катнашу тәртибен билгеләү турында;
 - 4) авыл җирлегенә территориясен төзекләндерү (урамнарны яктырту, территорияләренә яшелләндерү, урам исемнәренә һәм йорт номерлары язылган күрсәткечләр кую, кече архитектура формаларын урнаштыру һәм карап тоту) буенча.
4. Территорияләренә төзекләндерү элементларын проектлау һәм урнаштыру авыл төзелешенә һәм җир законнары, махсус нормалар һәм кагыйдәләр, дөүләт стандартлары, муниципаль берәмлеккә Генераль планы, җирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә, билгеләнгән тәртиптә расланган проект документлары нигезендә гамәлгә ашырыла.
5. Әлеге кагыйдәләр авыл җирлегенә территориясендә көнкүреш һәм сәнәгать калдыкларын җыю, чыгару, ташу, утильләштерү һәм эшкәртү буенча мөнәсәбәтләренә җайга салмый.

Төп төшенчәләр

6. Әлеге кагыйдәләренә гамәлгә ашыру максатларында түбәндәге төшенчәләр кулланыла:
 - арборицидлар-агач-куак үсемлекләренә чүп үләнә каршы кулланыла торган химик матдәләр;
 - Наратлык балтыравыгы-зур үләнле үсемлек, балтырган гаилә төре зонтик. Үсемлек озак яшәүчә тән тиреләренә китереп чыгара ала;
 - гербицидлар - химик матдәләр, кулланыла торган өчен уничтожения растительности;
 - җирле әһәмияттәге автомобиль юлы – транспорт инфраструктурасы объект,

транспорт чаралары хәрәкәткә өчен билгеләнгән һәм үз эченә автомобиль юлына бүлгән бирелгән полоса чикләрендә жир кишәрлекләрен һәм аларда урнашкан конструктив элементлар (юл полотносы, юл өслеге һәм мондый элементлар) һәм аның технологик өлеше булган юл корылмалары-саклагыч юл корылмалары, ясалма юл корылмалары, житештерү объектлары, автомобиль юлларын тәзекләндерү элементлары;

архитектура яктыртуы-кичке вакытта сәнгати-сәнгатьле визуаль мохит формалаштыру, аерым торучы бинаны яки корылманы, биналар комплексын, мәдәни мирас объектларын, жирлек территориясендә урнашкан тәзекләндерү элементларын, архитектура-Ландшафт объектларын, өлгә Кагыйдәләрдә каралган очракларда ачыклау, караңгылыкны һәм образлы интерпретацияләүне ачыклау өчен кулланыла;

фасадның архитектур үзенчәлекләре – бинаның фасадының, әйләнә-тирә мохитнең конструктив һәм эстетик сыйфатларын (стиль һәм композицион бөтенлегә, ритм, үлчәмлек һәм пропорциональлек, визуаль кабул итү, ачык һәм ябык киңлекләр балансын чагылдыручы үзенчәлекле характеристикалары);

бефонсыз конструкцияләр-тышкы мөгълүмат чараларын эшләү ысулы, анда конструкция аерым хәрәфләрдән, билгеләмәләрдән, билгеләрдән, декоратив элементлардан тора;

территорияне тәзекләндерү - гражданның яшәү шартларын тәэмин итүгә һәм яхшыртуга, жирлек территориясенә санитар һәм эстетик торышын яхшыртуга, торак пунктларның һәм аның территориясендә урнашкан объектларның, шул исәптән гомуми кулланылыштагы территорияләр, жир участкалары, биналар, корылмалар, тирә-юнь территорияләрен карап тотуга юнәлдерелгән чаралар комплексын тормышка ашыру эшчәнлегә;

вертикаль яшелләнделерү – биналарның һәм корылмаларның фасад өслекләрен, шул исәптән балконнар, лоджияләр, галереяләр, терәк диварлар һ. б. куллану, аларда стационар һәм мобиль яшел үсентеләр урнаштыру өчен;

витрина-фасадның бер өлешен алып торучы тоташ пыяла рәвешендә пыяла проем (тәрәзә, витраж);

барлыкка килгән төзелешнең тышкы архитектурасы - авыл жирлегә биналарының һәм территорияләренең тышкы кыяфәтен формалаштыручы архитектур-сәнгать һәм авыл төзелеш өзенчәлекләре;

яктыртуның тышкы ысулы-мөгълүмат кыры аңа жиберелгән яктылык чыганагы белән яктыртыла торган мөгълүмати конструкцияне яктырту ысулы;

квартал эчендәге (жирле) юл-магистраль урамнардан торак йортлар төркемнәренә һәм кварталның башка урыннарына кадәр транспорт һәм жәяүлеләр хәрәкәткә өчен билгеләнгән автомобиль юлы;

тәзекләндерүне торгызу-юлның бөтен киңлегенә асфальт өслеген, хужалык юлын, тротуарны сыйфатлы итеп торгызуны, бордюрлы ташны кире кайтаруны, туфракның уңдырышлы катламын торгызу, газон үләннәрен чөчү һәм бозылган яшел үсентеләргә утырту белән тырмалау өчен газоннарны ремонтлау, реклама конструкцияләрен һәм тәзекләндерүнең башка элементларын торгызуны үз эченә алган эшләр комплексы;

газон – махсус сайлап алынган үлән орлыкларын чөчү белән булдырыла торган, утырту, парк корылмалары һәм ландшафт композициясенә мөстәкыйль элемент булган, шулай ук табигый үлән үсемлегә;

декоратив-монументаль сәнгать-ул тәзекләндерү элементлары, шул исәптән кече архитектура формалары, биналар һәм корылмалар, гомуми файдаланудагы территорияләр, декоратив-сәнгать бизәлешен кулланып, махсус билгеләнгән кече архитектура формалары;

декоратив-сәнгать бизәлеше-монументаль яки декоратив скульптура, монументаль яки декоратив рәсем, мурал, мозаика, орнамент, стрит-арт, инсталляция, барельеф,

сәнгать металлы һәм объектның йөзән һәм имиджын арттыруға йогынты ясый торған башка төр декоратив-монументаль сәнгать элементлары;

мәғълүмат тапшыруның динамик ысулы-мәғълүматны электрон носительләр һәм табло ярдәмендә тапшыру ысулы – ул мәғълүматны алмаштыруны күздә тотат;

йорт-ишегалды корылмалары булған индивидуаль торак йорт һәм әлеге йорт урнашкан җир кишәрлеге;

ишегалды корылмалары – җир кишәрлегендә урнашкан вақытлыча ярдәмче корылмалар (җир базы, Күгәрчен тавыклары, сарайлар һ. б.);

бина-капиталь төзелеш объекты, ул бердәм күләмле төзелеш системасын (төзелешкә бер рәхсәт нигезендә төзелгән) тәшкит итә, ул автономияле рәвештә яшәп, үзгәртеп корылырга һәм кулланылырга мөмкин;

яшел үсентеләр-табигый һәм ясалма агач-куак һәм үлән үсемлекләре (парклар, урманнар, аеруча саклаулы табигать территорияләре, бульварлар, скверлар, бакчалар, газоннар, чөчөкләр, шулай ук аерым торучы агачлар һәм куаклар) җыелмасы.;

җир кишәрлеге – Җир өслегенә бер өлеш, ул аны индивидуаль билгеле бер әйбер буларак билгеләргә мөмкинлек бирә торған характеристикаларга ия;

җир эшләре – грунтны юып алу, жәю, камилләштерелгән яки грунт өслеген бозып, йә камилләштерелгән юлларны һәм тротуарларны урнаштыру (жәю) белән бәйлә эшләр;

инженерлык коммуникацияләре – инженерлык-техник тәэмин итү чөлтөрләре: суүткәргеч, канализация, жылылык, трубаүткәргечләр, электр тапшыру линияләре, элемент һәм башка инженерлык корылмалары, авыл җирлеге территориясендә гамәлдәге яисә салынучы яисә салына торған башка инженерлык корылмалары;

түбәләрне яшелләндерү – биналар һәм корылмаларның түбәләрен, аларда архитектура-ландшафт объектлары (газоннар, чөчөкләр, бакчалар, агачлар һәм куаклар белән майданчыклар һ. б.) булдыру өчен куллану;

яңгыр сулары канализациясе (яңгыр сулары канализациясе) – өскә (яңгыр сулары, Таллы), су сиптерү һәм дренаж суларын транспортлау өчен билгеләнгән инженерлык корылмалары комплексы (талоблар, яңгыр кабул итү җайланмалары, лотоклар һәм торбалар);

ут агымының характеристикаларын (төс, яркость, кертү чираты һ. б.) алмаштыруны күздә тоткан яктылык-светодинамик эффект;

тышкы яктырту-торак пунктның магистральләре, урамнары, майданнары, парклар, скверлар, бульварлар, ишегаллары һәм жәяүлеләр юллары тәүлекнең караңгы вақытында яктырту өчен билгеләнгән элементлар җыелмасы;

барлыкка килгән төзелешнең тышкы архитектур кыяфәтен бозу – тышкы мәғълүмат урнаштыру чараларының урнаштыруға рәхсәт ителгән һәм рәхсәт ителмәгән төре һәм төре, шул исәптән әлеге Кагыйдәләр белән билгеләнгән, авыл җирлегенә барлыкка килгән төзелешенә тышкы архитектур йөзән саклау кирәклеген исәпкә алып, мондый конструкцияләренә тышкы кыяфәтенә яки урнашу урынына карата таләпләрне үтәмәү;

рәхсәтсез чүплек – юридик яки физик затлар эшчәнлегендә барышында барлыкка килгән каты көнкүреш, зур габаритлы, төзелеш калдыклары, башка чүп-чар 50 кв. метрдан артык майданда һәм 30 куб. метрдан артык майданда чүп-чар ташлау (урнаштыру) яисә ташлау;

стационар булмаган сәүдә объекты - ул сәүдә объекты (павильон һәм киоск), ул вақытлыча корылмадан яисә җир кишәрлеге белән нык бәйләнгән вақытлы корылмадан тыш, күчмә корылмалардан тыш, вақытлыча корылмадан яисә вақытлы корылмадан гыйбарәт;

яшелләндерү-территорияне төзекләндерү һәм Ландшафтлы оештыру элементы, ул үсемлекләр компонентларын актив кулланып муниципаль берәмлек тирәлеген

формалаштыруны тәэмин итә, шулай ук инженер эзерләүнең төрле төрләре буенча (вертикаль планлаштыру, терраслау, кронирование һ. б.) эшләр башкаруга, яшелләнделерелгән территорияләрне төзекләндерүгә, агачларны турыдан-туры, шул исәптән зур агачларны, куакларны утыртуга, үләнле газоннар, чөчәкләр, альпинарийлар һәм рокарийлар булдыруга, махсус бакчалар төзүгә һ. б. бәйле комплекслы процесс;

гомуми кулланылыштагы яшелләнделерелгән территорияләр – гомуми кулланылыштагы территорияләрдә урнашкан скверлар, парклар, бакчалар һәм бульварлар;

яшелләнделерелгән территорияләр – предприятиеләр, оешмалар, учреждениеләр территорияләре;

махсус билгеләнештәге территорияләр-санитар зоналар, су саклау зоналары, зиратларны яшелләндерү, үсентеләр питомниклары;

аеруча саклана торган табигый территорияләр – жирләр, су өслеге һәм һава кичкелләре, алар өстендә аеруча саклаулы табигать комплекслары, фәнни, мәдәни, эстетик, рекреацион һәм сәламәтләндерү әһәмиятенә ия булган, алар жирле үзидарә органнары карары белән тулысынча яисә өлешчә хужалык кулланылышыннан алынган һәм алар өчен махсус саклау режимы билгеләнгән;

жәмәгать транспортын көтү тукталышы-жәмәгать транспорты тукталышлары, пассажирларны утырту һәм төшерү зонасы һәм жәмәгать транспорты пассажирларының көтү зонасы булган махсус жиһазландырылган майданчык.;

пияладан ясалган фасад-фасад, фасадның бөтен яссылыгын яки аның шактый өлешен биләп торучы тоташ пияладан эшләнгән;

ачык ысулы яктырту-ысулы яктырту мөгълүмати конструкцияләр, шул ук вакытта чыганагы света түгел, каршылыклар, аны тарату;

объектның архитектур яктырту паспорты-билгеләнгән тәртиптә килештерелгән, аерым торучы бинаны яки корылманы, биналар комплексын, мәдәни мирас объектларын, төзекләндерү элементларын, архитектура-Ландшафт объектларын бәйрәмчә (вакыйга) яктыртуны да кертеп, Бердәм архитектура-сәнгать яктылыгын билгели торган һәм аның тышкы бизәлешенә таләпләрне билгели торган документ.;

биналарның һәм корылмаларның, шул исәптән капитал булмаган (фасадларның төсле карары) фасадларын колористик хәл итү паспорты, билгеләнгән тәртиптә фасадларның бердәм архитектура һәм төсле чишелешен (фасадлар элементларын да кертеп) билгели торган, аның тышкы бизәлешенә карата таләпләрне билгели торган документ;

жәяүлеләр зоналары – халык жәяү йөрү һәм мәдәни-көнкүреш максатларында хәрәкәт итә торган, билгеле бер характеристикаларга ия булган транзит хәрәкәте максатларында авыл жирлегә территориясә участкалары: тиз йөрешле урамнан һәм жир өсте жәмәгать транспорты тукталышлары, хезмәт күрсәтү объектларының югары концентрациясә, тарих һәм мәдәният һәйкәлләренә, рекреацияләренә һ.б., жәяүлеләр агымының зур суммар тыгызлыгы. Жәяүлеләр зоналары эспланадларда, жәяүлеләр урамнарында, торак пункт майданнарының жәяүлеләр өлешләрендә формалашырга мөмкин;

йорт яны территориясә-күп фатирлы йорт урнашкан жир участогы, яшелләндерү һәм төзекләндерү элементлары булган, өлгә йортка хезмәт күрсәтү, эксплуатацияләү һәм төзекләндерү өчен билгеләнгән һәм күрсәтелгән жир кишәрлегендә урнашкан объектлар;

якын-тирә территория-мондый жир участогы барлыкка килгән һәм аның чикләре Татарстан Республикасы законы белән билгеләнгән тәртип нигезендә жирлек территориясен төзекләндерү кагыйдәләре белән билгеләнгән очракта, бина, корылма, жир кишәрлегә янәшәсендәге гомуми файдаланудагы территория;

тышкы мөгълүмат чараларын (паспорт) урнаштыру проекты-төзекләндерү

элементының тышкы кыяфәтен һәм төгәл урнашу урынын, шулай ук тышкы мәғлүмат чараларын билгели торган, һәм аны идентификацияләү өчен кирәкле башка мәғлүматны үз эченә алган муниципаль хокукый акт белән расланган билгеләнгән формадагы документ;

территорияләргә санитар чистарту-билгеле бер территориядән жыю, каты көнкүреш һәм зур габаритлы калдыкларны чыгару һәм утильләштерү (зарарсызландыру);

ут тартмасы-тышкы мәғлүмат чарасын ясау ысулы, анда конструкция бердәм күләмдә яки эчке яктырткычлы берничә күләмле элементтан гыйбарәт;

төзелгән муниципаль контрактлар нигезендә авыл жирлегә территориясен төзекләндерү өлкәсендә эшчәнлекнең махсус төрләрөн гамәлгә ашыручы төрле оештыру – хокукый формадагы юридик затлар-махсуслаштырылган оешмалар;

территорияләргә карап тоту-биналарының, корылмаларының, кече архитектура формаларының, киртәләргә, төзелеш майданчыкларының, яшел утыртмаларының, жир асты инженерлык коммуникацияләргә һәм аларның конструктив элементларының, жир кишәрлегендә урнашкан транспорт инфраструктурасы объектларының фасадларын үз вакытында ремонтлау һәм карап тоту белән бәйлә чаралар комплексы;

жирле әһәмияттәге юлларны карап тоту-юл, юл корылмаларының, юлларны комплексы төзекләндерү элементларының транспорт-эксплуатацион торышына ярдәм итүче эшләр комплексы;

тышкы мәғлүматны урнаштыру чарасы (элем тактасы) – оешманың урнашу урынында һәм (яки) тормышка ашыру урынында, биналарны һәм корылмаларны мәғлүмати рәсмиләштерү максатларында хезмәтләр күрсәтү, хезмәтләр күрсәтү, шул исәптән капитал булмаган урында, кулланучыларга «Кулланучылар хокукларын яклау турында» Федераль законның 9 статьясы нигезендә күрсәтелүче мәғлүматны житкерү өчен, шулай ук оешманың фирма исеме (исеме), аның урнашу урыны (адресы) һәм аның эш режимы турында мәғлүмат, шулай ук өлгә мәғлүматны үз эченә алган территорияне төзекләндерү элементы булып тора, ул закон үз көченә керергә тиеш яисә эшлекле әйләнешнең гадәти үз көченә керергә тиеш һәм реклама белән бәйлә максатларны эзәрлекләми. «Тышкы мәғлүматны урнаштыру чаралары» һәм «тышкы мәғлүмат чарасы» төшенчәләре охшаш;

суперграфика– фасадларның архитектур-сәнгати бизәлешен кабул итү алымнарының берсе, аны визуаль кабул итүне көчәйтә торган алымнарның берсе.;

тактиль катлам – өслек катламы фактурасын сизелерлек үзгәртү белән каплау;

территорияләргә жыештыру-житештерү һәм куллану калдыкларын, башка чүп-чар, карны махсус билгеләнгән урыннарда жыю, чыгару белән бәйлә эшчәнлек төре, шулай ук халыкның экологик һәм санитар-эпидемиологик иминлеген тәэмин итүгә һәм әйләнә-тирә мохитне саклауга юнәлтелгән башка чаралар;

күрсәткечләр-урам исемнәре, йорт номерлары һәм жир участкалары, подъездлар һәм фатирлар, янгын гидранты, грунт геодезия билгеләре, магистральләр һәм суүткәргеч челтәре камералары, канализация, жир асты газүткәргече корылмалары, полигонометрик билге корылмалары, бинаның фасадында урнашкан объектның инвалидлар өчен мөмкинлеге, бинаның урнашу урыны, туризм өлкәсендә объектларның, мөгариф объектларының, дәүләт һәм муниципаль учреждениеләргә аерым торучы Стеллар рәвешендә урнаштырылган гомумиләштерелгән мәғлүмат күрсәткечләре.;

торак пунктның урамнары һәм юллары-гомуми файдаланудагы территория, торак пунктның эстетикасына зур таләпләр куела. Урамнар һәм авыл юллары исемлеге жирлекнең муниципаль хокукый актлары белән раслана;

вөкаләтле органнар-авыл жирлегә башкарма комитетының функциональ һәм территориаль органнары, үз компетенциясе кысаларында аерым вөкаләтләр

тапшырылган очракта, авыл жирлеге территориясен тәзекләндрүне оештыруны, координацияләүне һәм тикшереп торуну гамәлгә ашыручы, башка жирле үзидәрә органнары;

фасад-бинаның тышкы ягы (теп, Ян, ишегалды). Бинаның теп фасады күзгә күренеп торырлык зур зонага ия, кагыйдә буларак, магистраль һәм/яки башка урамнар ягыннан кабул итүгә юнәлдерелгән.;

фон конструкцияләре-тышкы мәгълүмат чараларын эшләү ысулы, анда хәрәфләр, билгеләмәләр һәм декоратив элементлар фон еслегендә урнашкан;

фриз-горизонталь полоса рәвешендәге фасадның яки козырекның декоратив обрамляющий элементы;

фронтон-бинаның фасадының йомгаклау елеше, ул түбәдән югары дәрәжәдәге түбә, измеряемая нче еске тамга тәрәзәләреннән яки чыгыш ясаучы элементларга кадәр еске тамга фасады;

тәзекләндрү элементлары-декоратив, техник, планировка, конструктив жайланмалар, яшелләндрү элементлары, терле жиһазлар һәм бизәү элементлары, шул исәптән биналарның, корылмаларның фасадлары, кече архитектура формалары, стационар булмаган объектлар, тышкы мәгълүмат урнаштыру чаралары һәм территорияне тәзекләндрүнең состав елешләре буларак кулланыла торган күрсәткечләр.

II. Тәзекләндрү буенча гомуми таләпләр, территорияләрне карап тоту һәм жыештыру эшен оештыру

7. Жирлекнең бетен территориясә һәм анда урнашкан барлык биналар (торақ йортларны да кертеп) һәм корылмалар (алга таба - биналар, корылмалар) тәзекләндрелергә, карап тотылырга һәм жыештырылырга тиеш.

8. Гомуми файдаланудагы территорияләрне, шул исәптән майданнар, урамнар, юллар, жирле әһемияттәге автомобиль юллары, яр буе, скверлар, бульварлар, пляжлар, башка объектлар биләгән жир участкаларын, шул исәптән үз вәкаләтләре чикләрендә вәкаләтле органнар оештыра.

9. Физик һәм юридик затлар, аларның оештыру-хокукый формаларына бәйсез рәвештә, милек хокукында, бүтән әйбер яки мәжбүри хокукта (алга таба - жир кишәрлекләренә ия булучылар) булган жир кишәрлеген һәм аның янәшәсендәге территорияне, шулай ук гамәлдәге законнарда һәм әлегә Кагыйдәләрдә каралган күләмдә биналарны, корылмаларны местәкыйль рәвештә яки махсус оешмаларны үз акчалары хисабына жәлеп итү юлы белән чистарталар.

Бина, корылма милек хокукында яки башка әйбер яисә мәжбүри хокукта булган очракта, жыештырылырга тиешле территория милек хокукында яки күчемсез милек объектына башка хокукта пропорциональ елеш билгеләнә.

Жир участогы территориясендә терле затларга караган берничә бина, корылма булса, территорияне карап тоту һәм жыештыру чикләре яклар килешүе белән билгеләнергә мөмкин.

Килешү булмаганда, жыештырылырга тиешле территория барлык милекчеләр яки башка биналарның, корылмаларның хужалары (кулланучылары) арасында тигез елешләрдә билгеләнә.

Физик яки юридик зат карамагында булган жир кишәрлегә билгеләнгән тәртиптә рәсмиләштерелмәгән очракта, биләмәдәге жир кишәрлегенәң фактта барлыкка килгән чиге буенча, шулай ук якын-тирә территория жыештырылырга тиеш.

Бина, корылма милек хокукында яки башка әйбер яки мәжбүри хокукта булса, фасадны карап тоту якларның килешүе белән билгеләнергә мөмкин.

Килешү булмаганда, фасадны карап тоту милек хокукында яки күчемсез милек объектына башка хокукта пропорциональ рәвештә гамәлгә ашырыла.

10. Жирле өһөмияттөгө автомобиль юлларын карап тоту һәм жыештыру муниципаль заказны урнаштыру нәтижәләре буенча әлеге тер эшләрне үткөрүгә конкурста жиңгән махсус оешмалар тарафыннан гамәлгә ашырыла.

11. Күпфатирлы йортларның һәм яқын-тирә территорияләрнең йорт яны территорияләрен карап тоту һәм жыештыру күпфатирлы йортлар белән идарә итүнең бер ысулы: торак милекчеләре ширкәте яки торак кооперативы яисә башка махсуслаштырылган кулланучылар кооперативы, идарә итүче оешма, коммуналь оешмалар, күпфатирлы йортта гомуми милекне карап тоту һәм ремонтлау эшләрен башкаручы затлар – әлеге йортта биналарның милекчеләре белән турыдан-туры идарә иткәндә (алга таба-әлеге йортта) уртак мелкәтне карап тоту һәм ремонтлау буенча эшләрне башкаручы затлар (алга таба - - идарәче оешмалар).

12. Шәхси торак йортлар һәм яқын-тирә территорияләр территорияләрен карап тоту һәм жыештыру мондый йортларның милекчеләре (яллаучылар) тарафыннан гамәлгә ашырыла.

13. Яшелләндерү һәм тезекләндерү элементларын карап тоту һәм карап тоту:

1) бирелгән жир кишәрлеге чикләрендә-жир кишәрлегенең милекчеләре яисә башка хокук ияләре;

2) гомуми файдаланудагы яшелләндерелгән территорияләр чикләрендә-вәкаләтле орган йә махсуслаштырылган оешма, ул муниципаль заказны урнаштыру нәтижәләре буенча әлеге эшләрне башкаруга конкурс отты;

3) чикләнгән файдаланудагы (предприятиеләр, оешмалар, учреждениеләр) һәм махсус билгеләнештәге (санитар зоналар, су саклау зоналары, зиратлар, питомниклар) яшелләндерелгән территорияләр чикләрендә-әлеге объектларның хужалары;

4) йорт яны территорияләре чикләрендә-күпфатирлы йортларда торак биналарның милекчеләре яки идарәче оешмалар;

5) жир есте коммуникацияләренең, шул исәптән электр челтәрләренең, яктырту челтәрләренең, радиолинияләренең саклау зоналарында-күрсәтелгән коммуникацияләренең хужалары;

6) жир асты коммуникацияләренең сак зоналарында (урнаштыру рехсәт ителгән очракта) - әлеге коммуникацияләренең хужалары.

14. Кюветларны, торбаларны, дренаж корылмаларын жыештыру һәм чистарту, урам һәм юллардан грунт һәм еслек суларын бүлеп бирү ечен билгеләнгән, яңгыр канализациясе коллекторларын һәм яңгыр кабул итү коеларын чистарту аларны эксплуатацияләүче оешмалар тарафыннан башкарыла.

15. Диспетчерлык пунктлары территорияләрен, жәмәгать транспортының борылу мейданчыкларын карап тоту һәм жыештыру пассажирлар транспортын эксплуатацияләүче оешмалар тарафыннан башкарыла.

16. Жәмәгать транспортын кетү павильоннарын карап тоту һәм жыештыру муниципаль заказны урнаштыру нәтижәләре буенча әлеге эш терләрен үткөрүгә конкурста жиңгән махсуслаштырылган оешмалар белән килешүләр нигезендә вәкаләтле территориаль органнар тарафыннан тәэмин ителә.

17. Жәмәгать бәдрәфләрен урнаштыру һәм карап тоту тәртибе гамәлдәге законнар, санитар кагыйдәләр һәм нормалар нигезендә билгеләнә.

Бәдрәфләренең санитар һәм техник торышын аларның милекчеләре, хужалары, арендаторлары яки алар хезмәт күрсәтә торган махсус оешмалар тәэмин итә.

18. Тезекләндерү эшләрен башкаруның вакыты эшләрнең заказчысы тарафыннан объектларның тиешле санитар һәм техник торышын тәэмин итүне исәпкә алып билгеләнә.

19. Жирлек территориясен карап тоту һәм жыештыру чикләре физик һәм юридик затлар тарафыннан бирелгән жир кишәрлегенең (жир участогы билгеләнгән тәртиптә рәсмиләштерелмәгән булса, милектәге жир участогының фактта килеп туган чиге

буенча) һәм биналарның һәм корылмаларның, биналарның милекчеләренә өлгә Кагыйдәләренә VIII бүлгә нигезендә тирә-юньне тәзекләндерүдә катнашу тәртибе нигезендә билгеләнә.

20. Вәкаләтле органнар җирлек территориясен, шул исәптән гомуми файдаланудагы территорияләренә карап тоту һәм җыештыру буенча эшләренә үтәләшен билгеләнгән вәкаләтләр кысаларында тикшереп торалар.

Авыл җирлегә территориясен, шул исәптән гомуми файдаланудагы территорияләренә карап тоту һәм җыештыру буенча эшләренә үтәләшен, билгеләнгән вәкаләтләр кысаларында, Шәмәрдән авыл җирлегә башлыгы йөзәндә вәкаләтле орган башкара.

III. Алар урнашкан биналарны, корылмаларны һәм җир кишәрлекләрен, юлларны, шәхси торак йортларны, яңгыр канализациясе челтәрләрен, яңгыр канализацияләрен, карау һәм яңгыр сулары коеларын, су бүлү корылмаларын, элементә техник чараларын, тышкы яктырту объектларын, кече архитектура формаларын, стационар булмаган объектларны, төзелеш эшләре алып бару урыннарын, җирләү урыннарын, автотранспорт чараларын озак һәм кыска сроклы саклау тукталышларын карап тоту буенча таләпләр. Җирлек территориясен бәйрәмчә бизәү

Биналарны, корылмаларны карап тоту буенча гомуми таләпләр алар урнашкан җир кишәрлекләрен теркәү

21. Алар урнашкан биналарны, корылмаларны һәм җир кишәрлекләрен милекчеләре яки башка хокук ияләре мөстәкыйль рәвештә йө махсус оешмаларны үз акчалары хисабына җәлеп итү юлы белән тоталар.

22. Алар урнашкан биналарны, корылмаларны һәм җир кишәрлекләрен карап тоту үз эченә ала, алар урнашкан биналарны, корылмаларны һәм җир кишәрлекләрен тәзекләндерү.:

- 1) биналарның, корылмаларның фасадларын карап тоту;
- 2) җир кишәрлеген җыештыру һәм санитар-гигиеник чистарту;;
- 3) граждандар, оешмалар һәм шәхси эшмәкәрләр эшчәнлегә нәтижәсендә барлыкка килә торган җитештерү һәм куллану калдыкларын җыю һәм чыгару;
- 4) җир кишәрлегендә урнашкан яшелләндерү һәм тәзекләндерү элементларын карап тоту һәм карау.

23. Биналарның, корылмаларның фасадларының тышкы кыяфәтенә карата гомуми таләпләр:

23.1. биналарның, корылмаларның фасадлары өчен төп шарт булып архитектура-сәнгать образының, материалларның һәм төсләр чишелешенә стильле бердәмлегә тора.

Фасадның локаль участкалары, детальләр, элементлар һәм өстәмә җиһазлар комплекслы карар нигезендә урнашырга тиеш. Тышкы мәгълүматны урнаштыру чаралары, учреждениеләр такталарыннан, режим табличкаларыннан тыш, паспорт нигезендә урнаштырылырга һәм кулланылырга тиеш;

23.2. төсле карар фасад характеристикаларына һәм стиль чишелешенә, объектның функциональ билгеләнешенә, әйләнә-тирә мохиткә туры килергә тиеш;

23.3. торцы йорт (боковые фасадлар), просматриваемые урамнан, стеналар һәм перекрытые арочных юллар тулысынча окрашиваются төскә төп фасады;

23.4. фасады биналар, корылмалар булырга тиеш түгел ия видимых җәрәхәтләре төзелеш өлешендә, декоративные бизәү һәм инженерлык элементларын һәм ярдәм итәргә тиеш тиешле эстетик торышы. Бинаның фасадына зыян килү фасадының гомуми майданынан 5% тан артмаска тиеш;

23.5. аерым детальләрне бетерү яки үзгәртү белән бәйлә биналарның, корылмаларның фасадларын үзгәртү норматив хокукый актларда билгеләнгән тәртиптә рәхсәт ителә;

23.6. бинаның фасадының төс гаммасы бина фасадының төсләр чишелешә паспорты нигезендә билгеләнә һәм билгеләнгән тәртиптә килештерелә. Бинаны, корылманы эксплуатацияләгәндә яки ремонтлаганда төс тонын үзгәртү рәхсәт ителми;

23.7. мәдәни мирас объектларын саклау зоналарында урнашкан биналарның фасадларын бизәү мәдәни мирас объектларын саклау, куллану, популярлаштыру һәм дәүләт тарафыннан саклау өлкәсендә законнар, мәдәни мирас объектларын саклау, куллану, популярлаштыру һәм дәүләт тарафыннан саклау өлкәсендә вәкаләтле органнар белән килештереп, мәдәни мирас объектларын саклау зоналары проекты нигезендә гамәлгә ашырыла һәм биналарның архитектурасы стилендә, шул исәптән урамнарның төзелешен гомуми стильлә хәл итүдә башкарыла.;

23.8. фасадларны буяу штукатур, түбә һәм лепка эшләрен кабул иткәннән соң гына һәм бинаның фасадларын төс ягыннан хәл итү паспорты нигезендә башкарыла;

Биналарның, корылмаларның фасадларын карап тоту

24. Биналарның, корылмаларның фасадларын карап тоту үз эченә ала:

24.1. конструктив элементларны һәм фасадларны, шул исәптән керү ишекләрен һәм козырьковларны, балкон һәм лоджий коймаларын, карнизов, крыль һәм аерым баскычларны, спусклар һәм баскычлар коймаларын, витрин, декоратив детальләрне һәм башка конструктив элементларны үз вакытында һәм торгызуны, аларны буяу һәм буяу эшләрен үз вакытында башкара.;

24.2. тәэмин итү булу һәм карап тоту исправном торышы водостоков, водосточные торбалар һәм сливов;

24.3. герметизация, тегү һәм чигү швов, ярыклар һәм сайлау;

24.4. керү төркемнәрен, отмостокларны, цоколь тәрәзәләрен һәм подвалларга керү юлларын торгызу, ремонтлау һәм үз вакытында чистарту.;

24.5. төзек хәлдә урнаштырылган фасадта электр яктырту һәм аны караңгылык башлану белән кертү;

24.6. фасадларны, шул исәптән фасадларны, аларның торышына һәм эксплуатация шартларына бәйлә рәвештә, үз вакытында чистарту һәм юдырту;

24.7. вакытында юу тәрәзәләр һәм витрин, элмә такталар һәм күрсәткечләр;

24.5. язулардан, рәсемнәрдән, игъланнардан, плакатлардан һәм башка мөгълүмати-басма продукциядән, шулай ук граффитидан чистарту.

25. Биналарның һәм корылмаларның фасад элементлары составына карап тотылырга тиешле фасадлар керә:

1) кабул итү, подвал бүлмәләренә керү һәм чүп-чар камералары;

2) керү төркемнәре (баскычлар, мәйданчыклар, перила, керү өстендә козыреклар, коймалар, стеналар, ишекләр һ. б.);

3) цоколь һәм отмостка;

4) диварлар яссылыгы;

5) чыгыш ясаучы фасад элементлары (балконнар, лоджия, эркера, карнизы һ. б.);

6) түбә, шул исәптән жылләтү һәм төтен торбалары, рәшәткәләр, түбәгә чыгу юллары һ. б.;

7) архитектура детальләре һәм тышлау (декоратив-сәнгать бизәлешә элементлары, колонналар, пилястрлар, розеткалар, капительләр, фризлар, пояслар һ. б.);

8) водосточные торбалар, шул исәптән воронки;

9) парапет һәм тәрәзә коймалары, рәшәткәләр;

10) тәрәзәләренә, балконнарны, поясларны, чыгышларны цоколь, свесларны

металл бизәкләү һ. б.;

11) элмә металл конструкцияләр (флагодержатели, анкералар, янгын баскычлары, вентиляция жиһазлары һ. б.);

12) панельләр һәм блоklar арасында горизонталь һәм вертикаль жейләр (зур панельле һәм эре блоклы биналарның фасадлары);

13) пыяла, рамнар, балкон ишекләре;

14) биналар янындагы стационар коймалар.

26. Биналар, корылмаларга, тезелеп бетмәгән торак булмаган биналарга миләкчеләр, башка хокукка ия булучылар һәм тиешле вазыйфалар йекләнгән башка затлар:

26.1. кирәк булган саен, әмма елына бер тапкырдан да ким булмаган күләмдә, махсус техника һәм методика буенча смывкалар кулланып, фасадларны чистарталар һәм юалар;

26.2. кирәк булганда, елга ике тапкыр, язын (жылыту системаларын сүндергәннән соң) һәм кезен (жылыту сезоны башланганчы), тәрәзәләрне, балкон һәм лоджияләрне, подъездлардагы керү ишекләрен чистарталар һәм химик чаралар белән юалар, кагыйдә буларак, тәрәзәләрне, ишекләрне, балконнарны һәм лоджияләрне, подъездлардагы керү ишекләрен чистарталар һәм юалар.;

26.3. фасадның фактик торышын исәпкә алып, 5-6 ел эчендә фасадны буяп, агымдагы ремонт ясыйлар, шул исәптән фасадны буяп чыгалар.;

26.4. фасадның аерым элементларын (цоколей, канат, баскыч, приямклар, керү ишекләре, капка, цоколь тәрәзәләре, балконнар һәм лоджия, су торбалары, тәрәзә асты сулары, линия ачышлары һәм башка конструктив элементлар) хуплый торган ремонт ясый.

Әлеге ремонт еч елга бер тапкырдан да ким булмаган күләмдә башкарыла. Фасадларның конструктив элементлары һәм бизәкләү эшләре аларның нормаль искерүенә яки аларның кинәт зыян килүенә (авария, табигый бәла-казалар, янгын һ. б. ш.) карамастан, әлеге хәлләр туктатылганнан соң ике ай эчендә торгызылырга тиеш.;

26.5. фасад конструкцияләре жимерелү куркынычы янаган очракта (коймалар, сеткалар урнаштыру, жимерелә торган элемент елешен демонтажлау һ. б.) саклау-кисәтү чаралары башкаралар;

26.6. моңдый элмә кулланылмаган очракта (арендатор (субарендатор) тышкы мөгълүмат урнаштыру чарасын (элмә тактасын) сүтәләр, бинаның фасады үзгәртелә..

27. Фасадларны эксплуатацияләгәндә рехсәт ителми:

27.1. бина һәм корылмаларның фасадлары еслегенә зыян килү (пычрану): су агып китү, буяу, ырыклар булу, киселгән штукатурка, тышлау, кирпич салу, тимер-бетон конструкцияләрнең саклагыч катламын бушату һ. б.;

27.2. биналарның һәм корылмаларның архитектура һәм сәнгать-скульптура детальләре: колонналар, пилястр, тамчылар, фризлар, тяг, барельефлар, өвәл бизәкләре, орнаментлар, мозаика, сәнгать рәсемнәре һ. б. булган очракта зыян китерү (булмау).;

27.3. панельләре бәрелешләренең герметизациясен бозу;

27.4. штукатурка, тышлау, фасадларның, биналарның һәм корылмаларның буяу катламы, шул исәптән тәрәзә, Керү приямкаларының конструкцияләренең тезек булмау (бушату, пычрату) ;

27.5. бина һәм корылмаларның: балкон, лоджий, эркер, тамбур, карнизов, козырьков һ. б. фасад элементларын зарарлау (пычрату).;

27.6. балконнар, лоджий, парапетлар коймалары жимерелү (булмау, пычрату) һ. б.;

27.7. фасадны һәм аның элементларын әлеге бина ечен билгеләнгән тестән аермалы материаллар белән бизәү һәм буяу, корылманы проект кер паспорты белән бизәү;

27.8. бинаның фасадында һәм (яки) түбәсендә, тышкы мәғлүмат чараларын паспортсыз урнаштыру чараларын урнаштыру һәм эксплуатацияләү, учреждениеләр такталарыннан, режим таблицаларыннан тыш;

27.9. Раскраски фасадлар кадәр торгызу разрушенных яки поврежденных архитектура детальләрен;

27.10. фасадларны елешчә бизәү (бинаның беренче катларын тулысынча буяу искәrmә булып тора);

27.11. тес чишелешенә, рәсемнә, переплетларның калынлыгы һәм фасад жиһазларының, шул исәптән тәрәзәләр һәм витрин, ишекләр, балконнар һәм лоджияләренә, фасадның гомуми архитектура карарына туры килми торган башка элементларын, шул исәптән тәрәзәләр һәм витрин, ишекләр, балконнар һәм лоджияләргә иреккә үзгәртү;

27.12. гамәлдәге козырекларны һәм навесларны естәмә элементлар һәм биналарның һәм корылмаларның фасадларын урнаштыру, аларның декоратив чишелешен һәм тышкы кыяфәтен бозучы жайланмалар белән жиһазландыру;

27.13. Фриз жайланмасы, алгы ягы күзгә күренеп торган конструкциягә (каркас, фасад, диварлар) тоташтырылган, шулай ук мондый ныгытмаларны (планкалар, почмаклар, профильләр) яшерүчә, Фриз, козырька, бизәкләү тесләренә туры килми торган тоташтыру (планкалар, почмаклар, профильләр);

27.14. гомуми файдаланудагы территорияләрдән чыга һәм карый торган фасадлар булган биналарда һәм корылмаларда чукрак металл полотнолар урнаштыру, фасадның архитектур хәл ителешенә, фасадка башка керүләренә тесләренә һәм тесләренә туры килми торган ишек тутырмалары урнаштыру;

27.15. үзгәртү урнаштыру ишек блогы проемасында карата плоскости фасады;

27.16. некачественное карар швов арасында тәрәзә һәм ишек тартмасы һәм проемом, ухудшающее тышкы кыяфәте фасады;

27.17. иреккә үзгәртү прозрачности, буяу һәм каплау декоративными пленками еслегә пыяла, алыштыру стеклоблоками;

27.18. фасадлар, түбәләр, биналар һәм корылмалар элементларын (төтен юллары, вентиляция, күмәк кабул итү системасы антенналары, чыбык үткәргечләр радиотапшыру челтәрләре баганалары, фронтонар, козыреклар, ишек, тәрәзәләр, парапетлар, янгынга каршы баскычлар, жир элементлары һ. б.) куллану элмә элемент линияләрен һәм һава-кабель кичүләрен беркетү сыйфатында кулланыла;

27.19. тиешле рехсәтәннән башка балконнар, лоджияләр, келәмнәр, киём-салым, балконнарның тышкы ягыннан эчкә киём-салым, лоджияләр һәм урамга чыга торган биналарның төп фасадлары тәрәзәләргә, шулай ук аларны йорт әйләнешенә терле әйберләргә белән каплау;

27.20. тышкы кондиционерларны һәм антенналарны архитектура детальләрендә, декор элементларында, кыйммәтле архитектур бизәкләү белән еслекләрдә урнаштыру, шулай ук архитектура еслекләренә зыян китерүгә алып баручы крепление;

27.21. фасадның гамәлдәге декоратив, архитектура һәм сәнгать элементларын керү теркеме элементлары, керү теркемнәрен урнаштырганда яңа бизәү һәм реклама белән ябарга;

27.22. фасадларда, тәрәзәләрдә (шул исәптән тәрәзә проемасының эчкә ягында) афишаларны, игъланнар, плакатлар һәм башка мәғлүмати-басма продукцияне алга таба файдалану максатларында, ишекләрдә (шул исәптән ишек һәм ишек еслегенә эчкә ягыннан), биналар һәм корылмаларның, шул исәптән капитал булмаган;

27.23. бу биналарның, корылмаларның милекчеләренә, күпфатирлы йорттагы биналарның милекчеләренә ризалыгыннан башка фасадларның архитектур, тес ягыннан чишелешен, биналарның һәм корылмаларның декоратив-сәнгати бизәлешен үзгәртү;

27.24. урнаштыру тышкы кондиционерлар:

торақ пунктның эстетикасына зур таләпләр куелган урамнарда һәм авыл юлларында урнашкан биналарның төп һәм ян фасадларында;

- бу удалении нче урын чыбыкларын тоташтыручы тышкы һәм эчке блогы кондиционера;

- конденс конденсаторлар [үзгөртү / чыганак текстны үзгөртү]

28. Антенна-фидер жайланмаларын, радиорелей станцияләрен, кабул итү-тапшыру жайланмаларын, спутник һәм эфир телевидениесен урнаштыру рәхсәт ителми:

28.1. төп фасадларда;

28.2. бу брандмауэрах, ишегалды һәм боковых фасадлары;

28.3. биналарның һәм корылмаларның (манаралар, гөмбәзләр) силуэтлы төмамлануында, парапетларда, түбә коймаларында, вентиляция торбаларында;

28.4. фасадның почмак өлешендә;

28.5. балконнар, лоджия киртәләрендә;

29. Тышкы күзәтү видеокамералары элмә, козырек, балкон, эркерлар астында, фасад участокларында, архитектура детальләреннән буш булган урыннарда, декор, бизәүнең кыйммәтле элементларында урнаштырыла.

Колонналарда, фронтоннарда, карнизларда, пилястрларда, порталларда, козырекларда, балконнар беркетмәсендә тышкы күзәтү видеокамераларын урнаштыру рәхсәт ителми.

30. Кертү:

30.1. подъездларга кергәндә мөгълүмати стендлар урнаштыру;

30.2. урнаштыру антенна һәм кабелей системасын коллектив кабул итү эфир телевидениесе түбәсендә биналар нигезендә проект карары.

30.3. торақ пунктның эстетикасына таләпләр югары булган урамнарда һәм авыл юлларында урнашкан биналарның төп һәм ян фасадларында тышкы кондиционерларны проектта махсус каралган урыннарда яки визуаль кабул итү өчен яшеренгән урыннарда (эчке яктан балконнар, лоджияләр, түбәдән 1,0 метр биеклектәге парапетлар артында) урнаштыру.

Күрсәткечләр

31. Биналарның, корылмаларның фасадлары, шулай ук жир кишәрлекләре, урам исемнәре күрсәтелгән күрсәткечләрдән тыш, күрсәткечләр белән жиһазландырылырга тиеш.

Урам исемнәре язылган күрсәткечләр биналарның һәм корылмаларның фасадларында, урамнар киселешендәге, урамнарның башлангычларында һәм ахырларында урнашкан жир кишәрлекләрендә урнаштырылырга тиеш.

Урамнар киселешендәге урамнар биналарында һәм корылмаларда, урамның уң як ягыннан өлеге чаттан соң урнашкан жир кишәрлекләрендә урнашкан.

Урам башында (урам нумерациясе башлана, урам башыннан алып урам нумерациясе барышында хәрәкәт итә) урам исемнәре биналарда һәм корылмаларда, урамның сул ягында урнашкан жир участокларында урнаштырыла.

Урамның ахырында (урам нумерациясе азагы, урамның ахырына кадәр Хәрәкәте, Урам нумерациясе барышында урам исемнәре биналарда һәм корылмаларда, уң яктан урнашкан жир кишәрлекләрендә урнаштырыла.

Урам исемнәре күрсәтелгән күрсәткечләр, биналарның һәм корылмаларның, шулай ук жир кишәрлекләренең номерлары күрсәтелгән күрсәткечләр белән бергә, өлеге Кагыйдәләрнең 34 пунктында билгеләнгән таләпләргә исәпкә алып урнаштырыла.

Жир кишәрлегенең номерлары белән күрсәтелгән күрсәткечләр өлеге жир кишәрлегендә бина яки корылма булмаганда гына урнаштырыла. Биналар һәм

корылмалар номерларын жир участогы номерлары белән бер үк вакытта бер жир кишәрлегендә урнаштыру рехсәт ителми.

32. Урам исемнәре һәм йорт номерлары күрсәтелгән күрсәткечләр жирлек Башкарма комитетының муниципаль хокукый актлары, әлеге Кагыйдәләр белән билгеләнгән урыннарда һәм башкаруда урнаштырыла.

33. Урам исемнәре һәм йорт номерлары күрсәткечләре турында мәгълүмат Татарстан Республикасының ике дәүләт телендә урнаштырыла.

Урамнар һәм йорт номерлары күрсәткечләре терләренә һәм терләренә унификацияләнгән таләпләр жирлек Башкарма комитетының муниципаль хокукый актлары белән билгеләнә.

34. Биналар һәм корылмалар, шулай ук жир кишәрлекләре номерлары күрсәткечләре урыннарда урнаштырыла:

биекlege 2,5 метрдан да ким булмаган һәм жир есләгеннән 5,0 м дан да артык түгел;

фасадның тышкы почмагыннан 1,0 м артык түгел; пыяла витрин, тәрәзәләр, архитектура детальләре һәм декоратив-сәнгать бизәләше [үзгәртү / чыганак текстны үзгәртү];

кулланмыйча ачык ысулын яктырту; фасадның архитектур үзенчәлекләрен исәпкә алып,; теп һәм боковой фасадта - фасадның уң ягында, бу Кагыйдәләрдә каралган очрактардан тыш;

ишегалды фасадында-квартал эчендәге йерү ягыннан;

берьяклы транспорт хәрәкәте булган урамнарда - фасад ягында, якин-тирә транспорт хәрәкәте юнәлешендә;

фасад озынлыгы 100 м дан артык - фасадның сул почмагында дублирование белән;

сәнгать предприятиеләренә коймаларында һәм корпусларында-теп керү, керү юлыннан уң якта;

фасадлар белән урамнар һәм авыл юллары чатына чыга торган биналарда - фасадлар, якин-тирә урам чатларында;

бердем горизонталь һәм Вертикаль кезне исәпкә алып;

коймада яки табличкада, бина яки корылма булмаганда.

35. Аерым торучы күрсәткечләренә (стелаларны) урнаштырырга рехсәт ителми:

нейтраль тесләрдә (соры, кара, коричневый яки кара тесләгә) һәм (яки) натураль (имитирующих) материалларда башкарылган;

биекlege 6,0 м дан артык;

нигезне тирәнәйтмичә;

размещение урнаштыру тротуарның норматив киңlege кимүгә, шулай ук машина кую һәм машина кую ечен билгеләнгән урыннарда, юлларда да кимүгә китерә икән;

тирән фундаменти булган урыннарда 5,0 м агач көсәсеннән, объект проектында каралган яшел үсентеләр (агачлар, куаклар) урынына, жир кишәрlege чикләрендә каралган;

профнастил, тукума материаллары, беркетүнең ачык ысулларын кулланып эшләү; мәгълүмат кырында фотолар белән эшләү;

мәгълүмат тапшыруның динамик ысулын кулланып.

36. Подъезд һәм фатир номерларының күрсәткечләре ишек проемы естендә яки ишек проемын тутыру импостында (горизонталь табличка) яки 2,0 - 2,5 метр биеклектәге ишек үтеменнән уңда урнаштырыла.

37. Янгын гидрантлары, полигонометрик билгеләр, геодезик билгеләр урнашу күрсәткечләре биналар, магистральләр һәм суүткөргеч һәм канализация чөлтөрләре коелары беркетмәләрендә урнаштырыла.

38. Янгын гидрантлары, полигонометрик билгеләр, урам исемнәре, йорт

номерлары белән янәшә геодезия билгеләрен урнаштыру, шулай ук архитектура детальләрендә, декоратив-сәнгать бизәлешендә, пыяла, капкалар, ишекләр кую рәхсәт ителми.

39. Күрсәткечләренә чисталыкта һәм тезек хәлдә тотарга кирәк.

Керү төркемнәре (үзеллар)

40. Биналарның, корылмаларның керү төркемнәрен яктырту җиһазлары, элмә (козырек), эслекләренә бәйләнеше элементлары (баскычлар һ.б.), инвалидлар һәм халыкның аз хәрәкәтләнүче төркемнәре ечен җайланмалар һәм җайланмалар (пандуслар, перила һ. б.), чүп-чар ечен чүп савытлары белән җиһазландырырга кирәк.

Пандус булырга тиеш үтәлгән берничә материал белән шороховатой текстурой эслеге башка горизонтальных канавок. Пандусларның койма конструкцияләре булмаганда, биеклегә 75 мм дан да ким булмаган бортик һәм поручни күздә тотыла. Бордюр пандусыннан тайпылу 1: 12 кабул ителә.

Пандус борылганда яки аның озынлыгы 9 м дан да ким булмаган очракта, һәр 9 м дан соң, горизонталь майданчыкларда 1,5 x 1,5 м киңлектәге горизонталь майданчыкларны күз алдында тотарга киңәш ителә. Юлның горизонталь участоклары башында һәм ахырында пандуса башкарырга тиеш отличающимися нче поверхностей текстура һәм тесе.

Баскыч яки пандусның ике ягы буенча 800 - 920 мм түгәрәк яки турыпочмаклы кисештәге, баскычлар киңлегә 2,5 м һәм аннан да күбрәк булганда, дивардан 40 мм ераклыкта тора торган йөкләмәләр карала. Поручняларның озынлыгы пандус яки баскычның һәр яктан 0,3 метрга ким булмаска тиеш.

41. Керү төркемнәрен проеклаганда, эксплуатацияләгәндә, биналарның, корылмаларның фасадларын яңартканда, үзгәрткәндә рәхсәт ителми:

41.1. фасадның гамәлдәге декоратив, архитектура һәм сәнгать элементларын керү төркеме элементлары, яңа бизәү һәм реклама белән ябу;

41.2. подвалга һәм цоколь катына керү юлларын урнаштыру, аларның идән дәрәжәсе гомуми файдалану территориясеннән чыга торган фасадлардагы жир дәрәжәсеннән 1,2 м югарырак булган биналарга;

41.3. жәяүлеләр хәрәкәтенә комачаулаучы терәк элементлар (колонналар, стояклар һ. б.) урнаштыру;

41.4. бинаның бетен фасады комплекслы чишелешен исәпкә алып, проект документациясен эшләмичә, ике һәм аннан күбрәк керү юлларын урнаштыру (гамәлдәгеләрен исәпкә алып);

41.5. урам-юл чөлтәре тротуарлары зонасында җиңел конструкцияләрдән (баскычлар, пандуслар, Болдыр, яшелләндерү) керү төркеме элементларының минималь норматив киңлегә булган тротуарларны якин-тирә тротуарга урнаштыру;

41.6. читтә урнашкан кызыл линия керү төркемнәреннән берсе җиңел конструкцияләр артык 1,5 м;

41.7. күпфатирлы йортта биналарның милекчеләренә ризалыгын алмыйча, керү төркемнәрен урнаштыру;

41.8. торак урыны милекчәсе ризалыгыннан башка керү төркеме урнаштыру ечен балконнан файдалану;

41.9. вәкаләтле орган белән килешмичә, күпфатирлы йортларда урнашкан торак булмаган биналарның керү төркемнәрен үз белдеге белән урнаштыру.

Түбәләр

42. Биналар, корылмалар түбәсе, су бүлү системасы элементлары, тетән юлларын һәм вентиляция системаларын каплау тезек хәлдә булырга һәм теләсә нинди һава шартларында йортларда яшәүчеләр һәм жәяүлеләр ечен куркыныч тудырмаска тиеш.

43. Кышкы вакытта биналарның милекчеләре һәм башка хокук ияләре, шулай ук

күпфатирлы йортлар белән идарә итүче оешмалар тарафыннан түбөләрне кардан, боздан һәм боз сәңгеләреннән вакытында чистартып тору оештырылырга тиеш. Жәяүлеләр зоналарына чыга торган яклардагы түбөләрне кардан чистарту участкаларны коймалап алу һәм барлык саклык чараларын күрү белән һәм тәүлекнең якты вакытында гына башкарылырга тиеш. Калган түбәдән, шулай ук яссы түбөләрдән карны эчке ишегалды территорияләренә ташлау зарур. Түбәдән жәяүлеләр юлына ташланган, жәмәгать транспортын көтү тукталышына, юл йөрү өлешенә кар һәм боз кичекмәстән чистартылырга тиеш.

44. Кар һәм боз өемнәре ташлаганда, боз сәңгеләре ташлаганда, түбәдә ремонт һәм башка эшләр башкарганда агач һәм куакларның, электр белән тәэмин итүнең һава линияләре, яктырту һәм элементә линияләре, юл билгеләре, юл светофорлары, юл киртәләре, юл коймалары, жәмәгать транспортын көтү павильоннары, бинаның декоратив бизелеше һәм инженерлык элементлары сакланышын тәэмин итүче чаралар күреләргә тиеш. Күрсәтелгән элементларга зыян килгән очракта, алар түбәне чистарткан һәм зыян күргән зат хисабына торгызылырга тиеш.

45. Биналарның, корылмаларның түбөләре су бүлүгә ия булырга тиеш, ул жәяүлеләргә агып төшә торган суның турыдан-туры эләгуенә юл куймый. Желоба, бүрәнкә, водосток булырга тиеш неразрывны һәм рассчитаны үткөрү өчен жыела торган су күләмен. Жәяүлеләр зоналары булган биналар ягыннан чыккан водостоклар жәяүлеләр сукмакларыннан читкә китәргә тиеш.

46. Рәхсәт ителми:

46.1. түбәне (көрәкләр, беркеткечләр, ломнар), төзелеш материалларын, ремонт калдыкларын, файдаланылмый торган механизмнарны һәм башка предметларны түбә ябу өчен билгеләнгән биналар, корылмалар түбәсенә тоту.;

46.2. сбросить белән түбә ябу биналар боз, кар һәм чүп-чар " воронки водосточные торбалар.

Жир кишәрлекләрен карап тоту

47. Жир кишәрлекләре территорияләрен карап тоту үз эченә ала:

47.1. көн саен чүп-чардан, яфраклардан, кардан һәм боздан (боздан) жыештыру;

47.2. юлларның, күперләренең, урамнарның, тротуарларның, юлларның, жәяүлеләр территорияләренең бозлавыкка каршы материаллары белән эшкәртү.;

47.3. кар көрәү һәм себерү;

47.4. кар һәм боз чыгару (кар-боз оешмалары);

47.5. контейнер майданчыкларының, барлык төр калдыклар өчен контейнерлар, чүп-чар өчен чүплекләр, эскәмияләр, кече архитектура формалары һ. б. урнаштыру һәм аларны техник яктан төзек хәлдә тоту.;

47.6. чүп-чар кабул итү камераларын, контейнерлар (бункерлар) һәм контейнер майданчыкларын жыештыру, юу һәм дезинфекцияләү;

47.8. отвод дождевых һәм иске су;

47.9. каты коммуналь (көнкүреш), эре габаритлы һәм башка калдыкларны жыю һәм чыгару;

47.10. су сибү территориясен киметү өчен тузан хасил итү һәм увлажнения һава;

47.11. яшел үсентеләр сакланышын тәэмин итү һәм аларны карау;

47.12. коммуналь билгеләнештәге объектларны, инженерлык коммуникацияләрен (корылмаларны), юлларны, тимер юлларны, күперләрен, жәяүлеләр кичүләрен төздөн, реконструкцияләүдән һәм төзекләндерүдән соң төзекләндерүдән соң бозылган төзекләндерү элементларын торгызу, реставрация, археология һәм башка жир эшләрен башкару.;

47.13. гамәлдәге дөүләт стандартлары таләпләренә туры китереп карау һәм яңгыр кабул итү коеларын (яңгыр канализациясе), жир асты коммуникацияләре коеларын (корылмаларын) карап тоту;

жир кишәрлекләре коймаларын карап тоту, шул исәптән жимерелгән (сүтелгән) биналар, корылмалар коймаларын урнаштыру һәм карап тоту, территориягә чит кешеләр үтеп керү һәм (яки) санкцияләnmөгән урыннарда калдыкларны урнаштыру, шулай ук аларны пычрактан, кардан һәм мөгълүмати-басма продукциядән вакытында чистартуны тәэмин итү.

47.14. үләнне вакытында чабу, чүп үләнле һәм куак үсемлекләрен, барыннан да элек, үсемлекләренә юк итү.

Наратлык һәм башка үсемлекләренң балтырлавыгын бетерү буенча чаралар, гражданның тормышы һәм сәламәтлеге ечен куркыныч тудыручы чаралар аны бутонизацияләүгә һәм чөчөк ата башлауга кадәр үткәрелергә тиеш.

Гражданның тормышы һәм сәламәтлеге ечен куркыныч тудыручы Сосновка һәм башка үсемлекләренң балтырган авыруын бетерү буенча чаралар түбәндөгә ысуллар белән үткәрелергә мемкин:

- химик – гербицидлар һәм (яки) арборицидлар белән үсү учақларын сиптерү;
- механик – чабу, коры үсемлекләр жыю, тамыр системасын казып алу;
- агротехник – туфрак эшкөртү, күпьяеллык үләннөр чөчү.

Юлларны карап тоту

48. Юлларны карап тотуны муниципаль заказны урнаштыру нәтижәләре буенча өлеге эш терләрен уздыруга конкурс откан махсус оешмалар башкара.

49. Юл территорияләрен карап тоту үз эченә ала:

1) юлларны, тротуарларны, ясалма юл корылмаларын, квартал эчендөгә юлларны ремонтлау;

2) тротуарлардан (жәяүлеләр зоналарыннан, юллардан) һәм юлларның йөрү елешеннән, ясалма юл корылмаларыннан пычрак, чүп-чар, кар һәм боз (боз) жыештыру;

3) юу һәм су сибү юл катламнары;

4) китүе ечен газонами һәм яшел үсентеләр;

5) жәмөгать һәм тимер юл транспортының тышкы яктырту баганаларын һәм контакт челтөрен ремонтлау;

6) кече архитектура формаларын ремонтлау һәм буяу;

7) ясалма юл корылмалары составына керүче Күзөтү һәм яңгыр кабул итү коеларын, тау канауларын һәм ачык лотокларны урнаштыру, ремонтлау һәм чистарту;

8) коймаларны, коймаларны, турникетларны, кече архитектура формаларын урнаштыру, ремонтлау һәм ел саен буяу;

9) ачык люкларны ачыклау, юл еслегенә зыян китерү һәм коймалар кую максатларында юлларның торышына кендөлек мониторинг.

50. Юл катламнарын саклау максатларында рөхсәт ителми:

50.1. жөпселләр ташу;

50.2. рельслар, бүрәнөлөр, тимер балкалар, трубалар, кирпеч, башка авыр әйберләр ташлаганда аларны ташлау;

50.3. каты еслеге булган торак пункт урамнары буйлап узышу, чапкыч барышында машиналар;

50.4. зур йөк транспорты хәрөкөте һәм туктау урыннары квартал эчендөгә жәяүлеләр юлларында, тротуарларда;

50.5. тезелеш материалларын һәм тезелеш калдыкларын машиналар йөрү елешендө һәм тротуарларда ташлау һәм (яки) туплау.

51. Юлларны төзөклөндөрүнең аерым элементларына таләпләр:

51.1. жәяүлеләр ечен тимер юл киртөлөрөн һәм тротуар баганаларын сезонлы буяу кышкы сезон тәмамланганнан соң, төзөклөндөрү айлыгы чорында башкарыла. Буяр алдыннан коймалар ремонтланырга, пычрактан чистартылырга, юылган һәм теятелгән булырга тиеш;

51.2. барлык юл тамгасы заказчы тарафыннан билгелэнгән чират вакытында һәм тәртиптә юл тамгасы төшерү өчен расланган паспортлар (схемалар) нигезендә үтөлөргә тиеш;

51.3. юлларның юл тамгасы таләп ителә торган төс - һәм ут-техник характеристикаларын, тоташтыру коэффициентын, эксплуатацияләүнең барлык чорында майдан буенча саклануны тәэмин итәргә тиеш;

51.4. юл билгеләрен ныгыту конструкцияләре һәм системалары видимость шартларына һәм монтажлау мөмкинлекләренә карап сайлап алына;

51.5. юл билгеләре төзек хәлдә булырга, вакытында чистартылырга һәм юылырга тиеш.

Вакытлыча билгелэнгән юл билгеләре аларны урнаштыру зарурлыгына китергән сәбәпләрне бетергәннән соң бер тәүлек эчендә төшерелә;

51.6. визуаль-коммуникация системасы элементлары: Транспорт һәм жәяүлеләр хәрәкәте юнәлешләре күрсәткечләре, торак пунктның (бистәләр, торак районнар, микрорайоннар) планировка-структур элементлары күрсәткечләре юлларда һәм транспорт чышелешләрендә аларга хәрәкәт юнәлешен күрсәтү өчен билгеләнә;

51.7. жирле өһемияттәге гомуми файдаланудагы автомобиль юлының бер өлеше һәм (яки) машиналар йөрү өлешенә һәм (яки) тротуарга, юл читендә булган парковкалар (парковка урыннары) муниципаль хокукый актларда билгелэнгән тәртиптә кулланылырга тиеш.

Шәхси торак йортларны карап тоту һәм территорияне төзекләндерү

52. Әгәр законда яки килешүдә башкасы каралмаган булса, индивидуаль торак йортларның миләкчеләре (яки) яллаучылар (алга таба - торак йортларның хужалары):

52.1. торак йортларның, коймаларның (коймаларның), шулай ук йорт чикләрендәге башка корылмаларның фасадларының тиешле торышын тәэмин итәләр, аларны вакытында ремонтлыйлар һәм буяу эшләрен башкаралар;

52.2. торак йортта урамның исеме һәм(яки) йортның номерлары булуны тәэмин итәләр һәм аны төзек хәлдә хуплыйлар;

52.3. тәүлекнең караңгы вакытында яктырту фонарьларын үз эченә ала (алар булганда);

52.4. йорт яны территориясен тәртиптә тоталар һәм якындагы территориянең тиешле санитар торышын тәэмин итәләр;

52.5. йорт чикләрендә яшел үсентеләрне тәртиптә тоталар, куаклар һәм агачларны санитар кисәләр, газүткәргечләрнең сак зонасында, кабельле һәм һава электр тапшыру линияләрендә һәм башка инженерлык чөлтөрләрендә агачлар утыртуга юл куймыйлар;

52.6. канаулар һәм торбалар чистартыла, су агу өчен, язгы чорда кар суларын үтүнә тәэмин итәләр;

52.7. якин-тирә территориядән чистартылган карны, шул рәвешле, транспортны, инженерлык коммуникацияләренә һәм корылмаларга керү, жәяүлеләр үтөп керү һәм яшел утыртмаларның сакланышы тәэмин ителсән өчен, урнаштыралар;

52.8. бирелгән жир участогы чикләрендә, үзөкләштерелгән канализация булмаганда, жирле канализация, юын чокыры, бәдрөф жиһазландыралар, аларны даими рәвештә чистартып, дезинфекциялиләр;

52.9. каты һәм эре габаритлы калдыкларны контейнер майданчыкларында урнаштырылган контейнерларга һәм бункерларга урнаштыралар;

52.10. билгелэнгән тәртип нигезендә каты көнкүреш һәм зур габаритлы калдыкларны вакытында жыю һәм чыгаруны тәэмин итәләр.

53. Шәхси торак төзелеше территориясендә рәхсәт ителми:

53.1. урнаштыру коймалар чит илләрдәге йорт;

53.2. йорт яны территорияләрендә һәм алар янәшәсендәге территорияләрдә

яфракларны, теләсә нинди тер калдыкларны һәм чүп-чарны яндыру;

53.3. күмер, тара, утын, зур габаритлы калдыкларны, йорт яны территориясеннән тезелеш материалларын жыю;

53.4. юарга транспорт чаралары ечен домовладение;

53.5. ишегалды корылмалары тезергә, йорт яны территориясеннән чокырларны тезеклөндерергә;

53.6. әлеге территориядә махсус транспорт һәм урып-жыю техникасыннан файдалану мөмкинлеген кыенлаштыра торган урам юлларында урнаштыру;

53.7. территорияне тезеклөндерү элементларын жимерү һәм бозу;

53.8. комплектланган (тезек булмаган) транспорт чарасын йорт яны территориясе артында сакларга;

53.9. әйләнә-тирәнә теләсә нинди калдыклар белән чүплөргә;

53.10. каты коммуналь калдыкларны урнаштырырга, шулай ук контейнер мөйданчыкларында урнаштырылган контейнерлар һәм бункерлардан тыш зур габаритлы калдыкларны жыеп алырга.

54. Жири участогы хужасы тарафыннан хужалык корылмалары, торак йорт тезелеше башкарылган очракта, якин-тирә территориядә, 200 м. дан артык булмаган мөйданда, 30 календарь кеннән дә артмаган тезелеш материалларын вакытлыча туплау рөхсәт ителә. Якин-тирә территориядә тезелеш материалларын вакытлыча саклау максатларында милөкче яки башка жири участогы хужасы (бина яки корылма) язма рөхсәт алу ечен жирилек башкарма комитетына мерәжәгать итә, анда объектның адресы һәм янәшәдәге территориядә тезелеш материалларын вакытлыча саклауга рөхсәтнең гамәлдә булу вакыты күрсәтелә. Шул ук вакытта автотранспортның йөрүе тәмин ителергә тиеш, тезелеш материаллары компактлы һәм пөхтә урнаштырылган булырга тиеш. Рөхсәт бирүдән баш тарту ечен нигез булып якин-тирә территориядә элек тупланган тезелеш материаллары булу тора.

Яңгыр канализациясе чөлтөрлөрөн карап тоту, карау һәм яңгыр сулары коелары, су бүлү корылмалары

55. Карау һәм яңгыр кабул итү коелары, жири асты коммуникацияләре коелары, люклар (рөшөткөлөр) ябык хөлдә булырга һәм транспорт һәм жөяүлеләрнең куркынычсыз хәрәкәтөн тәмин итүче тезек хөлдә булырга тиеш.

56. Кабул итү бүлмөлөрөнөң, тупикларның, күзөтү һәм башка коеларның һәм камераларның тезек техник торышында тотылуын, чистартылуын һәм урнаштыруны гамәлдәге дөүлөт стандартлары таләпләре нигезендә аларның хужалары тәмин итә.

57. Торак пунктта яңгыр канализациясенөң магистраль һәм квартал эчендәге чөлтөрлөрөн карап тоту һәм эксплуатацияләү шушы максатларга жирилек бюджетында каралган акчалар чикләрендә махсуслаштырылган оешмалар белән тезелгән килешүлөр нигезендә гамәлгә ашырыла.

Яңгыр канализациясенөң ведомство чөлтөрлөрөн карап тоту һәм эксплуатацияләү тиешле оешмалар хисабына башкарыла.

Хужасыз инженерлык коммуникацияләре һәм күзөтү коелары юлларны карап тотуны гамәлгә ашыручы махсус оешмалар тарафыннан тиешенчә куркынычсыз хөлдә булырга тиеш.

58. Яңгыр канализациясе коллекторларын саклап калу максатыннан, сак зонасы – 2 м. һәр якка коллектор кезеннән.

59. Яңгыр канализациясе коллекторларының сак зонасы чикләрендә, тиешле документларны рәсмиләштермичә һәм эксплуатацияләүче оешма, башка органнар белән язмача килешенмичә, гамәлдәге законнарда билгеләнгән очракларда рөхсәт ителми:

59.1. житештерергә жири эшләре;

59.2. повреждать ливневой канализация чөлтөре, разламывать яки разрушать

водоприемные люклар;

59.3. тезелешне тормышка ашырырга, сәүдә, хужалык һәм көнкүреш корылмаларын урнаштырырга;

59.4. сәнәгать, көнкүреш калдыклары, чүп-чар һәм башка материаллар ташларга.

60. Урамнарны, биналарны, корылмаларны су белән тәэмин итү, су, канализация, яңгыр сулары җайланмалары, системалар, челтәр һәм корылмалар тезек булмау аркасында су агып чыккан бозлар барлыкка килү, шулай ук газоннарغا, тротуарларга, урамнарға һәм ишегалды территорияләренә су агызу, суырту яки агызу рехсәт ителми.

61. Торак пункт территориясендә су агызучы коелар һәм парлау мөйданчыклары урнаштыру рехсәт ителми.

62. Яңгыр кабул итә торган коелар рәшәткәләре даими чистартылган хәлдә булырга тиеш. Аларның үткөрү сәләтен чикли торган рәшәткәләр һәм коелар чүпләмәү, рәшәткәләр салу рехсәт ителми. Яңгыр канализациясенә карау һәм яңгыр кабул итү коеларын профилактик тикшерү һәм аларны чистарту елына ике тапкыр башкарыла. Карау һәм яңгыр кабул итү коеларын чистартканнан соң, чыгарылган пычратуларның барлык терләре кичекмәстән чыгарылырга тиеш.

63. Карау коеларының люклары бер дәрәжәдә хәрәкәт итү еләше, тротуарлар, жәяүләләр һәм велосипед юллары, яшел зоналар белән капланган булырга тиеш.

Карау коеларының машиналар йөрү еләше, тротуарлар, жәяүләләр һәм велосипед юллары, яшел зоналар, 2 см дан да артмаган, яңгыр кабул итү коелары белән тоташтырылу дәрәжәсен 3 см дан да артмаска мөмкин.

64. Капкачлары яки рәшәткәләре җимерелгән яки юкка чыккан коммуникацион коелар, ачыкланганнан соң, челтәрне эксплуатацияләүче оешма тарафыннан киртәләнен алынган, тиешле кисәтү билгеләре белән билгеләнгән һәм билгеләнгән вакытка алыштырылган булырга тиеш.

65. Инженерлык челтәрләрендә планлы эшләр башкарганда, канализация агымнары яқындагы канализация челтәре, су һәм жылылык челтәрләренән - яңгыр канализациясенә (булганда) агызыла. Юлга су агызу тыела.

Су агуның нәтижеләрен бетерү зыянлы инженерлык челтәрләре хужалары хисабына да башкарыла.

66. Яңгыр канализациясе челтәрләренә техник торышы (шул исәптән люкларны, рәшәткәләренә вакытында ябу) аларны эксплуатацияләүче оешмалар тарафыннан тәэмин ителә.

Элемтә техник чараларын карап тоту

67. Биналарны инженер-техник яктан тәэмин итү ечен билгеләнгән элемтә, телевидение, радио, Интернет һәм башка шундый челтәрләренә урнаштыру Җир асты юлы белән (траншея, канал, тоннельләрдә) гамәлгә ашырыла.

68. Тышкы коммуникацияләренә биналарға башка ысул (һава, җир есте) белән үткөрү эксплуатацияләүче оешмаларның тиешле техник шартларын алган очракта гына рехсәт ителә.

69. Элемтә элемтә линияләрен һәм һава-кабель кичүләрен беркетү сыйфатында файдаланырга рехсәт ителми:

69.1. терәкләр һәм элементлар элементлары элемтә ечен элемтә челтәрләренә жәмәгать һәм тимер юл транспорты һәм тышкы яктырту баганалары;

69.2. автомобиль юлларын төзекләндерү элементлары: юл киртәләре, светофорлар, юл билгеләре урнаштыру ечен билгеләнгән элементлар һәм конструкцияләр;

69.3. фасадлар, түбәләр, биналар һәм корылмалар (тетән юллары, вентиляция, коллектив телевидение һәм радио кабул итү системаларының антенналары, фронтоннар, козыреклар, ишекләр, тәрәзәләр) элементлары.

70. Рөхсәт ителми:

70.1. юллар кисәргә каршындагы прокладке чыбык элементә һава ысулы белән бер бина икенчесенә;

70.2. урнаштырырга запаслар кабель читтә распределительного муфтового шкафа;

70.3. законнар белән билгеләнгән тәртиптә килештерелгән проект карары булмаганда, биналарның түбәсендә антенналар, жиһазлар һәм элементә кабельләре урнаштырырга.

71. Милекчеләр (хужалар) техник элементә чаралары (кабельләр, кабельләрне ныгыту элементлары, бүлү һәм муфт шкафлары һ.б.), шулай ук алар ярдәмдә тоташтырылган техник җайланмаларны тиешле хәлдә тоталар (өзеклекләр һәм/яки изоляция тышчасы булмау, буяулар булмау, коррозия һәм/яки механик зыяннар булу, чыбыклар һәм/яки аларны ут баганаларына һәм электр тапшыру линияләренә беркетү).

Тышкы яктырту объектларын (чараларын) тоту

72. Тышкы яктырту элементларына яктырткычлар, кронштейннар, терәкләр, чыбыклар, кабельләр, туклану чыганаclarы (шул исәптән жыюлар, туклану пунктлары, идарә тартмалары) керә.

73. Урамнар, юллар, майданнар, жәяүлеләр тротуарлары, торак кварталлар, ишегаллары, предприятие, учреждение, оешма территорияләре, шулай ук урам һәм йорт номерлары күрсәткечләре, юл билгеләре һәм күрсәткечләре, тышкы мөгълүмат чаралары һәм витриналар тәүлекнең караңгы вакытында яктыртылырга тиеш.

Урамнарны, юлларны, майданнарны, территорияләрне тышкы яктыртуны кертү кичке сумеркада - 20 лк.га кадәр, ө иртәнге сумеркада-10 лк. га кадәр арттырганда башкарыла.

Торак йортларның подъездларын тышкы яктырту җайланмаларын, архитектура яктылыгын, тышкы мөгълүмат чараларын, шулай ук архитектура яктырту системаларын, тышкы мөгълүмат чараларын кертү һәм өзү урамнарны яктырту эше режимында башкарыла.

74. Фасадлар һәм урамнарда һәм юлларга чыга торган биналарның һәм корылмаларның милек рөвешләренә карамастан, торак пунктның панорамаларын формалаштыручы торак пунктның эстетикасына зур таләпләр куелган, торак пунктның, гомуми кулланылыштагы территорияләрнең хужалары торак пунктның эстетик ягын формалаштыра.:

отдельно аерым торучы бинаны яки корылманы, биналар комплексын, төзекләндерү элементларын, архитектура-Ландшафт объектларын бәйрәмчә (вакыйга) яктыртуны да кертәп, архитектура яктылыгының булуы һәм эшләве, билгеләнгән тәртиптә расланган проект (паспорт) нигезендә билгеләнгән;

архитектура һәм бәйрәм (вакыйгалар) яктырту җайланмаларының экономияле һәм энергоэффективлыгы, электр энергиясен рациональ бүлү һәм куллану;

яктырту җайланмалары элементларының эстетикасы, аларның дизайны, материалларның һәм эшләнмәләрнең сыйфаты, көндөзгә һәм төнгә вакытта кабул итүне исәпкә алып;

освет яктырту җайланмаларының төрле режимнарында хезмәт күрсәтү һәм идарә итү уңайлылыгы.

Архитектура яктылыгына карата таләпләр, бәйрәм (вакыйга) яктылыгын да кертәп, жирлек Башкарма комитетының муниципаль хокукый актлары, өлеге Кагыйдәләр белән билгеләнә.

75. Төп майданнарда, магистральләрдә һәм урамнарда, транспорт тоннельләрендә - 3% тан, башка территорияләрдә (район билгеләнешендәге урамнар, ишегалды территорияләре) - 5% тан, жир асты жәяүлеләр кичүендә-10% тан, көндөз дә, кичке һәм төнгә режимда (10% ка яктырткычлар кертелмәгән) яктырткычлар саны 3% тан

артмаска тиеш.

76. Сафтан чыккан терекемешле газ разрядлы лампалар бу максатлар ечен махсус билгеленгән биналарда сакланырга һәм утильләштерү ечен махсус предприятияләргә чыгарылырга тиеш.

Әлеге тер лампаларны бистә чүплекләренә, чүп эшкәртү заводларына чыгарырга ярамый.

77. Металл терәкләр, кронштейннар һәм тышкы яктырту җайланмаларының башка элементлары чисталыкта булырга, крена, коррозия учакларына ия булмаска һәм кирәк булган саен милекчеләр (хужалары, кулланучылар) белән буялырга, әмма еч елга бер тапкырдан да ким булмаска тиеш, һәм тезәтү хәлендә булырга тиеш.

78. Тышкы яктыртуның бердәм системасына тоташтырылган урам һәм йорт яны утларын карап тоту һәм ремонтлау эшен вәкаләтле орган яисә махсуслаштырылган оешма башкара, ул муниципаль заказны урнаштыру нәтижәләре буенча әлеге тер эшләренә башкаруга конкурс ота.

Торак йортларның кереш бүлү җайланмаларына тоташтырылган йорт яны утларын карап тоту һәм ремонтлау эшләрен идарәче оешмалар башкара.

79. Тышкы яктырту баганалары, жәмәгать (тимер юл) транспортының контакт челтәре терәкләре, саклагыч, бүлү киртәләре, юл корылмалары һәм юл җиһазлары элементлары буялырга, язулардан һәм теләсә нинди Мәгълүмати-басма продукциядән чистартылырга, тезек хәлдә һәм чисталыкта булырга тиеш.

80. Тышкы яктырту баганаларын, жәмәгать (тимер юл) транспортының контакт челтәре терәкләрен алыштырганда әлеге конструкцияләр еч тәүлек дәвамында сүтеп алынырга һәм челтәр хужалары тарафыннан чыгарылган булырга тиеш.

Тышкы яктырту баганаларын чыгару юллардагы терәк хужасы тарафыннан кичекмәстән башкарыла, калган территорияләрдә – мондый кирәкле ачыкланган мизгелдән (демонтаж) бер тәүлек эчендә башкарыла.

81. Ут баганалары һәм жәмәгать (тимер юл) транспортының контакт челтәре терәкләрендә урнашкан барлык элементларның һәм объектларның тезек һәм куркынычсыз торышы һәм тышкы кыяфәте әлеге терәкләрнең милекчесен (хужасы) тәэмин итә.

82. Үткәргечләрнең текә ярлары, терәк, изоляторлар булган очракта тышкы яктырту җайланмаларыннан файдалану рехсәт ителми.

Тышкы яктырту җайланмалары эшендә электр чыбыкларын езу яки терәкләрне зарарлау белән бәйлә житешсезлекләренә ачыклаганнан соң кичекмәстән бетерергә кирәк.

83. Чыбыкларны һәм кабельләренә челтәрләргә һәм тышкы яктырту җайланмаларына үз белдегең белән тоташтыру һәм тоташтыру рехсәт ителми.

84. Тышкы яктырту объектлары яки тышкы яктырту чаралары белән җиһазландырылган объектларның милекчеләре (хужалары), шулай ук тышкы яктырту объектларына (чараларына) хезмәт күрсәтүче оешмалар:

84.1. урамнарны, юлларны тиешенчә яктыртуны, терәк һәм яктырткычларның, яктырту җайланмаларының сыйфатын күзәтәләр, бозган яки зыян күргән очракта үз вакытында ремонт ясыйлар;

84.2. яктыртуны, шул исәптән архитектура яктыртуын һәм тышкы мәгълүмат чараларын билгеленгән тәртип нигезендә яктыртуны кертеп, езүне тәэмин итәләр;

84.3. тышкы яктыртуны урнаштыру, карап тоту, урнаштыру һәм эксплуатацияләү кагыйдәләрен үтиләр;

84.4. үз вакытында тышкы яктырту фонарьларын алыштыралар.

Аерым светильникларның шәмне торгызу вакыты тезек булмау яки тиешле хәбәр кергән мизгелдән 10 тәүлектән артмаска тиеш.

85. Тротуарларда урнашкан мачталар һәм тышкы яктырту баганалары һәм жәмәгать транспортының контакт челтәре тирәсен җыештыруны тротуарларны

чистартуга жаваплы затлар тээмин итө.

Трансформатор һәм бүлү подстанцияләренә, автомат режимда (хезмәт күрсәтүче персоналдан башка) эшләүче башка инженерлык корылмаларына якын-тирә территорияләрне жыештыруны әлегә объектлар урнашкан территорияләрнең хужалары тээмин итө.

Кече архитектура формаларының эчтәлеге

86. Кече архитектура формаларына декоратив-сәнгать бизәләше элементлары (скульптура, аерым торучы инсталляцияләр, стрит-арт), аерым торучы күрсәткечләр (стелалар), мобиль һәм вертикаль яшелләндерү жайланмалары, су жайланмалары, муниципаль жиһазлар, авыл жирлегә территориясендә коммуналь-көнкүреш һәм техник жайланмалар керә.

87. Кече архитектура рәвешләрен карап тоту бирелгән жир кишәрлекләре чикләрендә, гомуми файдаланудагы территорияләрдә жир кишәрлекләре хокукына ия булучылар тарафыннан гамәлгә ашырыла – муниципаль заказны урнаштыру нәтижәләре буенча әлегә тер эшләрне башкаруга конкурс откан оешма белән килешү нигезендә вәкаләтле орган тарафыннан тээмин ителә.

88. Кече архитектура формалары хужалары:

88.1. асрыйлар кече архитектура формалары чисталыкта һәм исправном торышы;

88.2. язгы чорда кече архитектура формаларын планлы тикшерү, аларны иске буядан, ржавчинадан чистарту, юдырту, буяу, шулай ук ватылган элементларны алыштыру эшләре алып барыла;

88.3. кышкы чорда кече архитектура формалары, шулай ук аларга кардан һәм боздан кар чистартылачак;

88.4. еслекле комлыклар ясыйлар, комлыкларны елга бер тапкырдан да ким булмаган күләмдә алмаштыралар.;

88.5. балалар, спорт, хужалык майданчыкларының һәм ял майданчыкларының конструктив элементларының ныклыгы, ышанычлылыгы һәм куркынычсызлыгы таләпләренә туры килүен күзәтеп торалар.

89. Рехсәт ителми:

89.1. кече архитектура формаларын тиешенчә файдаланмаса (балалар уен майданчыкларындагы елкәннәр ялын, спорт майданчыкларындагы киём киптерү һ. б.);

89.2. кече архитектура формаларында теләсә нинди Мәгълүмати-басма продукцияне эләрә һәм ябыштырырга;

89.3. ватарга һәм повреждать кече архитектура формалары һәм аларның конструктив элементлары.

Стационар булмаган объектларны карап тоту

90. Стационар булмаган объектларны урнаштыру мондый объектларны муниципаль хокукый акт белән билгеләнгән тәртиптә урнаштыру схемасы буенча гамәлгә ашырыла.

91. Жир кишәрлеген арендау килешүе вакыты чыккач, стационар булмаган объект арендатор тарафыннан демонтажлана, ә жир участогы азат ителә һәм беренче халәткә китерелә.

92. Стационар булмаган объектларның милекчеләре булган юридик һәм физик затлар:

92.1. аларны ремонтлау һәм буяу эшләре башкарыла. Ремонт тышкы кыяфәтне һәм проект документлары белән билгеләнгән тесләр чишелешен исәпкә алып башкарылырга тиеш;

92.2. якын-тирә территориядә яшел үсентеләр, газоннар, бордюр ташлары, кече архитектура формалары (алар булганда) сакланышын күзәтәләр, әлегә

Кагыйдөлөрдө билгеленгән таләпләргә туры китереп күрсәтелгән территория бар;

92.3. стационар булмаган объектлар янындагы чүплекләрне урнаштыралар, чүплекләрне кен дәвамьнда калдыклардан, кирәк булган саен, әмма тәүлегенә кимендә бер тапкыр чистарталар, чүплекләрне елга бер тапкыр буялар.;

92.4. мондый объектның билгеленгән тәртиптә расланган проекты (паспорты) нигезендә стационар булмаган объектларда тышкы мөгълүмат чараларын урнаштыралар һәм кулланалар.

93. Рехсәт ителми:

93.1. стационар булмаган объектларга проектларда каралмаган корылмалар, козыреклар, навеслар һәм башка конструкцияләр тезү;

93.2. стационар булмаган объектлар янында сәүдә-суыткыч жиһазларын урнаштыру;

93.3. стационар булмаган объектлар янында һәм аларның түбәләрендә таралар, товарлар, детальләр, кенкүреш һәм житештерү характерындагы башка предметларны складлау, шулай ук стационар булмаган объектларны склад максатлары ечен куллану;

93.4. стационар булмаган объектлар арасындагы янгынга каршы аермаларны жиһазлар, калдыклар белән тәэмин итү;

93.5. метрополитенның вестибюльләре һәм станцияләре козыркалары астында, биналар аркаларында, газоннарда, мөйданчыкларда (балалар, ял, спорт, транспорт тукталышларында), су үткәргеч һәм канализация челтәрләренә, труба үткәргечләрнең сак зонасында, шулай ук метрополитенның техник корылмаларына кадәр 10 м, вентиляция шахталарына кадәр - 25 м, торак бина тәрәзәләренә кадәр, сәүдә предприятиеләре витринасына кадәр - 20 м, агач тепләренә кадәр - 3 м.

Тезелеш эшләрен башкару урыннарын карап тоту

94. Тезелеш мөйданчыкларын һәм алар янәшәсендәге территорияләрне карап тоту, ремонт, тезелеш һәм башка тер эшләр тәмамланганнан соң тезекләндерүне торгызу тезүче естенә йекләнә.

Тезеләп бетмәгән тезелеш объектларын һәм алар янәшәсендәге территорияләрне карап тоту, пунктларның таләпләрен үтәп, тезүчегә йекләнә 95.1, 95.2, 95.3, 95.5, 95.6, 95.10, 95.11 бу кагыйдәләр.

Эшләр алып барылмый торган тезелеш объектлары тезелеш челтәрләре белән ябылырга тиеш.

95. Тезелеш, ремонт һәм башка тер эшләр башланыр алдыннан, шулай ук тезелеш, ремонт һәм башка тер эшләрне башкару чорында кирәк:

95.1. тезелеш мөйданчыгының бетән периметры буенча типик койма урнаштыру;

95.2. тезелеш мөйданчыгы коймаларының гомуми тотрыклылыгын, ныклығын, ышанычлылыгын, эксплуатацион куркынычсызлыгын тәэмин итәргә;

95.3. тезелеш мөйданчыгы коймаларының тиешле техник торышын, аның чисталыгын күзәтеп торырга, вакытында пычрактан, кардан, боздан, Мөгълүмати-басма продукциядән һәм граффити;

95.4. тезелеш мөйданы территориясенә кергәндә, гамәлдәге тезелеш нормалары һәм кагыйдәләре таләпләренә җавап бирүче тезелеш объектының мөгълүмати щитын урнаштыру һәм аны тиешле хәлдә тоту;

95.5. җәяүлеләр ечен вакытлыча тротуарлар урнаштыруны тәэмин итәргә;

95.6. тезелеш мөйданы периметры буенча тышкы яктыртуны тәэмин итү;

95.7. тезелеш мөйданына илтүче юлларны, мөйдан эчендәге юлларны һәм чыгу урыннарында транспорт чараларының кепчәкләрен чистарту яки юдыру пунктларын, урамнарның (юлларның) йерү еләшенә пычрак һәм чүп-чар чыгаруга юл куймый торган юллар белән жиһазландырырга.;

95.8. автомобиль транспорты хәрәкәте маршрутын (10 тоннадан артык) юлларның һәм юлларның сакланышын тәэмин итүче тезелеш мөйданчыгына керүче

подъездларда ябык циклдагы йөк автотранспорты хәрәкәте маршрутын Килештерү (10 тоннадан артык);

95.9. төзелеш майданчыгы территориясендә каты көнкүреш, эре габаритлы һәм төзелеш калдыклары жыю өчен контейнерлар һәм (яки) бункерлар булуны тәэмин итәргә;

95.10. төзелеш майданчыгынан каты көнкүреш, эре габаритлы һәм төзелеш калдыкларын билгеләнгән төртиптә чыгаруны оештыруны тәэмин итәргә;

95.11. төзелеш майданчыгы территориясеннән чистартылган һәм калдыклар булмаган карны кар эретү станцияләренә яки билгеләнгән төртиптә килештерелгән махсус билгеләнгән урыннарغا чыгаруны тәэмин итәргә;

95.12. төзелеш майданчыгы территориясен, аңа көрү юлларын һәм тротуарларны ел фасылын исәпкә алып, пычрактан, чүп-чардан, кардан, боздан көндәлек чистартуны тәэмин итәргә (кыш, жәй);

95.13. эшләр башкарганда гамәлдәге жир асты инженерлык коммуникацияләрен, тышкы яктырту челтәрләрен, яшел үсентеләрне һәм кече архитектура формаларын саклауны тәэмин итәргә.

96. Төзелеш һәм (яки) ремонт эшләрен үткөрү чорында әлеге Кагыйдәләрнең 95.2 -95.10 пунктларында күрсәтелгән таләпләрне үтәргә, шулай ук эшләр башкарганда жимерелгән һәм жимерелгән юл катламнарын, яшел үсентеләрне, газоннарын, тротуарларны, откосларны, кече архитектура формаларын торгызырга кирәк.

97. Төзелеш материаллары, жиһазлар, автотранспорт һәм күчмә механизмнар, ярдәмче бүлмәләр, эшчеләр һәм хезмәткәрләргә вакытлыча урнаштыру өчен көнкүреш вагончыклары, төзелеш калдыкларының транспорт партияләрен вакытлыча саклау һәм туплау урыннары төзелеш оешмалары проекты нигезендә төзелеш майданчыклары циклендә урнаштырыла.

98. Рәхсәт ителми:

98.1. гражданның шәхси һәм иҗтимагый иминлеген тәэмин итү белән бәйлә коткару, авария-торгызу һәм башка кичектергесез эшләрдән тыш, 23.00 сәгатьтән 7.00 сәгәткә кадәр, тынлыкны бозу белән бәйлә төзелеш, ремонт, төяү-бушату һәм башка эшләргә оештыру һәм үткөрү;

98.2. авыл жирлегә Башкарма комитетының тиешле рәхсәтәннән башка гына юлларны һәм тротуарларны тарайту яки ябу;

98.3. чүп-чарны яндырырга һәм төзелеш калдыкларын утильләштерергә;

Жирләү урыннарын карап тоту

99. Жирләү урыннарын этик, санитар һәм экологик таләпләр нигезендә карап тоту федераль законнар һәм муниципаль хокукый акт белән билгеләнгән жирләү урыннарын карап тоту кагыйдәләре нигезендә гамәлгә ашырыла.

100. Жирләү урыннарын карап тотуга карата таләпләр:

100.1. зиратлардагы жәмәгать бөдрәфләре чиста һәм төзек хәлдә булырга тиеш. Урны территорияләрендә жәмәгать бөдрәфләре булырга тиеш чистартылган;

100.2 зират территориясендә чүп-чар һәм чүп савытлары чистартылырга тиеш. Калдыклар тупланган очракта, 3 көнгә кимендә бер тапкыр чыгарылырга тиеш;

100.3. агач утыртмаларының авария хәлендә булуы да рәхсәт ителми. Авария хәлендәге агач үсентеләре ачыкланган мизгелдән бер тәүлек эчендә сүтелергә тиеш;

100.4. шәхесләре куелмаган каберләр яки үлгәннәрнең каберләре пычрактан һәм чүп-чардан чистартылырга тиеш. Жирләү участогы циклендәге үләннең биеклегә 30 см дан артмаска тиеш.

101. Кышкы чорда жирләү урыннарын карап тоту үзенчәлекләре:

101.3. зиратларның үзәк юллары, керү юллары, тротуарлар киңәйтелергә һәм кардан чистартылырга тиеш. Боз катламнары булмаган килеш тигез кар өеме булу рәхсәт ителә;

101.4. үзек юллар, керү юллары, тротуарлар бозлавыкка каршы материаллар белән эшкөртөлөргә тиеш. Юл һәм тротуарларның машиналар йөрү елешен кар явудан соң ук эшкөртү башланырга тиеш;

101.5. иң беренче чиратта кар чыгару, боз ею һәм Үзек һәм керү юлларыннан кар-боз муниципаль берәмлекләрен бетерү зарур;

101.6. жәяүлеләр жирләү урыннарында бозлавыкка каршы материаллар куллану, юллардан чистартылган кар һәм бозны каберләргә, газоннарға, куакларға туплау рөхсәт ителми.

102. Жәйге чорда жирләү урыннарын карап тоту үзенчәлекләре:

102.3. үзек юллар, керү юллары, тротуарлар, каберләр арасындагы юллар һәм жирләү урыннарында башка территорияләр терле пычрактан чистартылырга тиеш;

102.4. яшел үсентеләрне санитар кисү, агач-куак үсемлекләрен чүп-чардан арындыру чаралары ел саен үткөрөлөргә тиеш.

103. Күмелү урынын, кабер естендөгә корылманы (хачлар, һөйкәлләр, плителәр, склепалар һ.б.) карау, чөчөкләр һәм декоратив куаклар утырту, аны Колумбиядә карау ире(ай), туганнары, вафат булган затның законлы вәкиле яки мөжбүри санитар таләпләрне үтәп башка зат тарафыннан башкарыла.

Озак һәм кыска вакытлы

автотранспорт чараларын саклау тукталышларын карап тоту

104. Автотранспорт чараларын озак һәм кыска вакытлы саклау тукталышларын (алга таба - стоянка) һәм алар янәшәсендөгә территорияләрне карап тоту гамәлдөгә тезелеш нормалары һәм кагыйдәләре, шулай ук әлегә Кагыйдәләр нигезендә стоянканы урнаштыру ечен бирелгән жир кишөрлегенә (алга таба - хужасы) ия була.

105. Хужа:

105.3. тукталышларның бетен периметры буенча койма урнаштыралар, ул механик йогынтыларға һәм тышкы мохит йогынтысына тотрыклы булырга тиеш;

105.4. коймаларның тиешле техник торышын, аларның чисталыгын, пычрактан, кардан, боздан, Мәгълүмати-басма продукциядән вакытында чистартып торалар;

105.5. Материалларны, комплектланган транспортны, тукталышлар территорияләрендә һәм тукталышларға якин территорияләрдә терле конструкцияләрне саклау, саклау рөхсәт ителми;

105.6. дежур персонал ечен тукталышлар урыннары белән жиһазландырылачак.

Гомуми мөйданы 10,0 кв. метрдан артмаган персоналның дежур торуы ечен капитал булмаган объектлар территорияләрендә урнаштыру рөхсәт ителә.;

105.7. тукталышлар территорияләрен утның тигез бүленешен тәмин итүче тышкы яктырту белән жиһазландырачаклар, ул гамәлдөгә нормалар һәм кагыйдәләренә таләпләренә туры килә.;

105.8. проектта каралмаган башка капитал һәм вакытлыча биналар, корылмалар, сөүдә павильоннары, киоск, элмөчләр һ. б. тәзү тукталышлары территорияләрендә рөхсәт ителми.;

105.9. ягулык-майлау материалларына ия булган автомобильләр стоянкалары территорияләрендә юарға һәм автомобильләр тукталышына юл куелмый;

105.10. территорияләр санитар һәм янгынга каршы кагыйдәләренә үтәп тукталышлар асрыйлар;

105.11. әйләнә-тирә территорияләрне даими рөвештә санитар эшкөртеп, чистартып торалар, калдыкларны жыю ечен контейнерлар (чүплекләр) урнаштыралар, каты көнкүреш калдыкларын, карны даими рөвештә чыгаруны тәмин итәләр;

105.12. автостоянканың урнашу урынын һәм хезмәт күрсәтүнең билгеләре, шулай ук гамәлдөгә дөүлөт стандартлары таләпләренә туры килә торган тамга билгеләүче махсус еслекле стоянкага керү юлларын жиһазландырачаклар;

105.13. инвалидларның стоянкалар территориясенә тоткарлыксыз үтеп керүен

тәэмин итәләр һәм инвалидларның махсус автотранспорт чараларын кую тыела торган махсус автотранспорт чараларын кую ечен 10% тан да ким булмаган урыннарны (тик бер урыннан да ким булмаган) бүлеп бирәләр. Инвалидлар «Россия Федерациясендә инвалидларны социаль яклау турында» 1995 елның 24 ноябрәндәге 181-ФЗ номерлы Федераль законның 15 статьясы нигезендә махсус автотранспорт чараларын парковка ечен бушлай файдалана.

Жирлек территориясен бәйрәмчә бизәү

106. Жирлек территориясен бәйрәмчә бизәү дәүләт һәм башка бәйрәмнәр, истәлекле, мәдәни, спорт вакыйгалары белән бәйлә чаралар үткөрү чорында башкарыла.

Бәйрәм (вакыйга) бизәлеше, чараларга бәйлә рәвештә, афишалар, панно урнаштыру, декоратив элементлар һәм композицияләр урнаштыру, шулай ук бәйрәм (вакыйгалар) яктырту (яктылык гирляндалары һәм элементлары, сеткалар, күләмлә яктылык композицияләре, ут проекцияләре һ.б.) үз эченә ала. Бәйрәм (вакыйга) бизәлеше конструкцияләре аерым торучы һәм (яки) бина яки корылма фасадындагы конструкцияләр рәвешендә урнаштырыла ала.

Бәйрәм (вакыйга) бизәлеше элементларын эзәрләгәндә һәм урнаштырганда юл хәрәкәтен кәйләүнең техник чараларын тешерү, зыян китерү һәм начарайту рәхсәт ителми.

Жирлек территориясендә йорт хайваннарын һәм кошларны тоту

107. Йорт хайваннары һәм кошлар тоту:

107.1. Йорт хайваннарын тотуның төп принциплары, шартлары, этләренә урамда йертү Кагыйдәләре «Татарстан Республикасында йорт хайваннарын тотуның аерым мәсьәләләре турында» 2014 елның 7 мартындагы 16-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы белән билгеләнә;

107.2. Фатир, кунакханә тибындагы торак йортларда һәм тулай торакларда авыл хужалыгы хайваннарын тоту рәхсәт ителми.

107.3. Авыл хужалыгы хайваннарын авыл жирлегә башкарма комитеты тарафыннан махсус бирелгән урыннарда, хужасы яки вәкаләтле зат күзәтүе астында, кетүлекләр алып барыла.

107.4. Рәхсәт ителми:

107.4.1. хайваннарны балалар мәйданчыкларына, мәктәпләр, балалар бакчалары территорияләренә, ашханәләргә, сырхауханәләргә, азык-төлек кибетләренә кертү;

107.4.2. юл куярга хайваннарны учреждениесе булганда запрещающей язмасын;

107.4.3. торак пунктлар территорияләрендә алып бармыйча гына хайваннар һәм кошлар чыгару;

107.4.4. авыл хужалыгы хайваннарын кетү урыннары авыл жирлегә башкарма комитеты тарафыннан бирелгән;

107.4.5. исерек хәлдә булган затларга, шулай ук үндүрт яшькә житмәгән затларга хайваннарны урамда йертү;

107.4.6. йорт хайваннарын һәм кошларны балконнарда, лоджияләрдә, гомуми файдаланудагы урыннарда (чиктәш фатир коридорларында, баскыч күзәнәкләрендә, чарлакларда, подвалларда һәм башка ярдәмчә биналарда даими тоту.);

107.4.7 йорт хайваннарын торак пункт территориясендә махсус чаралар (күргәзмәләр һ.б.) үткөрү урыннарыннан тыш, торак пункт территориясендә урнаштыру.

107.5. Хужалар йорт хайваннары һәм ишегаллары, тротуарлар, урамнар, парклар, газоннар, балалар мәйданчыклары, скверлар, мәйданнар, шулай ук торак йортлар подъездлары белән пычрануга юл куймаска тиеш. Этләренә, мөчеләренә һәм башка вак хайваннарны урамда йөргән вакытта хужа үзе белән йорт хайваннарының табигый күнегүләрен тулысынча жыештыруны тәэмин итүче кирәк-яраклар булырга тиеш, алар

мәйданчыкларда чүп контейнерларына ташланырга тиеш.

107.6. Этне поводкадан урамда гына чыгарырга була. Махсус бирелгән мәйданчыклар булмаганда, бушлыкларда, кабымлыкларда һәм жирлек Башкарма комитетының норматив-хокукий акты белән билгеләнгән башка урыннарда йөрү рөхсәт ителә.

107.7. Этләрне дрессировкалау бары тик яхшы койма белән әйләндереп алынган мәйданчыкларда яки торак пункт территориясе артында гына үткәрелергә мөмкин.

107.8. Йорт хайваннарын урамда калдырганда терлекләр хужалары яшел үсентеләрне бозудан һәм терлекләрне куып чыгаруга киткән чыгымнарны каплай.

107.9. Йорт хайваннары һәм кошларына китерелгән зыян өчен аларның хужалары РФ законнары белән билгеләнгән тәртиптә җаваплы.

107.10. Жәмәгать урыннарында булган, озата баручы затлардан башка күзәтүчесез хайваннар тотылырга тиеш.

IV. Авыл җирлеген җыештыру тәртибе, шул исәптән төзекләндерү эшләре һәм аларны вакыт-вакыт башкару исемлеге

Авыл җирлеге территориясен җыештыру һәм карап тотуга карата гомуми таләпләр

108. Авыл җирлеге территориясен җыештыру һәм карап тоту эшләре алып барыла:

- 1) җәйге чорда-15 апрельдән 14 октябрьгә кадәр;
- 2) кышкы чорда - 15 октябрьдән 14 апрельгә кадәр.

Күрсәтелгән срокларга, һава шартларына карап, җирлек башкарма комитеты тарафыннан төзәтмәләр кертелергә мөмкин.

109. Җирлек территориясен җыештыру эшләре үткөрү юлы белән башкарыла:

- 1) торак пункт территориясен карап тоту, җыештыру буенча системалы эшләр;
- 2) җирлек Башкарма комитетының хокукий актлары нигезендә бердәм массакуләм чаралар (өмәләр).

110. Җирлек территориясен җәйге чорда чистарту авыл җирлеге территориясен юдыру, су сибү, себерү, себерү һәм башка эшләр башкару юлы белән пычратуны һәм тузанни киметү максаты белән башкарыла һәм үз эченә торак пункт территориясен карап тоту буенча башка эшләрне ала.

110.1. ясалма өслекле территорияләрне себерү (коры һава шартларында су сибү), урам-юл челтәре объектларының тузаннан һәм юл катламнарының һәм яңгыр сулары канализациясе белән җиһазланган башка территорияләрне юдыру (23.00 дән 7.00 гә кадәр механик һәм кул ысулы белән башкарыла). Юл катламнарын, мәйданнарны, тротуарларны һәм ясалма өслекле башка территорияләрне юу катламның бөтен киңлегенә башкарыла;

110.2. яңгыр канализациясе рәшәткәләрен чистарту;

110.3. бөтен территориядән чүп җыю;

110.4. ел саен, 1 июньгә кадәр, кече архитектура формаларын, бакча һәм урам җиһазларын, чүплекләрне, спорт һәм балалар мәйданчыкларын, коймаларны, бордюрларны буяу;

110.5. үләнне вакытында чабу (үлән биеклеге 15 см дан артык), чүп үләннәре һәм куак үсемлекләрен, барыннан да элек, гражданның, шул исәптән гомуми файдаланудагы территорияләрдәге Балтырчыгын, чикләнгән территорияләр һәм махсус билгеләнештәге яшелләндерелгән территорияләрдән тыш, төүлек дөвамында чабылган үләнне юк итү;

110.6. листопад чорында-төүлегенә бер тапкыр коелган яфракларны җыю һәм чыгару;

110.7. 8.00 сәгатькә төгәлләнергә тиешле сәүдә объектлары, оешмалар һәм предприятиеләр янындагы территорияләрне, шул исәптән автотранспортны куу урыннарын җыештыру;

110.8. лотокларны бордюры янында юдырганнан соң чүп-чардан арындыру.

111. Жыелган чүп-чар, смета, яфраклар, чабылган үлән, ботаклар билгеленген таләпләргә туры китереп чыгарылырга тиеш.

112. Наратлык һәм башка үсемлекләрнең балтырлавыгын бетерү буенча чаралар, гражданның тормышы һәм сәламәтлеге ечен куркыныч тудыручы чаралар аны бутонизацияләүгә һәм чөчөк ата башлауга кадәр үткәрелергә тиеш.

Гражданның тормышы һәм сәламәтлеге ечен куркыныч тудыручы Сосновка һәм башка үсемлекләрнең балтырган авыруын бетерү буенча чаралар түбәндөгә ысуллар белән үткәрелергә мемкин:

- химик – гербицидлар һәм (яки) арборицидлар белән үсү учақларын сиптерү;
- механик – чабу, коры үсемлекләр жыю, тамыр системасын казып алу;
- агротехник – туфрак эшкәртү, күпъяллык үләннәр чөчү.

113. Территорияләрне жыештыру ечен жаваплы оешмалар яфраклардан коелган яфракларны урам һәм юл буйларындагы газоннардан чыгаралар.

Яфракларны агачларның һәм куакларның бер елешенә кушу тыела, моннан тыш, жылылык сеючән үсемлекләр жылыну очрақларыннан тыш.

114. Гомуми файдалану территориясен кышкы чорда жыештыру үз еченә ала:

114.1. юл катламнарын һәм тротуарларны кардан, боздан һәм чүп-чардан чистарту;

114.2. тайгаклык яки бозлавык барлыкка килгәндә-жәяүлеләр зоналары комы, баскычлар сибү, юл катламнарын бозлавыкка каршы материал белән эшкәртү;

114.3. язгы чорда-карның йомшаруы һәм кар суларын чыгаруны оештыру.

115. Авыл жирлеге территориясендә башкарыла торган урып-жыю эшләрнең технологиясе һәм режимнары һава шартларына карамастан, Транспорт чараларының һәм жәяүлеләрнең тоткарлыксыз хәрәкәтен тәэмин итәргә тиеш.

116. Жәяүлеләр тротуарларын, жир есте кичүләрән, баскычларны кышкы чорда чистарту үзенчәлекләре:

116.1. жәяүлеләр тротуарлары, жир есте кичүләре, баскычлар күрсәтелгән корылмаларның жәяүлеләр елешенәң бетән киңлегендә кардан чистартылырга тиеш.

Кар явып үткәннән соң тугыз сәгатътән дә артмаска тиеш;

116.2. интенсив кар яву чорында жәяүлеләр тротуарлары, баскычлар бозлавыкка каршы материаллар белән эшкәртелергә һәм чистартылырга тиеш;

116.3. бозлавыкка каршы материаллар белән беренче чиратта баскычлар, аннан тротуарлар эшкәртелә.

Бозлавыкка каршы материаллар белән эшкәртү вакыты тайгылыш табылганнан соң дүрт сәгатътән артмаска тиеш;

116.4. жәяүлеләр тротуарларын чистартудан алынган коры-сары кар, шул исәптән ишегалларында жыела торган кар, калдыклар һәм химик реагентлар, ком-тоз катнашмалары белән пычранмаган кар, яшел үсентеләр сакланып калган һәм Кар сулары агуны тәэмин иткән очракта, яшелләндерелгән территориядә чүп-чар ташлау рехсәт ителә.

117. Жирлек территориясендә рехсәт ителми:

117.1. урамнарда, майданнарда, яшеллеккә ия участкаларда, скверларда, паркларда, газоннарда, пляжларда һәм башка гомуми файдаланудагы территорияләрдә чүп-чардан арындыру;

117.2. каты коммуналь (кенкүреш) калдыкларны урнаштырырга, шулай ук контейнер майданчыкларында урнаштырылган контейнерлар һәм бункерлардан тыш зур габаритлы калдыкларны жыеп алырга.

117.3. гамәлдәге законнар нигезендә бүлеп бирелгән жирләү урыннарыннан читтә гомуми файдалану территорияләрендә мемориаль кабер корылмалары (истәлекле Корылмалар, киртәләр) билгелергә;

117.4. әлеге максатлар ечен каралмаган урыннарда, шул исәптән муниципаль жәмәгать транспорты маршрутларының соңгы пунктларында, салонны юу, чистарту

һәм транспорт чараларына техник хезмәт күрсәтү;

117.5. биналарны һәм корылмаларны тизекләндерү элементлары, һәйкәлләр, мемориаль такталар, агачлар, куаклар, кече архитектура формалары һәм башка тизекләндерү элементларын жиһмерергә һәм жиһмерергә, шулай ук аларны үз белдеге белән үзгәртеп корырга, үзгәртеп корырга һәм үзгәртеп корырга;

117.6. язулар, рәсемнәр ясау, Мөгълүмати-басма продукцияне ябыштыру һәм элү, жәмәгать транспортын кетү тукталышларында, стена, баганалар, коймалар (коймалар) һәм әлеге максатлар ечен каралган башка объектларда граффити алып бару;

117.7. бирелгән жиһр кишәрлекләре чикләре һәм (яки) киртәләре чикләреннән читтә күчәмсез милекне саклау һәм саклау;

117.8. тротуарларда, газоннарда, юлларда сәүдә әйберләрен, сәнәгать товарларын һәм башка сәүдә предметларын урнаштыру һәм складлау;

117.9. тиешле булмаган урыннарда кар ею;

117.10. тимер-бетон блоklar, баганалар, коймалар, шлагбаумнар, Корылмалар һәм башка жайланмалар ярдәмендә квартал эчендәге юлларны һәм тротуарларны үз белдеге белән ябарга.

118. Жиһрлекнең торак пункты территориясәндә, моның ечен билгеләнгән урыннардан тыш, калдыklar (чүп-чар, кар, грунт һ.б.) ташланган очракта, мондый хокук бозуларга юл куйган затлар ачыкланган бозуларны 10 кәннән дә артмаган срокта бетерү буенча чаралар күрә.

119. Рәхсәтсез урыннарда калдыklar урнаштырган затлар үз хисабына әлеге территорияне жыештыралар һәм чистарталар, ә кирәк булганда – жиһр кишәрлеген рекультивациялиләр.

20 тәүлек дөвамында рәхсәтсез урында калдыklar урнаштыручы зат ачыкланмаган очракта, калдыklarны бетерү һәм санкцияләnmәгән чүплекләр территорияләрен рекультивацияләү әлеге территорияне жыештырган ечен жаваплы оешмалар (яисә калдыklarны чыгаручы махсус оешма (әгәр бу тер хезмәт күрсәтү килешүдә каралган булса) тарафыннан башкарыла.

120. Билгеләнгән тәртиптә бирелмәгән һәм муниципаль милектә булган жиһр кишәрлекләрендә (территорияләрдә) табигий барлыкка килгән чүплекләрне бетерү вәкаләтле орган тарафыннан тәэмин ителә.

Жиһрле әһәмияттәге автомобиль юлларын жыештыру

121. Жиһрле әһәмияттәге автомобиль юлларын (алга таба - юлларны) чистарту машиналар йерү елешен, тротуарларны, парковкаларны (парковка кесәләрен), жәмәгать транспортын кетү тукталышларын, ясалма юл корылмаларын пычрактан, чүп-чардан, кардан һәм боздан даими чистарту буенча чаралар комплексын үз эченә ала.

122. Язгы-жәйге чорда юлларны юу, су сибү, тузанны бетерү, себерү һ. б. үз эченә ала.

Кезге-кышкы чорда юлларны жыештыру, кар һәм боздан чистарту, пычрак, ком-тоз катнашмасы белән юллар салу, тротуарларны коры ком белән суюны күздә тоту.

123. Юл йерү елешен, кезге һәм резерв полосаларын, лоток зоналарын, юлларны кәндез 8.00 дән 21.00 гә кадәр, ә магистральләрне һәм транспортның интенсив хәрәкәте булган урамнарны тенге сәгать 23.00 дән 7.00 гә кадәр себерү (алдан увлажнение) башкарыла.

124. Юлның бетен киңлегендә, мәйданнарның ясалма катламнарында, магистральләрдә, урамнарда һәм юлларда, ясалма юл корылмаларында, аерым трамвай юлларын юу тенге (23.00 дән 7.00 гә кадәр) һәм кәндезге (7.00 дән 23.00 гә кадәр) вакыт аралыгында башкарыла.

Машиналар йерү елешен юганда, су агымы смета һәм чүп-чарны тротуарларга,

газоннарға, жәмәгать транспортын көтү тукталышларына, якин урнашкан биналарның фасадына, сәүдә объектларына һ. б. чүп-чар ташлау рөхсәт ителми.

Эссе көннөрдө (һава температурасы 25 °С дан югарырак булганда) машиналар йөрү өлешенә су сибү 12.00 дән 16.00 сәгатькә кадәр ике сәгать интервал белән башкарыла.

125. Юл буенда урнашкан чүплекләренә көнгә бер тапкырдан да ким түгел, тукталыш майданчыкларында - көнгә ике тапкыр чистарталар.

126. Автобусларның аерым-аерым әйләнеш майданчыклары тулысынча чүп-чардан чистартылырга тиеш.

127. Жәмәгать транспортының соңгы лаеклы-борылу майданчыклары биотуалетлар һәм калдыкларны жыю өчен контейнерлар белән жиһазландырылачак.

Жәйге чорда майданчыклар сметадан, пычрактан һәм тузаннан чистартыла, кышкы чорда кар чистартыла һәм чыгарыла, бозлавык вакытында бозлавыкка каршы материаллар белән эшкәртелә.

128. Жәмәгать транспортын көтү павильоннары тузылмаска, буялмаган һәм юылган булырга тиеш, санкцияләnmәгән Мөгълүмати-басма продукциядән, граффити чистартылган. Кышкы чорда кардан чистартылырга тиеш.

Жәмәгать транспортын көтү павильоннарын жәйге чорда аена кимендә сизгез, кышкы чорда – кирәк булган саен жыештыру эшләре алып барылырга тиеш.

129. Аерым элементлар буенча юлларны жәйге жыештыруга таләпләр:

129.1. машиналар йөрү өлешенә бөтен киңлеккә төрлө пычратулардан һәм юдыртудан тулысынча чистартылырга тиеш. Жәйге салу линияләре белән билгеләнгән төп, резерв полосалар ком һәм вак чүп-чардан даими чистартылырга тиеш;

129.2. ике метрлы лоток зоналары булырга тиеш түгел, грунт-ком нанослары һәм пычрату. Махсус машиналарның эш цикллари арасында ком кисекләре һәм төрлө вак-төяк чүп-чар белән зур булмаган пычрану рөхсәт ителә;

129.3. жәмәгать транспортын көтү тукталышлары һәм аларда урнашкан тротуарлар грунт-ком наносларыннан, төрлө чүп-чардан һәм юылудан тулысынча чистартылырга тиеш. Ком һәм вак чүп-чар белән зур булмаган пычрану рөхсәт ителә, алар чистарту цикллари арасында барлыкка килергә мөмкин;

129.4. юл кырылары зур габаритлы калдыклардан һәм башка чүп-чардан чистартылырга тиеш;

129.5. разделительные полосалар тиеш даими чистартылырга нче ком, пычрак һәм вак-төяк чүп-чар бөтен өслеге буенча. Шумоцитные диварлар, металл коймалар, юл билгеләре һәм күрсәткечләр булырга тиеш юылган кимендә ике тапкыр елга.

Газон рөвешендә башкарылган бүлгеч полосалар чүп-чардан чистартылырга тиеш, үлән катламы биеклегенә 10-15 см дан артмаска тиеш;

129.6. юллар бүлеп бирелгән полосада үлән катламы биеклегенә 10-15 см. дан артмаска тиеш.

130. Юлларны кышкы жыештыру буенча таләпләр:

130.1. кышкы чорда юлларны жыештыру үз эченә ала:

1) кардан һәм юл йөрү өлешенән, жәмәгать транспортын көтү тукталышларыннан чистарту, юу, карны юып китү һәм кар чыгару;

2) юл йөрү өлешен, тротуарларны, жәмәгать транспортын көтү тукталышларын бозлавыкка каршы материаллар белән кар ява башлаганнан бирле һәм бозлавык барлыкка килгәндә эшкәртү;

130.2. юлларны, тротуарларны, парковкаларны (парковкаларны), жәмәгать транспортын көтү тукталышларын кардан чистарту кар катламы куелганнан бирле даими рөвештә башкарылырга тиеш;

130.3. кар яву вакытында тротуарларда урнашкан жәмәгать транспортын көтү тукталышларын жыештыру тәүлегенә ике тапкыр башкарылырга тиеш. Жәмәгать

транспорты, юл чатлары, жәяүлеләр кичүе тукталышларынан кар тәүлек эчендә чыгарылырга тиеш;

130.4. юлларның машиналар йөрү елешен механикалаштырылган ысул белән (урып-жыю техникасы комплекслары) жыештырганда һәм Кар түшәмнәре барлыкка килгәндә, жәяүлеләр кичүе урыннарында, парковкалар (парковка кесәләре), жәмәгать транспортын көтү тукталышларында, юлларда хәрәкәт итәргә кирәк;

130.5. юлның машиналар йөрү елешеннән һәм алар янәшәсендәге тротуарлардан чистартыла торган кар киң урамнарда, майданнарда һәм проспектларда, юл читендәге юлларда, калган урамнарда - юлның еске елешенә (машиналар йөрү елешенә киңлегенә карап - урамның бер яки ике ягыннан) хәрәкәт ителә һәм Валда формалаша.

Юл чатларында, жәмәгать транспорты тукталышларында, жәяүлеләр кичү урыннарында, яңгыр кабул итү коелары урнашкан урыннарда кар кертләре чистартыла: киселештә-чатның киңлегендә, жәмәгать транспортын көтү тукталышларында-утирту майданчыгы озынлыгында, жәяүлеләр кичүе урыннарында-кичү киңлеге, әмма 5 метрдан да ким булмаган санда, яңгыр кабул итү коелары урнашкан урыннарда-1,5 м. га кадәр.

Кар валының киңлеге 2 метрдан артмаска тиеш;

130.6. карны чыгару, беренче чиратта, күперләрдән һәм юлүткәргечләрдән, жәмәгать транспортының маршрут хәрәкәте булган тар урамнардан, пассажир транспорты тукталышларынан һәм жәяүлеләр һәм транспорт чаралары жыелган башка урыннардан башкарыла;

130.7. кар яуганда юлларның йөрү елешеннән кар эретү станцияләренә яисә билгеләнгән тәртиптә килештерелгән махсус билгеләнгән урыннарда чыгарылырга тиеш.

Кар эретү станцияләре яки махсус бирелгән урыннар керү юллары, яктырту, көнкүреш бүлмәләре һәм киртәләр белән жиһазландырылачак;

130.8. юлларны жыештырганда тышкы яктырту баганаларын, терек щиткаларын, идарә шкафларын һәм башка корылмаларны, агачларны, куакларны, шулай ук машиналар йөрү елешә буйлап карны механикалаштырып жыештырганда яшел үсентеләрнең сакланышын тәэмин итәргә кирәк.

131. Экстремаль шартларда юлларны чистарту ечен вәкаләтле орган тарафыннан авария хәлендәге эш планы әзерләнергә тиеш, ул юлларны жыештыру буенча чаралар комплексын күздә тотат.

132. Рөхсәт ителми:

132.1. тротуарларга, юлларның һәм юлларның йөрү елешенә кар, боз, квартал эчендәге юллардан, ишегалды территорияләреннән, предприятие, оешма территорияләреннән, тезелеш майданчыкларынан, сәүдә объектларынан чистартылган боз, 8.00 сәгәттән соң, шулай ук юл йөрү елешен жыештыручы зат белән килешү булмаганда хәрәкәт итәргә яисә хәрәкәт итәргә;;

132.2. тротуарларда, жәмәгать транспортын көтү тукталышларында, паркларда, скверларда, ишегалларында һәм башка жәяүлеләр зоналарында һәм яшел үсентеләр булган территорияләрдә техник тоз һәм сыек хлорлы кальций кулланырга;

132.3. ком-тоз катнашмалары белән пычранган карны, шулай ук бозны газоннарда, чөчәк түтәлләренә, куакларга һәм башка яшел үсентеләргә роторлы күчерү һәм күчерү;;

132.4. кар эретү станцияләренә яисә житештерү һәм куллану калдыклары белән пычранган махсус билгеләнгән урыннарда кар кабул итәргә;

132.5. билгеләнгән тәртиптә килешмәгән урыннарда кар чыгарырга һәм сакларга;

132.6. формалаштырырга кар валы:

1) юллар һәм урамнар киселешләрендә бер дәрәжәдә һәм ечпочмак зонасында тимер юл кичүләре янында.;

- 2) жәмөгатын транспортын кетү тукталышларынан 20 м якынарак;
- 3) югары бордюр белән тээмин ителгән юл участкаларында;
- 4) тротуарларда;
- 5) якын-тирә территорияләргә керү юлларында (ишегаллары, квартал эчендөгә йерү юллары һәм территорияләр);

132.7. юлларга автотранспортның кепчәкләре белән грунт чыгару;

132.8. грунт, чүп-чар, тезелеш материаллары, жиңел тара, агачларны брезент белән капламыйча яисә юлларны пычратмый торган башка материал белән ташу, шулай ук тезелеш катнашмаларын һәм измәләрен (шул исәптән цемент-ком эремәсе, известь, бетон катнашмалары), аларны юлга, тротуар, юл читенә яки юл янындагы газон полосасына су керү мөмкинлеген булдырмый торган чаралар күрмичә генә транспортлау.

Кешеләр күпләп ял итү урыннарын санитар яктан карап тоту, жыештыру һәм тәзекләндерү

133. Кешеләр күпләп ял итү урыннарына керә:

- 1) майданнар, парклар, скверлар, бульварлар, яр буйлары, пляжлар;
- 2) актив ял һәм тамаша чаралары урыннары - стадионнар, уен комплекслары, ачык сәхнә майданчыклары һ. б.;
- 3) сәүдә объектлары территорияләре (ваклап сату базарлары, сәүдә комплекслары, стационар булмаган ваклап сату чөлтәре объектлары комплекслары), жәмөгатын туклануы, социаль-мәдәни билгеләнештәгә, кенкүреш хезмәтә күрсәтү объектлары территорияләре;
- 4) административ һәм иҗтимагый биналар, учреждениеләр янындагы территорияләр.

134. Паркларны, скверларны, бульварларны, яр буйларын һәм гомуми кулланылыштагы башка территорияләргә жыештыру:

134.1. майданнарны, паркларны, скверларны, бульварларны, яр буйларын жыештыру 23.00 сәгәттән 8.00 сәгәткә кадәр башкарылырга тиеш. Кендез каты кенкүреш калдыклары белән тулган чүплекләргә һәм чүп-чар жыючыларны патрульлә жыештыру һәм чистарту эшләре башкарыла;

134.2. кышкы чорда паркларда, бакчаларда, скверларда, бульварларда, яр буйларында һәм башка ял зоналарында юлларны чистартканда, химик реагентлар булмаган вакытлыча кар ею рөхсәт ителә.

135. Пляжларны жыештыру һәм санитар тоту:

135.1. пляжны теп жыештыру аның ябылганнан соң башкарыла һәм ярны, чишенү-чишенү бүлмәләрен, яшел зонаны, жыештыруны һәм бәдрәфләргә дезинфекцияләргә үз эченә ала. Кендез патрульлә жыештыру һәм калдыклар белән тулган чүплекләргә һәм чүп-чар жыю урыннарын чистарту эшләре бара.

Каты кенкүреш калдыкларын чыгару кен саен 8.00 сәгәткә кадәр башкарыла;

135.2. пляж территориясә чүп савытлары белән жиһазландырыла. Чүплекләргә арасында ара 40 метрдан артмаска тиеш;

135.3. пляжлар жәмөгатын бәдрәфләргә белән жиһазландырылачак. Жәмөгатын бәдрәфеннән коену урынына кадәр ераклык 50 м һәм 200 метрдан да ким булмаска тиеш.;

135.4. Пляж комының еске катламын йомшарту, чүп-чарны, башка калдыкларны бетерү һәм алга таба комны тигезләү кен саен башкарылырга тиеш;

135.5. су коену ечен билгеләнгән урыннарда киёмнәргә юу һәм хайваннарны коену тыела.

136. Каты кенкүреш калдыкларын чыгару һәм урнаштыру буенча хезмәтләргә күрсәтүгә килешү теземичә пляж ачу рөхсәт ителми.

137. Ваклап сату базарларын жыештыру һәм санитар тоту:

137.1. ваклап сату базарлары территорияләргә (алга таба - базар) тәзекләндереләргә,

бәдрәфләр, хужалык һәм контейнер майданчыклары, контейнерлар һәм чүп савытлары белән жиһазландырылырга, каты өслекләр һәм яңгыр һәм кар суларын агузу өчен уклоннар булырга, шулай ук су һәм канализация булырга тиеш;

137.2. базар территориясен һәм якин-тирә территорияне төп жыештыру аның ябылганнан соң башкарыла. Көндөз каты көнкүреш калдыклары белән тулган чүп-чарларны патрульле жыештыру һәм чистарту эшләре алып барыла;

137.3. жәйге чорда базар территориясендә атна саен дымлы жыештыру үткәрелә;

137.4. базар территориясә 40 кв. м. майданга бер чүп савытыннан чыгып урналар белән жиһазландырыла, өстәвенә, алар арасындагы ара линия буенча 10 метрдан артмаска тиеш.;

138. Базар территориясендә урнашкан сәүдә һәм көнкүреш хезмәте күрсәтү оешмалары, киосклар, сәүдә палаткалары һәм павильоннар эшчәнлегә, каты көнкүреш калдыкларын чыгару һәм урнаштыру буенча хезмәтләр күрсәтүгә килешү төземичә рөхсәт ителми.

139. Сәүдә һәм (яки) жәмәгать туклануы объектларын жыештыру һәм санитар тоту:

139.1. сәүдә объектлары һәм (яки) жәмәгать туклануы объектлары территорияләрен һәм якин-тирә территорияләренә тулысынча жыештыру тәүлегенә кимендә ике тапкыр (иртән һәм кичен) башкарыла. Көндөз патрульле жыештыру һәм калдыклар белән тулган чүплекләренә һәм чүп-чар жыю урыннарын чистарту эшләре башкарыла;

139.2. сәүдә һәм (яки) жәмәгать туклануы объектларына керү юлында кимендә бер урна билгеләнә;

139.3. вакытлыча урам сәүдәсә урыннарында 10 радиуста тирә-юнь территорияләрен жыештыру бара.;

139.4. калдыкларны чыгару тәэмин ителә.

140. Башка сәүдә майданчыклары, стационар булмаган вак-төяк чөлтәре, социаль-мәдәни билгеләнештәге объектлар территорияләрен жыештыру, аларны ябканнан соң, елның жылы вакытында мөжбүри рәвештә су сибеп башкарыла. Агымдагы урып-жыю көн дәвамында башкарыла. Көн саен каты көнкүреш калдыкларын чыгару тәэмин ителә.

141. Кешеләр күпләп ял итү урыннарын төзекләндерү:

141.1. кешеләр күпләп ял итә һәм ял итә торган урыннар территориясендә төзекләндерү элементларының мөжбүри исемлегә каты өслек төрләрен (плитка куәте яки асфальт рәвешендә), өслекләренә бөйләү элементларын, яшелләндерү, эскәмияләр, чүп-чар өчен кече контейнерлар, урам техник жиһазлары, яктырту жиһазлары, архитектура-декоратив яктырту жиһазлары, мәгълүмат йөртүчеләр, яшелләндерү участокларын саклау элементлары (металл коймалар, махсус капламалар төрләре һ. б.) үз эченә ала.;

141.2. пляжлардан тыш, кешеләр күпләп ял итә һәм ял итә торган урыннарның барлык территорияләре дә каты өслеккә ия булырга тиеш.;

141.3. кешеләр күпләп ял итә һәм ял итә торган урыннар территорияләрендә яшелләндерү участокларын чөчөк түтәлләре, газоннар, ялгыз, төркөмлөп, рядовой утыртмалар, вертикаль, многояруслы, мобиль яшелләндерү формалары рәвешендә проектларга кирәк;

141.4. кешеләр күпләп ял итә торган урыннар бәдрәфләрне урнаштыру һәм карап тотуга куелган таләпләренә үтәү белән жиһазландырылган һәм эшли торган бәдрәф бүлмәләре белән тәэмин ителергә тиеш;

141.5. пычрану буенча фонтаннар, буалар, елга ярлары, ял итү һәм кешеләр күпләп була торган урыннар территорияләрендә чистартылырга тиеш.;

141.6. массакүләм чаралар үткөргәндә, аларны оештыручылар чараны үткөрү урынын, аның янәшәсендәге территорияләренә жыештыруны һәм төзекләндерүне тәэмин ителәр. Чара үткөрү урынын, аның янәшәсендәге территорияләренә жыештыру һәм төзекләндерү эшләрен торгызу тәртибе билгеләнгән тәртиптә чара үткөрүгә

тиешле рехсәт алу стадиясендә билгеләнә.

142. Кешеләр күпләп ял итә торган урыннар территорияләрендә рехсәт ителми:

142.1. моның ечен билгеләнмәгән урыннарда савытларны һәм сәүдә жиһазларын сакларга, складларга;

142.2. территорияне житештерү һәм куллану калдыклары белән пычрату;

142.3. каты коммуналь калдыкларны урнаштырырга, шулай ук контейнер майданчыкларында урнаштырылган контейнерлар һәм бункерлардан тыш зур габаритлы калдыкларны жыюны башкарырга;

142.4. автотранспорт чараларын юарга һәм ремонтларга, файдаланылган ягулык-майлау сыекчаларын агызырга;

142.5. автостоянкалар, гаражлар, аттракционнар урнаштыру, билгеләнгән тәртипне бозып реклама конструкцияләре урнаштыру;

142.6. газоннарга, табигый һәм ясалма яшелләндерү объектларына зыян китерү;

142.7. повреждать кече архитектура формалары һәм перемещать аларны билгеләнгән урыннар;

142.8. естәлләрдә һәм эскәмияләрдә утыру;

142.9. сыек азык-телек калдыкларын, сатуратор җайланмаларынан су, куас һәм сыра цистерналары, тротуарларга, газоннарга һәм юлларга агызу;

142.10. автотранспорт чараларын законсыз рәвештә стоянкалар оештыру;

142.11. стационар булмаган объектларны үз белдеге белән урнаштыру;

142.12. тротуарларның асфальт-бетон катламын, якин-тирә яшел зоналарның һәм территорияләрне төзекләндерүнең башка элементларының бетенлеген бозарга;

142.13. территориядә сәүдә-суыткыч жиһазларын урнаштыру;

142.14. халыктан каты кенкүреш калдыкларын жыю ечен билгеләнгән контейнерларга (бункерларга), идарәче оешмалар белән каты кенкүреш калдыкларын жыю ечен контейнерлар (бункерлар) урнаштыру килешмәсе булмаган килешүсез, каты кенкүреш калдыкларын контейнерларга (бункерларга) куярга;

142.15. тимер-бетон блоklar, баганалар, коймалар, шлагбаумнар, Корылмалар һәм башка җайланмалар урнаштыру юлы белән тротуарларны үз белдеге белән ябарга;

142.16. товарны сәүдә объектлардан читтә урнаштыру;

142.17. учак кабызырга, шул исәптән ачык ут куллануны күздә тоткан чаралар үткәргә, мангалларны һәм башка җайланмаларны ачык ут ярдәмендә Жылылык белән эшкәртү ечен кулланырга.

Күпфатирлы йортның йорт яны территориясен карап тоту, җыештыру һәм төзекләндерү

143. Йорт яны территориясен җыештыру:

143.1. урып-жыю түбәндәге эзлеклелектә үткәрелергә тиеш: тротуарларны, жәяүлеләр юлларын (бозлавык һәм тайгаклык очрагында - ком сибү), ә аннары – ишегалды территорияләрен җыештыру;

143.2. кар чистартудан тыш җыештыру 8.00 сәгатькә кадәр башкарыла.

Машиналар тизлеге сәгатенә 4 километрга кадәр булганда, кендезге вакытта механикаштырылган җыештыруны үткәргә рехсәт ителә.

144. Жәйге җыештыру:

144.1. йорт яны территорияләрен жәйге җыештыру: юу, юу яки су сиптерү, махсус машиналар ярдәмендә - күбесенчә иртә, иртәнге, соң, кичке, сәгатьләрдә башкарылырга тиеш;

144.2. тротуарларны ачык тротуарларда гына юарга кирәк, турыдан-туры агым полосасы белән чикләнә, һәм биналардан урамның машиналар йөрү елешенә таба юнәлештә;

144.3. кеннең эссе вакытында тротуарларга су сибү зарур булган саен, әмма тәүлегенә кимендә ике тапкыр башкарылырга тиеш.

145. Кышкы жыештыру:

145.1. түбөлөрдө туплана торган кар вакытында жиргө ташланырга һәм агынты полосага Күчөргө, ө киң тротуарларда - валларга жыелырга тиеш;

145.2. жыештырыла торган кар тротуарлардан машиналар йери торган елешкө - түшөм полосасына, ө ишегалларында-жыелу урыннарына хәрәкәт итөргө тиеш;

145.3. квартал эчендөгө юллардан күчерелгән карны борт ташына параллель рөвештө урнашкан емөлөргө һәм валларга салырга яки юл буенда, кагыйдө буларак, роторлы кар чистарткычлар урнаштырырга кирөк;

145.4. киңлегө 6 м дан артык булган тротуарларда, газоннар белән урамнарның машиналар йерү елешеннөн аерып, карны алга таба бетерү ечен, тротуар уртасына чыгарырга рөхсөт ителө;

145.5. карны вал һәм еемнөргө салу эшлөре кар яву төмамланганнан соң алты сөгәтөтөн дө соңга калмыйча тротуарларда, ө калган территориялөрдө 12 сөгәтөтөн дө соңга калмыйча тегөллөнөргө тиеш;

145.6. чиста, куллану калдыклары, ком-тоз катнашмалары һәм реагентлар белән пычратылмаган карны ишегалларында һәм квартал эчендөгө юлларда, яшел үсентелөрнө һәм кар суларын саклауны тәэмин иткөн вакытта яшеллөндөрөлгән территориягө салу рөхсөт ителө.;

145.7. тротуарларны һәм квартал эчендөгө юлларны кулдан чистартканда кар тулысынча, кырый астына жыелырга тиеш. Камиллөштерөлгөн еслеклөр булмаганда, карны хәрәкөт астында чистартырга кирөк, аны алга таба тыгызлау ечен кар катламы калдырырга кирөк;

145.8. тайгаклык барлыкка килгән очракта, ком-тоз катнашмасы белән юл катламнарын эшкөртү бүлүчелөр ярдөмөндө 0,2 - 0,3 кг/м нормасы буенча башкарылырга тиеш;

145.9. боз барлыкка килгәннөн соң йомшартылган агачлар ачык грунтка, агачларга яки газоннарга элөгүгө юл куймыйча, күчерелөргө яки каймакларга тиеш.

146. Яз житү белән тормышка ашырыла:

146.1. юдырту һәм чистарту канавок тәэмин итү ечен, су агуны урыннарда, анда бу талөп ителө ечен нормаль бүлөп биру, иске су;

146.2. системалы рөвештө кар суны люкларга һәм яңгыр сулары чөлтөрөнөң кабул итү коеларына яндыралар;

146.3. ишегалды территориялөрөн кар эрөп беткөннөн соң чүп-чардан, кардан һәм боздан чистарту.

147. Күпфатирлы йортның йорт яны территориясен карап тоту:

147.1. күпфатирлы йортның йорт яны территориясен (алга таба – йорт яны территориясе) карап тотуны үз эченө ала:

1) даими жыештыру;

2) карау һәм яңгыр кабул итү коелары, дренажлар, лотоклар, жибөрү торбалары люкларын һәм рөшөткөлөрөн ремонтлау һәм чистарту.;

3) инженерлык чөлтөрлөрөнөң күзөтү коеларына, янгын су белән тәэмин итү чыганакларына (гидрантларга, сулыкларга һ. б.) киртөлөрсөз керү мемкинлегөн тәэмин итү.;

4) Каты кенкүрөш һәм зур габаритлы калдыкларны жыю һәм чыгару;

5) яшеллөндөрү һәм карау ечен гамөлдөгө яшел үсентелөр;

6) кече архитектура формаларын карап тоту, агымдагы һәм капитал ремонтлау.

148. Каты коммуналь калдыклар каты кенкүрөш калдыклары жыелу нормалары нигезөндө контейнер мөйданчыкларына куела торган контейнерларга һәм бункерларга жыелырга тиеш.

149. Күпфатирлы йортларда яшөүчө гражданныр:

149.1. йорт яны территориялөрөндө чисталык һәм төртип саклылар;

149.2. каты коммуналь һәм зур габаритлы калдыкларны йорт яны

территорияләрендә урнашкан контейнер майданчыкларындагы контейнерларга һәм бункерларга гына урнаштыралар.

150. Идарәче оешмалар тәэмин итәләр:

150.1. 8.00 гә кадәр йорт яны территорияләрен җыештыру һәм көн дәвамында-чисталыкны саклау;

150.2. каты коммуналь калдыклар өчен контейнерлар, шулай ук каналлаштырылган биналарда - моннан тыш, сыек көнкүреш калдыклары өчен җыентыклар да урнаштыру;

150.3. расланган график нигезендә каты коммуналь (көнкүреш) һәм эре габаритлы калдыкларны чыгару;

150.4. контейнерлар (бункерлар) һәм контейнер майданчыклары, аларга керү юлларының чисталыгы һәм тәзеклеге;

150.5. подъездларга керү юллары янында чүп-чар өчен чүплекләр урнаштыру, эскәмияләр кую һәм аларны вакытында чистарту;

150.6. территорияне сезонлы эксплуатацияләүгә әзерләү, шул исәптән су агуны тәэмин итү өчен канавкаларны юдырту һәм чистарту, кар суларын люкларга һәм яңгыр суларын кабул итү коеларына системалы рәвештә яндыру, кар эреп беткәннән соң территорияне чистарту һәм башка кирәкле эшләрне башкару;

150.7. ком-тозлы һәм (яки) бозлавыкка каршы махсус катнашмалар белән эшкәртү;

150.8. яшел үсентеләрне һәм газоннарны саклау һәм квалификацияле карау;

150.9. тышкы яктырту чараларын тәзек хәлдә тоту һәм аларны караңгылык башлану белән кертү.

151. Йорт яны территориясендә рөхсәт ителми:

151.1. яфракларны, теләсә нинди төр калдыкларны һәм чүп-чарны яндыру;

151.2. эчке киём, киём-салым, келәмнәр һәм башка предметларны хужалык майданыннан читтә элргә;

151.3. контейнер майданчыкларына керү юлларын пычрату;

151.4. урам һәм юлларның машиналар йөрү өлешендә, тротуарларда, газоннарда һәм яшел зоналарда контейнерлар (бункерлар) урнаштыру;

151.5. йорт яны территорияләрен, шул исәптән шлагбаумнарны яки түләүсез йөрү яки үтү өчен автоматик капкаларны, билгеләнгән тәртипне бозып, үз белдеге белән коймалар кую;

151.6. үз белдеге белән йорт корылмалары тәзегә;

151.7. йорт яны территориясен металл лом, көнкүреш һәм төзелеш калдыклары һәм материаллар, шлак, көл һәм башка җитештерү һәм куллану калдыклары белән пычратырга, тараны сакларга һәм сакларга.;

151.8. чүп-чарны түгәргә, шулай ук каты коммуналь калдыкларны урнаштырырга, шулай ук контейнер майданчыкларында урнаштырылган контейнерлар һәм бункерлардан тыш зур габаритлы калдыкларны җыюга;

151.9. автотранспорт чараларын түлөүле куюны оештырырга;

151.10. тимер-бетон блоklar, баганалар, киртәләр, шлагбаумнар, объектлар, корылмалар һәм башка җайланмалар ярдәмендә квартал эчендәге юлларны үз белдеге белән ябарга;

151.11. автомашиналарны юу, ягулык һәм майлар сливу, тавыш сигналларын, тормозларны һәм двигательләрне җайга салу;

151.12. кешеләр сәламәтлегенә һәм әйләнә-тирә мохиткә тискәре йогынты ясып торган теләсә нинди эшләр башкару;

151.13. сәүдә һәм җәмәгать туклануы предприятиеләрен, шул исәптән палаткалар, киосклар, лареклар, мини-базарлар, павильоннар, җәйге кафелар, җитештерү объектлары, вак-төяк автомобильләр, көнкүреш техникасы, аяк киеме ремонтлау предприятиеләре, шулай ук кунакханәдән тыш, автостоянкалар

урнаштырырга;

151.14. йорт яны территориясенәң ишегалды эчендәге йөрү буенча транзит хәрәкәтен тормышка ашыру;

151.15. учак кабызырга, шул исәптән ачык ут куллануны күздә тоткан чаралар үткәргә, мангалларны һәм башка жайланмаларны ачык ут ярдәмендә Жылылык белән эшкөртү ечен кулланырга;

151.16. транспорт чараларын, шул исәптән комплектланган (тезек булмаган), яшеллөндөрелгән территорияләрдә, ел фасылына карамастан, балалар, спорт һәм хужалык мөйданчыкларында урнаштыру, бу территорияләрдә кирәкле эшләре башкару очракларынан тыш.

152. Йорт яны территорияләрен яшеллөндөрү:

152.1. йорт яны территорияләрен яшеллөндөрү, яшел утыртмаларның сакланышы идарәче оешмалар тарафыннан өлеге Кагыйдөлөрнең 164-169 пунктлары талөпләре нигезендә тәэмин ителә;

152.2. йорт яны территориясен яшеллөндөргөндә шуны истә тотарга кирәк: торак йортлар диварларынан 5 м диаметрлы агач көсәсенә кадәр ара 5 метрдан да ким булмашка тиеш.

153. Идарәче оешмалар тәэмин итөләр:

153.1. яшел утыртмаларның сакланышы һәм бетенлеге;

153.2. жөйге вакытта һәм коры һавада газоннар, чөчөкләр, агачлар һәм куаклар сибү;

153.3. тезелеш материаллары, ком, чүп-чар, кар, боз сколлары һ. б. газоннарның сакланышы һәм бетенлеге һ. б.;

153.4. агач һәм куаклар утырту, юллар чөлтөрөн үзгөртү һәм жиһазлар урнаштыру белән яңадан планлаштыру бары тик билгеләнгән тәртиптә килештерелгән проектлар буенча гына, агротехник шартларны үтөп;

153.5. борт биеклегә 0,5 метрдан артмаган декоратив киртөләр рөвешендә яшеллөндөрелгән территорияне (яшеллөндөрү участкаларын) саклау элементларын урнаштыру яки транспорт чаралары узуга комачулаучы 0,5 метрдан да артмаган биеклектәге баганаларны урнаштыру яисә куаклар утырту.

154. Йорт яны территориясен төзөклөндөрү:

154.1. территориясә һәр йорт, кагыйдә буларақ, ия булырга тиеш:

1) эчке киём киптерү, киём-салым, келөмнәр һәм йорт өйлөнөшө өйбөрлөрөн чистарту ечен хужалык мөйданчыгы;

2) елкөннәр ечен ял мөйданчыгы;

3) балалар ечен уен һәм спорт мөйданчыклары, яшеллөндөрү һәм балаларның жөйге һәм кышкы ялы ечен кече архитектура формаларының кирәкле жиһазлары белән.

155. Хужалык мөйданчыгында киём киптерү ечен багана, киём киптерү ечен штангалар, элгечләр, Комлы тартма, чүп савытлары, эскөмияләр булырга тиеш. Мөйданчыкны тере койма белән өйлөндөрөп алырга кирәк. Мөйданчыкларны, ял итү урыннарының жиһаз элементларын урнаштыру һәм төзөклөндөрү билгеләнгән талөпләргә туры китерөп башкарылырга тиеш.

156. Әгәр участок территориясенәң күләмө мемкинлек бирсә, участок чиклөрөндө этлөрне йөртү ечен мөйданчык урнаштырылырга мемкин.

157. Йорт подъездлары каршындагы мөйданчыклар, юл йөрү һәм жөяүлөләр юллары каты еслөккө ия булырга тиеш. Каты еслөклөрне урнаштырганда кар һәм яңгыр суларын ирөкле агу мемкинлегө каралырга тиеш.

158. Торак йортларга кертөлгән жөмөгәт ечен билгеләнгән бүлмөлөргә йортның торак елөшөннөн изоляциялөнгән керү ишөклөрө булырга тиеш, шул ук вакытта персоналның автотранспорт стоянкасы ишегалды территориясеннөн читтө урнашырга тиеш.

159. Жәмәгать ечен билгеләнгән биналарга тәрәзәләр һәм фатирларга керү урыннары урнашкан торак йорт ишегалды ягыннан материаллар, продукция йекләү рехсәт ителми. Тәрәзәләре булмаган торак йортларның, жир асты тоннельләреннән яки ябык дебаркадерлардан, юллар ягыннан йекләнешне башкарырга кирәк.

160. Транспорт чараларын квартал эчендәге территорияләрдә урнаштыру кешеләрнең тоткарлыксыз хәрәкәтен, шулай ук урып-жыю һәм махсус техника белән тәэмин итәргә тиеш.

Шәхси торак төзелеше территорияләрен җыештыру

161. Торак йортлар хужалары жир кишәрлеген һәм янәшәдәге территорияне кен саен җыештыралар (шул исәптән кардан).

162. Шәхси торак төзелеше территориясендә рехсәт ителми:

162.1. кар этәрү, чүп-чар ташлау, шлак ташлау, кенкүреш калдыкларын йорт территориясенә агызу;

162.2. юл һәм юл йөрү елешенә ишегалды һәм янәшәдәге территориядән чистартылган кар һәм бозны чыгарырга яисә хәрәкәт итәргә;

162.3. каты коммуналь калдыкларны урнаштырырга, шулай ук контейнер майданчыкларында урнаштырылган контейнерлар һәм бункерлардан тыш зур габаритлы калдыкларны җыеп алырга.

V. Территорияне тезекләндерү элементларына таләпләр

163. Түбәндәге тезекләндерү элементлары билгеләнгән тәртиптә килештерелгән проект (паспорт) нигезендә һәм аның белән тулысынча яраштырып урнаштырыла:

- аерым торучы күрсәткечләр (стелалар);

- тышкы мәгълүмат чаралары;

- декоратив-сәнгать бизәлеше, мобиль һәм вертикаль яшелләндерү ечен җайланмалар, су җайланмалары, типик муниципаль мебель, коммуналь-кенкүреш җиһазлары рәвешендәге кече архитектура формалары . ;

- капитал булмаган объектлар, шул исәптән шәхси башкарудагы сезонлы объектлар һәм стационар булмаган сәүдә объектлары;

- биналарны, корылмаларны, шул исәптән капитал булмаган биналарны, аерым витриналардан һәм керү теркемнәреннән тыш, архитектура яктылыгында яктырту;

- фасадның тәсле карары, шул исәптән декоратив-сәнгать бизәлеше рәвешендә;

- гомуми файдаланудагы, чикләнгән территорияләрне комплекслы тезекләндерү;

- кондиционерларның тышкы блоklarын комплекслы урнаштыру.

Проект (паспорт) - мәдәни мирас объектларын саклау зоналарында урнашкан территорияне тезекләндерү элементларына мәдәни мирас объектларын саклау, куллану, популярлаштыру һәм дәүләт тарафыннан саклау өлкәсендә вәкаләтле органнар белән килештерелә.

Территорияне озак яки даими файдаланудагы стационар тезекләндерү элементлары аларны кулдан күчерү мөмкинлеген булдырмас ечен беркетелергә тиеш.

Тезекләндерү элементлары турындагы мәгълүмат Россия Федерациясенә дәүләт теле һәм Татарстан Республикасының дәүләт телләре турындагы закон таләпләрен үтәп урнаштырылырга тиеш.

Ике һәм аннан да күбрәк тел кулланылган очракта текстлар эчтәлегә һәм техник бизәлеше буенча охшаш булырга тиеш.

164. Тезекләндерү элементларын карап тоту, аларны торгызу һәм ремонтлау эшләрен дә кертәп, тезекләндерү элементлары хужалары башкара.

Яшелләндерү

165. Яшел үсентеләр территорияне төзекләндерүнең мәжбүри элементы булып тора.

Төзекләндерү эшләрен башкарганда гамәлдәге яшел үсентеләрне максималь рәвештә саклап калу зарур.

166. Авыл жирлеге территориясендә ике төрле яшелләндерү кулланылырга мөмкин: стационар – үсемлекләр грунтка утырту һәм мобиль - үсемлекләр утырту, махсус күчмә савытларга (контейнерлар, вазоннар һ.б.) утырту.

Стационар һәм мобиль яшелләндерү архитектура-ландшафт объектлары (газон, бакчалар, чөчөкләр, куаклар һәм агачлар белән майданчыклар һ.б.) булдыру өчен рельефның табигий һәм ясалма элементларында, түбәләрдә, фасадларда (вертикаль яшелләндерү), биналар һәм корылмаларның фасадларында (вертикаль яшелләндерү) кулланыла.

167. Яшелләндерү объектларын карап тоту - ул яшел үсентеләрне һәм яшелләнделгән территорияләрне төзекләндерү элементлары белән карау, зур булмаган деформацияләрен һәм күләмле корылмаларның конструктив элементларына зыян китерү, шулай ук жәйге һәм кышкы вакытта күчмә кече формаларны жыештыру.

168. Яшелләндерү объектларында эшләр башкаруга карата таләпләр:

168.1. яшелләндерү объектлары янындагы төзелеш майданнарын оештырганда проектта билгеләнгән яшел үсентеләрнең бөтенлеген саклау, түбән һәм киң түбәләренә коймалау, кисү, агач көүсәләрен саклау, куаклар ярмаларын бәйләү, куакларның ярларын бәйләү, юл янында урнашкан үсемлекләр белән янәшә урнашкан туфрак кишәрлекләренә гравий салу чараларын күрергә кирәк;

168.2. территорияне вертикаль планлаштыру, жир асты коммуникацияләрен салу, юлларны, юлларны һәм тротуарларны төзекләндерү эшләре яшелләндерү алдыннан тәмамланырга тиеш;

168.3. туфрак катламын бозу белән бәйле ремонт, төзелеш һәм башка эшләр башкарганда туфракның уңдырышлы катламын алырга һәм аны яшел төзелештә куллану өчен сакларга кирәк. Югарыда күрсәтелгән эшләренә башкару тәмамланганнан соң, бозылган жир участкаларын һәм үсентеләрне яңадан торгызырга кирәк. Торгызу эшләре проектында каралырга тиеш;

168.4. яфрактар һәм үлән жыярга кирәк бу кучи белән последующим компостирование яки удалением билгеләнгән тәртиптә;

168.5. борт биеклегә 0,5 метрдан да артмаган декоратив киртәләр рәвешендә яшелләндерү объектын саклау элементларын урнаштыру яки транспорт чаралары узуга комачаулаучы 0,5 метр биеклектәге баганалар урнаштыру.

169. Яшел үсентеләр хужалары:

169.1. тәэмин итәләр саклап калу һәм квалификацияле карау өчен яшел үсентеләр;

169.2. жәйге вакытта елның коры һава торышы тәэмин итәләр су сибү газонов, чөчөкләр, агачлар һәм куаклар;

169.3. тәэмин итәләр саклап калу һәм бөтенлеген газоннар;

169.4. агачлар һәм куаклар утырту һәм күчереп утырту, шулай ук юллар, майданчыклар, газоннар чөчөкләренә планлаштырылышын үзгәртү жирле үзидарә башкарма органы белән килештерелгән проектлар буенча гына житештерә;

169.5. сулыклар булганда, яшелләндерү объектларында аларны чисталыкта тоталар һәм аларны 10 елга бер тапкырдан да ким булмаган күләмдә капитал чистарталар;

170. Яшелләнделгән территорияләрдә рөхсәт ителми:

170.1. урнаштырырга биналар, тыш, төзелешләр, билгеләнгән тәэмин итү, аларның функцияләрен һәм хезмәт күрсәтү;

170.2. тормышка ашырырга үз белдеге белән утырту һәм вырезать агач һәм куаклар, уничтожение газонов һәм цветников;

170.3. балалар бакчалары, скверлар, мемориаль зоналар, гомуми кулланылыштагы

яшеллөндөрү объектлары булган бульварларда ял итү һәм уеннар ечен хәрәкәт итәргә, урнашырга;

170.4. моның ечен махсус билгеләнмәгән урыннардан тыш, яшеллөндөрү объектларында чаңгы һәм чаналарда шуарга;

170.5. агачларга һәм башка яшеллеккә гамаки, таганнар, турниклар, киём киптерү ечен баулар, агачларга тышкы реклама һәм мәгълүмат чараларын, күрсәткечләр, афишалар, игъланнар, агитация материаллары, техник конструкцияләр, юл хәрәкәтендә катнашучыларны мәгълүмат белән тәэмин итү чаралары, баганалардан, коймалардан, реклама щитларыннан, электр үткөргечләрдән, лампалардан еземтәләр, юл хәрәкәтендә катнашучыларны мәгълүмат белән тәэмин итү чаралары, багана, реклама щитларыннан еземтәләр, элү;

170.6. стационар булмаган объектларны, шулай ук юл сервисы объектларын урнаштырырга, шул исәптән, вакытына карамастан, автостоянкалар һәм парковка урнаштырырга.;

170.7. тышкы реклама һәм мәгълүмат чараларын, күрсәткечләргә (рәхсәтсез, паспортсыз), агитация материалларын, техник конструкцияләргә, юл хәрәкәтендә катнашучыларны мәгълүмати тәэмин итү чараларын урнаштырырга.;

170.8. тезелеш һәм башка материаллар, калдыклар, чүп-чар, бозлавыкка каршы материаллар һәм башка зарарлы матдәләр, шулай ук ком һәм бозлавыкка каршы реагентлар белән пычратылган кар, боз сколлары салырга.;

170.9. эшләргә казу астында бакчалары;

170.10. йорт хайваннарын газоннарда һәм цветниках;

170.11. кар явуга төшүне тешереп калдыручы махсус жайланмалардан башка роторлы кар чистарту машиналарын кулланырга;

170.12. яфракларны, үләнне, ботакларны яндырырга, шулай ук аларны лотокларга һәм башка су үткөргеч жайланмаларга смета ясарга.;

170.13. сбрасывать смета һәм чүп-чар ечен газоннар;

170.14. учакларны яндырырга, шул исәптән ачык ут куллануны күздә тоткан чаралар үткөрәргә, мангалларны һәм башка жайланмаларны ачык ут ярдәмендә жылылык белән эшкөртү ечен кулланырга;

170.15. агачлар табу ечен СОК, сумала, наносите аларга башка механические жәрәхәтләргә;

170.16. житештерү һәм куллану калдыкларын, шул исәптән автомобиль покрывкаларын, территорияне төзекләндөрү, жирлек территориясендә клумбалар оештыру ечен кулланырга.;

170.17. мәсьәлә: күпьяллык чөчөкләр биләгән жир кишәрлекләргәннән кар чыгарырга, шулай ук кардан суыкка чыдам үсемлекләр утырту белән шөгильләнүче участкаларны кардан сакларга;

170.18. торак пункт территорияләргә, санитар таләпләр югары булган урыннардан тыш (чүп контейнерларына, жәмәгать бәдрәфләрәнгә якин булу һ. б.) агач көүсөләрәнгә агартырга.;

170.19. яшеллөндөргә территорияләргә урнашкан скульптуралар, эскәмияләр, коймалар, чүп савытлары, балалар һәм спорт жиһазларын бозарга.;

170.20. обнажать тамырлар агач бу арада якинрак 1,5 м нче ствол һәм засыпать шейки Агачлар жир яки тезелеш калдыклары;

170.21. транспорт чараларын, шул исәптән, ел фасылына карамастан, урман парклары, парклар, бакчалар, бульварлар, авыл урманнарының яшеллөндөргә территорияләргә, тиешле эшләргә башкару очраklarыннан тыш, әлегә территорияләргә кирәкле эшләргә башкару очраklarыннан тыш, урнаштырырга.;

170.22. транспорт чараларын, шул исәптән комплектланган (тезек булмаган), ел фасылына карамастан, дөвалау, балалар уку һәм фәнни учреждениеләр, сәнәгать предприятияләргә, спорт комплекслары һәм торак кварталларның яшеллөндөргә

территорияләрендә урнаштырырга.

Коймалар

171. Коймалар урнаштыру тезекләндерү ечен естәмә элемент булып тора.

172. Коймалар терле:

- 1) билгеләү (декоратив, яклау, аларның ярашууы);
- 2) биеклектә (Түбән - 1,0 м, урта - 1,1-1,7 м, югары - 1,8 - 3,0 м);
- 3) материал тере (металл, тимер-бетон һ. б.);
- 4) караш ечен проницаемости дәрәжәсе (үтә күренмәле, саңгыраулар);
- 5) стационарлык дәрәжәләре (даими, вакытлы, күчмә) һәм башка киртәләр.

Коймаларны проектлау аларның урнашуына һәм гамәлдәге дөүлэт стандартлары, сертификацияләнгән эшләнмәләр каталоглары, шәхси проектлау проектлары нигезендә башкарыла.

173. Мәдәни мирас объектлары территорияләрен киртәләү өлеге территорияләр ечен билгеләнгән авыл тезелеше регламентлары нигезендә башкарылырга тиеш.

Жәмәгать, торак, рекреацион билгеләнештәге территорияләрдә чукрак һәм тимер-бетон коймаларны проектлау рехсәт ителми.

Сәнәгать, махсус территорияләр коймалары декоратив тимер-бетон панельләрдән эшләнәргә мөмкин.

Урта һәм югары тер коймаларны проектлаганда жир асты корылмалары белән кисешкән урыннарда ремонт яки тезелеш эшләре башкарырга мөмкинлек бирүче киртәләр конструкцияләре карала.

Интенсив жәяүлеләр хәрәкәте зоналарында яисә тезелеш һәм реконструкция эшләре башкару зоналарында агачлар үссә, саклауның башка терләре булмаганда, 0,9 м һәм аннан да күбрәк диаметрлы, яше, агач тоқымына һәм башка характеристикаларга карап, 0,8 м диаметрлы саклагыч естәл киртәләрен күздә тотарга кирәк.

Өслекне каплау төрләре

174. Өслекләрне каплау авыл жирлеге территориясендә Куркынычсыз һәм уңайлы хәрәкәт итү шартларын тәэмин итә, шулай ук торак пунктның архитектур кыяфәтен формалаштыра.

Тезекләндерү максатыннан түбәндәге капламалар билгеләнде:

- 1) каты (капиталь) капламалар - монолит яки жыелма капламалар, шул исәптән асфальтобетон, цемент-бетон, табигий таштан эшләнгән;
- 2) табигий хәлдәге йомшак (капиталь булмаган) капламалар - табигий яки ясалма Материаллардан (шул исәптән ком, вак таш, гранитлы чөчүлекләр, керамзит, резин крошка) эшләнгән, коры катнашмалар, тыгызланган яки ныгытылган материаллар белән ныгытылган капламалар.;
- 3) газон капламалары - үлән катламын өзәрләү һәм утыртуның махсус технологияләре буенча башкарыла торган капламалар;
- 4) катнаш каплам - капламалар-ул капламалар (рәшәткә плиткасы яки газонга күмелгән газон рәшәткәсе, яки йомшак катлам).

175. Каплау терләрен сайлауны аларның максатчан билгеләнеше нигезендә башкарырга кирәк:

- 1) каты – каты-проектлау вакытына гамәлдә булган, хәрәкәтнең характерын һәм составын, янгынга каршы таләпләрне исәпкә алып;
- 2) йомшак – аерым территорияләрне (шул исәптән балалар, спорт майданчыкларын, этләрне урамда йертү ечен майданчыкларны, жәяү йерү юлларын) тезекләндергәндә аларның үзенчәлекләрен исәпкә алып);
- 3) газон һәм катнаш, аеруча экологик.

Каты өслекнең каты терләре коры халәттә сцепление коэффициенты белән - 0,6,

юешлектә-0,4 коэффициенты белән өслеккә ия булырга тиеш.

Кафель, метлах плиткасы, жәяүлеләр коммуникацияләре территориясендә, жир өсте һәм жир асты кичүләрендә, керү төркемнәре баскычларында һәм майданчыкларында ясалма һәм табигый таштан ясалма яки изоляцияләнгән плитәләрне куллану рөхсәт ителми.

176. Авыл жирлегенәң гомуми кулланылыштагы территорияләрендә барлык киртәләр (юллар, баскычлар, пандуслар, агачлар, яктырту, мәгълүмати һәм урам техник жиһазлары), шулай ук жәмәгать транспорты тукталышлары һәм урам аша чыгу урыннары зоналарында тротуар ягы тактиль өслек полосалары белән бүлөп бирелә.

Тактиль өслек киңлеге 15 мм һәм 6 мм тирәнлектәге озын түшәмәләр булса, аларны хәрәкәт юнәлеше буенча урнаштырырга кирәк түгел.

177. Куәттә урнашкан агачларга саклауның башка төрләре (шул исәптән көпшәле рәшәткәләр, бордюрлар, периметраль эскәмияләр) булмаганда, көсәдән 1,5 метрдан да ким булмаган радиуста капламаларның саклагыч төрләре башкарыла: вак таш, галечная, газон рәшәткәләре. Саклагыч катлам бер дәрәжәдә яки жәяүлеләр коммуникацияләренәң өслеге югарырак булырга мөмкин.

178. Кулланыла торган катламның колористик чишелеше формалаша торган мохитнең төсләр чишелешен исәпкә алырга тиеш.

Өслекләр бәйләнеше

179. Өслекләренәң көчәнеше элементларына, гадәттә, борт ташларының төрле төрләре, пандуслар, баскычлар, баскычлар керә.

Борт ташлары

180. Юл борт ташлары тротуар һәм машиналар йөрү өлеше кисешкән урында, машиналар йөрү өлеше дәрәжәсе 150 ммнан да ким булмаган дәрәжәдә, өслек өслеге ремонтланган очракта да сакланырга тиеш.

Автотранспортның газонга бәрелүенә юл куймас өчен, газон белән хәрәкәт итү өлешенәң өслеге арттырылган борт ташын куллану зарур.

Жәяүлеләр коммуникацияләрен газон белән каплаган вакытта, газон дәрәжәсеннән кимендә 50 мм арада арткан бакча бортын урнаштырырга мөмкин, бу газонны яктый һәм аның хезмәт итү вакытын арттырып, пычрак һәм үсемлек чүп-чарының өслеккә элөгөн булдырмый кала.

Жәяүлеләр зоналары территориясендә төрле типтагы өслек катнашмасын рәсмиләштерү өчен табигый материаллар (кирпеч, агач, валуна, керамик борт һ.б.) кулланырга мөмкин.

Баскычлар, пандуслар

181. Жәяүлеләр коммуникацияләреннән тайпылганда 60тан артык промилле баскычлар урнаштыруны күздә тотарга кирәк.

Сәламәтлек саклау учреждениеләре һәм башка күпләп йөри торган объектлар, инвалидлар һәм картлар йортлары, баскычлар урнашкан урыннарда төп жәяүлеләр коммуникацияләрендә 50дән артык промилле, һичшиксез, аларны пандус белән озатып барырга кирәк.

Бордюр пандусыннан тайпылу 1: 12 кабул ителә.

Төбәге беренче баскычлар баскычлар каршындагы спуске һәм күтәрелеш кирәк бүлөп бирергә полосами якты контрастной буяулар.

Тышкы баскычларның барлык баскычлары да бер марш чикләрендә киңлеге һәм күтәрелеше биеклегенә буенча бертөсле итеп билгеләнә.

Киртәләү пандусы булмаган очракта 75 мм биеклектәге киртәләү бортигын һәм поручнины күздә тотарга кирәк.

Юлның горизонталь участоклары пандус башында һәм ахырында тирә-юньдәге

текстура һәм тес белән аерылып тора.

Баскычның яки пандусның ике ягы буенча 800-920 мм түгәрәк яки турыпочмаклы кисештәге поручниклар каралган.

Мәйданчыклар

182. Жирлек территориясендә балалар уеннары, елкәннәр ялы, спорт белән шөгыльләнү, каты коммуналь калдыклар туплау, этләрне урамда йөртү һәм дрессировкалау, автомобиль кую урыннары бар.

Төркөлгән мәдәни мирас һәйкәлләренә һәм аеруча саклана торган табигать территорияләре зоналарының сак зоналары чикләрендә мәйданчыкларны урнаштыру һәйкәлләренә саклау, табигатьтән файдалану һәм әйләнә-тирә мохитне саклау буенча вәкаләтле органнар белән килештерергә киңәш ителә.

Йорт яны территорияләре, кагыйдә буларак, балалар ечен уен һәм спорт мәйданчыклары белән тәэмин ителергә тиеш. Мәйданчыклар тезек һәм имгәнү куркынычы булган инвентарь белән тәэмин ителергә тиеш.

Каты коммуналь калдыкларны жыю өчен мәйданчыклар

183. Жирлек территориясендә каты коммуналь калдыклар туплау урыннары (мәйданчыклары) булдырыла, шулай ук каты коммуналь калдыкларны жыю урыннары (мәйданчыклары) реестры алып барыла.

184. Каты коммуналь калдыкларны туплау әйләнә-тирә мохитне саклау елкәсендәгә законнар һәм халыкның санитар-эпидемиологик иминлеген тәэмин итү елкәсендәгә законнар таләпләрен үтәп гамәлгә ашырыла.

185. Каты коммуналь калдыкларны урнаштыру һәм туплау каты коммуналь калдыклар туплау урыннарында (мәйданчыкларда) каты коммуналь калдыкларның миләкчеләре тарафыннан тәэмин ителә.

186. Физик һәм юридик затлар каты коммуналь калдыкларны контейнер мәйданчыкларында урнашкан контейнерларга, бункерларга урнаштыралар. Зур габаритлы калдыкларны контейнер мәйданчыкларында урнашкан бункерларга урнаштыралар.

187. Зур габаритлы калдыклар ечен бункерларны авыл жирлегә территориясендә язгы-кезгә чорда гына урнаштыру 15 апрельдән 15 июньгә кадәр һәм 15 августтан 15 октябрьгә кадәр расланган график буенча башкарыла.

188. Жәмәгать урыннарында һәм гомуми файдаланудагы территорияләрдә барлыкка килә торган чүп-чар жыелу гомуми файдаланудагы территорияләрдә, жирле үзидарә органнары билгели торган урыннарда урнашкан урам чүп-чарларынан файдаланып гамәлгә ашырыла.

Урам урналары халык тарафыннан гомуми файдаланудагы территорияләрдә, транспортта, сөүдә объектларында (ваклап сатуларны да кертеп), халыкка хезмәт күрсәтүнең Гомумроссия классификаторына кертелгән башка объектларында барлыкка килә торган калдыкларны жыю ечен генә кулланыла.

189. Контейнерга мемкин заполняться кадәр генә күләме, өлегә ябылырга мемкин, аның крышка (түгел югарырак еске кромки контейнерга). Калдыкларны контейнерда пресслау яки тыгызлау тыела, бу исә чүп ташучы машиналарга йөкләнгәндә аның эчтәлеген тишү мемкин түгел. Каралган күләмнән тыш контейнерны тутыру тыела.

190. Каты коммуналь калдыклар ечен контейнерларга янган, ярылган яки кайнар калдыклар, зур габаритлы калдыклар, автомобиль шиналары һәм покрышкалар, кар һәм боз, сыек матдәләр, авыл хужалыгы калдыклары, биологик һәм химик актив калдыклар, терекемешле, химик ток чыганаклары (батареялар һәм аккумуляторлар) булган яктырту приборлары һәм электр лампалары, медицина калдыклары, жир кишәрлекләрендә эшләү нәтижәсендә барлыкка килгән үсемлек калдыклары,

тезелеш калдыклары, шулай ук башка калдыклар, тезелеш калдыклары һәм башкалар тыела., алар гражданның тормышына һәм сәламәтлегенә зыян китерергә, контейнерлар, чүп-чар ташларга яки калдыкларны эшкәртү, зарарсызландыру һәм урнаштыру объектларының эш режимын бозарга мөмкин.

191. Катты коммуналь калдыкларны һәм контейнерлардан һәм бункерлардан тыш зур габаритлы калдыкларны урнаштыру тыела.

192. Физик һәм юридик затлар милкәндә булган жир кишәрлекләре территориясендә барлыкка килгән газоннар, чөчәкләр, агач-куак утыртмалары артынан караганда үсемлек калдыкларын бары тик яз-кез айларында гына зур габаритлы калдыклар ечен бункерларга гына салырга рөхсәт ителә. Агач-куак утыртмалары, агачлар һәм ботаклар 1 метрдан да ким булмаган кисәкләргә киселергә тиеш.

193. Тезелеш чүп-чарын, биналарны һәм корылмаларны сүтүдән чүп-чарны бункерларга урнаштыру тыела.

194. Контейнерларга яки бункерларга урнаштыру тыелган тезелеш чүп-чарын һәм башка тер чүп-чарны чыгару калдыкларның хужалары тарафыннан местөкыйль рөвештә яки коммуналь хезмәтләргә үз хисабына полигоннарга (калдыкларны урнаштыру ечен махсус жиһазландырылган корылмаларга) гариза бирү юлы белән башкарыла.

Балалар мөйданчыклары

195. Балалар мөйданчыклары терле яшь теркемнәре ечен аерым мөйданчыклар рөвешендә оештырыла, терле яшьтәге мөнфәгатьләр буенча зоналаштырылган комплекслы уен мөйданчыклары буларак оештырыла.

Балалар мөйданчыгындагы территорияне тезекләндерү элементларының мөжбүри исемлеге түбәндөгеләрне үз эченә ала: йомшак катлам терләре, мөйдан еслеген газон белән бөйләү элементлары, яшелләндерү, уен жиһазлары, эскәмияләр һәм чүп савытлары, яктырту жиһазлары.

Торак йортлар һәм жәмәгать биналары терезәләреннән мөктөпкәчә яшьтәге балалар мөйданчыклары чикләренә кадәр ераклык - 10 м, кече һәм урта мөктөп яшендәге 20 м, комплекслы уен мөйданчыклары - 40 м, спорт-уен комплекслары - 100 м дан да ким булмака тиеш.

Балалар ечен уен мөйданчыклары контейнер мөйданчыкларынан кимендә 20 м ераклыкта урнашырга тиеш.

196. Балалар мөйданчыклары тиеш:

196.1. ия планировка еслеге белән засыпкой ком неровностей жөйге вакытта;

196.2. даими рөвештә подметаться һәм смачиваться иртәнге вакытта;

196.3. буялырга, коймалар һәм корылмаларны буяу мөйданчыгында елына кимендә бер тапкыр, ө ремонт-кирәк булганда;

196.4. транзитлы жөяүлеләр хәрәкәтәннән, юллардан, борылу мөйданчыкларынан, кунак тукталышларынан, калдыклар ечен контейнерлар урнаштыру мөйданчыкларынан, автотранспорт чараларын даими һәм вакытлыча саклау участокларынан изоляцияләнергә тиеш.

Травматизацияне булдырмас ечен мөйдан территориясендә чыгыш ясаучы тамырлар яки асылмалы Түбән ботаклар, жир естендәге иске, киселгән жиһазлар (стойкалар, фундаментлар) калдыклары, жиргә тирәнөйтөлмөгән металл тыкшынулар (кагыйдә буларак, турниклар һәм таганнар) булу рөхсәт ителми.

Якын-тирә территорияләрне реконструкцияләгәндә балалар мөйданчыклары территориясендә эшләр алып бару һәм тезелеш материалларын туплау рөхсәт ителми.

Яктырту жиһазлары, кагыйдә буларак, мөйданчык урнашкан территорияне яктырту

режимында эшлөргә тиеш.

2,5 м биеклектә яктырту жиһазларын урнаштыру рөхсәт ителми.

Уен жиһазларын урнаштыру куркынычсызлык норматив параметрларын исәпкә алып башкарылырга тиеш.

197. Балалар майданчыкларын карап тоту һәм аларга куркынычсызлыкны тәэмин итү өчен җаваплылык аларны эксплуатацияләүче затларга йөкләнә.

Спорт майданчыклары

198. Спорт майданчыклары халыкның барлык яшь төркемнәрендә физкультура һәм спорт белән шөгыльләнү өчен билгеләнгән.

Спорт майданчыгында территорияне төзекләндерү элементларының мәҗбүри исемлегенә йомшак яки газон капламасы төрләре (Жәйге чорда), спорт жиһазлары керә.

Спорт майданчыклары яшелләнделә һәм челтәрле коймалар белән әйләндереп алына. Яшелләндерү майданчык периметры буенча урнаштырыла, вертикаль яшелләндерү кулланырга мөмкин. Койманың биекlege - 2,5 - 3 м, бер-берсенә кушылган урыннарда-1,2 м. биеклектә.

Спорт жиһазлары спорт, физкультура майданчыкларында яки рекреацияләр составында махсус жиһазландырылган жәяүлеләр коммуникацияләрендә (Сәламәтлек сукмаклары) урнаштырыла. Махсус физкультура снарядлары һәм тренажерлар рәвешендәге спорт жиһазлары завод житештерүендә дә, махсус эшкәртелгән өслекләр бүрәнәдән һәм борыслардан эшләнгән булырга мөмкин, ул имгәнүләр (ярыклар, сколлар һ.б. булмау).

Урнаштырганда сертификацияләнгән жиһаз каталогларына таянырга кирәк.

Ял майданчыклары

199. Торак төзелеше территориясендә өлкәннәр өчен тынлы ял һәм өстәл уеннары өчен билгеләнгән ял майданчыкларын оештыру мөмкин. Торак йорт төрәзәләреннән тынлы ял итү майданчыклары чигенә кадәр ара-10 метрдан да ким булмашка тиеш, тавышлы өстәл уеннары майданчыклары - 25 метрдан да ким булмашка тиеш.

Ял майданчыгында төзекләндерү элементларының мәҗбүри исемлеге гадәттә түбәндәгеләрне үз эченә ала: каты өслек төрләре, майдан өслеген газон белән бәйләү элементлары, яшелләндерү, ял өчен эскәмияләр, эскәмияләр һәм өстәлләр, чүп савытлары (кимендә һәр скамьяның бер өлешендә), яктырту жиһазлары.

Майданчыкны каплау плитка куәте рәвешендә проектларга киңәш ителә. Ял итү майданчыкларын һәм балалар майданчыкларын бергә кушып, балалар уеннары зонасында каты өслек урнаштырырга киңәш ителми.

Парклар территорияләрендә чирәмдә ял итү өчен майданчыклар-лужайкалар оештырылырга мөмкин.

Этләрне йөртү өчен майданчык

200. Этләрне урамда йөртү өчен майданчыклар вәкаләтле органнар белән билгеләнгән төр типтә килештерелгән урыннарда урнаштырыла.

Этләрне урамда йөртү өчен майданчык территориясендә төзекләндерү элементлары исемлегенә түбәндәгеләр керә: төрле капламалар, койма, эскәмияләр, чүп савытлары, экскрементларны утильләштерү өчен контейнер, яктырту һәм мөгълүмат жиһазлары. Периметраль яшелләндерүне күздә тотарга киңәш ителә.

Этләрне урамда йөртү өчен майданчыклар микрорайон һәм торак районның гомуми кулланылыштагы территорияләрендә, яшеллекләрдән буш булган урыннарда, көчәнеше 110 кВт артмаган электр линияләре астында, беренче һәм икенче поясны су белән тәэмин итү чыганакларының санитар зонасыннан читтә урнашырга тиеш.

Торак билгеләнешендәге территорияләрдә урнашкан этләрне урамда йөртү өчен

мәйданчыкларның күләме 400-600 кв. м, башка территорияләрдә-800 кв. м, барлыкка килгән тезелеш шартларында, булган территорияль мөмкинлекләрдән чыгып, мәйданчыкларның киметелгән күләме кабул ителергә мөмкин.

Мәйдан чикләреннән алып торақ һәм жәмәгать биналары тәрәзәләренә кадәр ара 25 метрдан да ким булмашка тиеш, ә балалар учреждениеләре, мәктәпләр, балалар, спорт мәйданчыклары, ял мәйданчыклары участкаларына кадәр - 40 метрдан да ким булмашка тиеш.

Элементлар һәм киртәләр секцияләре арасындагы ераклык, аның түбән ягы һәм жир арасында, кагыйдә буларак, жиңел металл сеткадан ясала.

Мәйданчык территориясендә мәйданнан файдалану кагыйдәләре белән мөғлүмат стенды урнаштырылган булырга тиеш.

201. Иорт хайваннары хужалары үз питомецларының экскрементларын жыю һәм утильләштерүне местәкыйль башкаралар.

Хайваннар хужалары хайваннарның башка хайваннарга һәм кешеләргә куркыныч йогынтысын булдырмый калырга, шулай ук тирә-юньдәгеләргә санитар нормалар нигезендә тынлыкны тәэмин итәргә, гамәлдәге санитар-гигиена һәм ветеринария кагыйдәләрен үтәргә тиеш.

Автостоянкалар мәйданчыклары

202. Жирлек территориясендә түбәндәге автостоянкалар урнаштырыла: кыска вакытлы һәм озак вакытлы автомобильләр саклау.

Автотранспорт чараларын озак һәм кыска вакытлы саклау участогында төзекләндерү элементларының мөжбүри исемлегә түбәндәгеләрне үз эченә ала: каты еслек терләре, еслекләр бәйләнеше элементлары, киртәләр, чүп-чар ечен кече контейнерлар, яктырту жиһазлары, мөғлүмат жиһазлары (күрсәткечләр).

Автотранспорт чараларын озак һәм кыска вакытлы саклау участкаларына керү юллары хәяүлеләр юлларының теп юнөлешләре белән кисешергә тиеш түгел.

Автотранспорт чараларын озак һәм кыска вакытлы саклау участогы аша транзит юлларын оештыру рехсәт ителми.

Автотранспорт чараларын озак һәм кыска вакытлы саклау участогы калган территориядән кимендә 3 м киңлектәге яшел үсентеләр белән изоляцияләнергә мөмкин.

Кече архитектура формалары

203. Кече архитектура формаларын урнаштыру «төзекләндерү» бүлегә нигезендә, биналар һәм корылмаларны төзү, реконструкцияләү һәм капитал ремонтлау, шулай ук төзекләндерү проектлары яки эскиз тәкъдимнәре нигезендә гамәлгә ашырыла.

Кече архитектура формаларын проекттаганда һәм сайлаганда сертификацияләнгән эшләнмәләр каталогларынан файдаланырга киңәш ителә. Тарихи тезелеш зоналары, торақ пунктның үзек үзөгә, авыл күп функцияле үзекләре һәм зоналары ечен кече архитектура формалары индивидуаль проект эшләнмәләре нигезендә проектланырга тиеш.

204. Кече архитектура формаларына карата теп таләпләр булып тора:

204.1. архитектура һәм ландшафт тирәлегә, территорияне төзекләндерү элементларының характерына туры килүе;

204.2. материалларның югары декоратив һәм эксплуатацион сыйфаты, аларны озак вакыт дәвамында, тышкы мохит йогынтысын исәпкә алып, саклап калу;

204.3. конструкциянең ныклығы, ышанычлылығы, куркынычсызлығы.

Жәмәгать транспортын көтү павильоннары конструкцияләре

205. Жәмәгать транспортын көтү павильоннарының конструкцияләре яктырту, элмә такталар, эскәмияләр, чүп-чар ечен урналар һәм гражданныр һәм оешмалар

игъланнары ечен аерым щитлар белән жиһазландырылырга тиеш. Павильонда тукталышның исеме, жәмәгать транспорты маршрутларының номерлары һәм расписаниесе күрсәтелә.

Тышкы реклама һәм мәгълүмат чаралары

206. Тышкы реклама һәм мәгълүмат урнаштыру чаралары.

206.1. Тышкы реклама һәм мәгълүмат урнаштыру чаралары техник яктан тезек һәм эстетик яктан чиста булырга тиеш.

Учреждениеләр такталарыннан һәм режим табличкаларыннан тыш, тышкы мәгълүмат чаралары Саба муниципаль районы Башкарма комитеты белән килештерелгән паспорт нигезендә һәм аның нигезендә тулысынча урнаштырыла һәм эксплуатацияләнә.

Тышкы реклама һәм мәгълүмат чаралары хужалары аларның тиешле халәтен тәэмин итәләр, Тышкы реклама һәм мәгълүмат чараларын урнаштыру урыннарын үз вакытында ремонтлылар һәм чистарталар.

Тышкы реклама һәм мәгълүмат чараларын аларга реклама яки мәгълүмати хәбәр урнаштырмыйча урнаштыру һәм эксплуатацияләү, мәгълүмат кырына зыян китерү, шулай ук тышкы реклама һәм мәгълүмат чараларын полиэтилен пленка һәм башка материаллар белән тәмамлау, беркетү рехсәт ителми.

Реклама яки мәгълүмати конструкция хужасы территорияне тезекләндерүне һәм (яки) фасадның тышкы кыяфәтен еч тәүлек эчендә торгыза.

Тышкы реклама һәм мәгълүмат урнаштыру чаралары булганда, аларның фундамент блогы булырга тиеш демонтажированы белән бергә фундаментным блогы.

Тышкы реклама һәм мәгълүмат чараларын беркеткәндә корылмаларга зыян китерү һәм объектларны бизәү, шулай ук аларның бетенлеген, ныклығын һәм тотрыклылығын киметү рехсәт ителми.

Тышкы реклама һәм мәгълүматны тиешенчә тотмау, жир кишәрлеген һәм янәшәдәге территорияне жыештыру һәм санитар тоту ечен тышкы реклама һәм мәгълүмат урнаштыру чаралары хужалары жаваплы.

206.2. Тышкы кыяфәтенә һәм реклама конструкцияләрен урнаштыру урынына карата таләпләр жирле үзидарә органының аерым карары белән билгеләнә.

206.3. Тышкы мәгълүматны урнаштыру чаралары түбәндәге тер булырга мөмкин:

- дивар конструкциясе;
- декоратив панно;
- консоль конструкциясе;
- түбә конструкциясе;
- витрина конструкциясе;
- балалар тактасы;
- режимлы түшәмә;
- модульле конструкция;
- күләмле-пространственная композиция;
- щитовая конструкция;
- флаг композициясе;
- Махсулаштырылган тезелеш.

206.4. Тышкы мәгълүматны урнаштыру чараларына гомуми таләпләр.

206.4.01. Тышкы мәгълүматны урнаштыру чараларын проектлау, эзерләү һәм урнаштыру Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектлары (тарих һәм мәдәният һәйкәлләре), аларны саклау һәм куллану турында Россия Федерациясе законнары таләпләре һәм нормалары таләпләренә туры китереп башкарылырга тиеш.

206.4.02. Тышкы мәгълүмат чаралары турындагы мәгълүмат Россия Федерациясе

дәүләт теле һәм Татарстан Республикасы дәүләт телләре турындагы закон таләпләрен үтәү белән урнаштырылырга тиеш.

Ике һәм аннан да күбрәк тел кулланылган очракта текстларның эчтәлегенә һәм техник бизәлешенә буенча охшаш булырга тиеш, дәрәжә һәм ачык итеп эшләнгән.

206.4.03. Мәгълүмати конструкция хужасы куркынычсызлык кагыйдәләрен теләсә нинди бозу, шулай ук мәгълүмат конструкцияләрен монтажлау һәм эксплуатацияләү шартларын бозган вакытта тәзек булмау һәм авария хәлләре өчен җаваплы.

206.4.04. Тышкы мәгълүмат чараларын урнаштыру рәхсәт ителми:

1) күпфатирлы торак йортларның фасадларында:

□ торак урыннар чикләрендә, беренче һәм икенче катлар арасында урнашкан конструкцияләрдән тыш, турыдан-туры биләп торган торак булмаган бина өстендә;

торак йортның габаритларында урнашкан торак булмаган биналарның чикләре белән аның чикләреннән 1,5 метрга һәм мәгълүмати конструкцияне урнаштыручы зат биләгән, беренче һәм икенче катлар арасында урнашкан конструкцияләрдән тыш, турыдан-туры биләп торган торак булмаган бина өстендә урнашкан конструкцияләрдән тыш;

□ өлгегә Кагыйдәләрдә каралган очраклардан тыш, тәрәзә һәм ишек проемнарын, шулай ук витражларны һәм витриналарны, шул исәптән встроено-янкорма биналарында, тулы яисә өлешчә ябу рәвешендә;

көрү теркеменен проект тәкъдиме белән каралмаган булса, лоджий, балконнар киртәләү конструкцияләрендә □ ;

□ бер көрү урыны булганда бер конструкциядән артык.

2) торак булмаган бина фасадларында:

- биш катлы биналарда вертикаль консоль конструкцияләр;

- икенче каттагы тәрәзәләрнең Түбән дәрәжәсеннән, өлгегә Кагыйдәләрдә каралган очраклардан тыш;

3) Көрү төркемнәре фризларында, козырекларында:

- бер ишек булганда бер конструкциядән артык;

- яктылык тартмалары, фон конструкцияләре рәвешендә, көрү ишегенә булган көрү төркеме фризында урнаштырылганнардан тыш;

4) гомуми майданы 400 кв. метрдан артык булган административ-офис, сәүдә, мәдәни-күңел ачу, спорт объектларында, мондый объект проектында каралмаган;

5) аерым торучы конструкцияләр рәвешендә индивидуаль яки күпфатирлы торак йортлар территорияләрендә;

6) өлгегә Кагыйдәләрдә каралган очраклардан тыш, биналарда суперграфиканы яба һәм яба торган проемаларны, витрин, тәрәзәләр, тәрәзәләр пыяласы, архитектура детальләре һәм декоратив-сәнгать бизәлешенә, суперграфиканы яба торган һәм яба торган урыннар;

7) фасадның архитектура үзенчәлекләрен исәпкә алмыйча;

8) эркерларда, колонналарда, пилястрларда, балконнарда;

9) мемориаль такталардан 2,0 м ераклыкта;

10) адреслы атрибутиканы ябучы (урам исемнәре һәм йорт номерлары күрсәткечләре);

11) 2 каттан артык биеклектәге саңгырау торчаларда;

12) автозаправка станцияләрендә, щитлы, витринлы, консольле конструкцияләрдән тыш, декоратив панно-модуль конструкцияләрдән тыш, мәгълүмат алмаштырылган мәгълүмат белән;

13) «кулланучылар хокукларын яклау турында» Федераль законның 9 статьясы нигезендә мәҗбүри булмаган мәгълүматка (оешманың фирма атамасы (атамасы), аның урнашу урыны (адресы) һәм аның эш режимы турында мәгълүмат), шулай ук, модуль конструкцияләре, шулай ук Щит һәм витрин конструкцияләреннән тыш, биналарны арендага алу, сату турындагы мәгълүматның юнәлешләрен, исемлеген,

исемлеген, модульләрен, шулай ук Щит һәм витрин конструкцияләрен үз эченә алган мәгълүматка (модульле корылмалардан тыш);;

14) үз эченә алган гына Сурәтләре башка текстовой мәгълүмат;

15) түгел сочетающихся тес буенча белән архитектурным фоном фасады;

16) яктырту ачык ысулын кулланып;

17) тукума материалларын, флаг композицияләреннән, шулай ук 6,0 м дан артык озынлыктагы ут тартмалары рәвешендәге дивар конструкцияләреннән тыш, житештерүдә кулланыу белән.;

18) мәгълүмат конструкциясенә бер терең кулланып дублирующих мәгълүматны, искөрмә:

- Россия Федерациясе дәүләт теле һәм Татарстан Республикасы дәүләт телләре турындагы закон таләпләрен үтәү нигезендә башкарылган мәгълүмат;

- берничә урам киселешендәге яки ике урам арасындагы территориядә урнашкан бина фасадларының һәркайсында урнашкан мәгълүмат;

автозаправка станцияләре фасадларында урнаштырылган мәгълүмат;

19) надувные конструкцияләр, штендерлар рәвешендә;

20) встроенно-пристроенных биналар (тамбурларны да кертеп) түбәсенә еске тамгасыннан (парапета, Фриз) югарырак;

21) телефон номерларын, сайтларны, электрон почта адресларын күрсәтеп.

206.5. Тышкы мәгълүматны урнаштыру чараларының аерым терләренә карата таләпләр.

206.5.1. Дивар конструкциясе-диварларның тышкы еслегендә, фризларда, козырекларда, биналар фронтонарында, керү яки тәрәзәләр естендә стационар булмаган сәүдә объектларында (витриналар), тәрәзә арасында дивар еслегеннән 0,2 м дан да артмаган арада, фон яки бесфонсыз конструкция рәвешендә, яктылык корылмасында, ныгыту элементларыннан, мәгълүмат кырыннан, текст мәгълүматыннан, декоратив элементлардан, һәм (яки) билгеләрдән торган, йә дивар еслегенә турыдан-туры тешерелгән сурәтләрдән торган мәгълүмат конструкциясе.

Дивар конструкцияләрен урнаштыру рехсәт ителми:

1) биеклегә артык 2/3 нче биеклектән простенка арасында тәрәзәләр катлары бина, стационар булмаган сәүдә объекты;

2) биеклегә 1/2 нче биеклектән артык Биеклегә арасында простенка тәрәзәләр арасында бинаның, стационар булмаган сәүдә объекты булганда абочных тәрәзәләр;

3) биеклегә текстовой мәгълүмат артык 2/3 нче биеклектән фриза (шул исәптән встроенных-пристроенных биналар);

4) бер катлы биналарда (шул исәптән встроенно-янкорма биналарында), керү теркемнәрендә, стационар булмаган сәүдә объектларында, ут тартмаларында, фризда урнашкан фон конструкцияләрендә Фриз биеклегеннән ким яисә аннан да күбрәк биеклектән (шул исәптән встроенно-пристроенных биналарда), керү теркемнәрендә, стационар булмаган сәүдә объектларында, ут тартмаларында, фон конструкцияләрендә урнашкан;

5) биеклегә артык 1/2 нче биеклектән фронтона бинасы, стационар булмаган сәүдә объекты;

6) биеклегә 0,5 м дан артык козырек;

7) озынлыкка 70% нче озынлыгы фасад;

8) беренче кат чикләрендә, биеклегә 0,5 м, озынлыгы 50% артык булган проемалар һәм биеклегә 1,5 м, озынлыгы 50% - тан артык булган почмакларда бушлыкның 50% - тан артыграгы;

9) конструкциянең әлеге кагыйдәләре белән билгеләнгән озынлыгының 50% тан артыграгы озынлыкта башка телләрдә мәгълүмат кулланганда.;

10) терле телләрдә язылган хәрефләрнең тәңгәл булмаган күләмен һәм шрифтыларын кулланып;

11) беренче, цоколь яки подвал катларының тышкы диварлары еслегендә урнаштырганда, жир дәрәжәсеннән 0,6 м га кадәр түбәнрәк;

12) тоташ пыяла, Фриз, фронтон булмаса, икенче каттан югарырак, моннан тыш, тәрәзә арасындагы киңлекнең биюклегенә конструкцияне урнаштыру күздә тотыла торган тәрәзә киңлегенә ике биюклегеннән артып киткән очрактан тыш;

13) тоташ пыяла белән урнаштырганда бер конструкциянең икенче каттан югарырак санда;

14) әлеге Кагыйдәләрдә каралган очрактан тыш, бер-бер артлы фон конструкцияләре һәм яктылык тартмалары рәвешендә;

15) еслеге бинаның дивары, стационар булмаган сәүдә объекты, керү теркеме, козырекларда параллель рәвештә урнашмаган фризда фон конструкцияләре һәм яктылык тартмалары рәвешендә;

16) фон конструкцияләре фонының тесләрен кулланып, бина, стационар булмаган сәүдә объектында, Фриз тесеннән аермалы буларак,;

17) беренче яки аннан да түбәнрәк проемалар арасында урнашканда фон конструкцияләре һәм яктылык тартмалары рәвешендә;

18) алмаштырылган мөгълүмат белән;

19) дивар еслегенә турыдан-туры тешерелгән, биналарның алгы якларында дивар конструкцияләренә башка төрләрен куллануны күздә тоткан рәсемнәр белән;

20) мөгълүмат тапшыруның динамик ысулын кулланып;

21) еске кат фронтында, еске катның фризында, рехсәт (киләшү) нигезендә билгеләнгән түбә конструкциясе булган очракта, аның гамәлдә булу вакыты чыкмаган, дивар конструкциясе белән бердәм мөгълүмати эчтәлекле түбә конструкциясеннән тыш (бер эшчәнлек турында гомуми мөгълүмат);

22) түбәнең яссылыгын бина диварыннан аерып торучы карниз дәрәжәсеннән, карниз дәрәжәсеннән алып Таш түбәсенә кадәр биюклектә стационар булмаган сәүдә объектыннан 3,0 м дан да ким булмаган күләмдә аерып торучы карниз дәрәжәсеннән югары;

23) күләмдә артык бер конструкция югарырак дәрәжәсе карниза, отделяющее түбәсенәң яссылыгын нче Дивары, стационар булмаган сәүдә объекты.

206.5.2. Гомуми майданы 1500 кв. метрдан артык булган сәүдә-офис, мәдәни-күңел ачу, житештерү, склад һәм спорт объектлары фасадларында гына урнашкан декоратив панно - мөгълүмат конструкциясе.

Әлеге конструкциянең мөгълүмат кыры каты яки тукыма нигезендә үтәләргә тиеш, мөгълүмат кыры һәм каркас кушылмалары урыннары яшеренергә һәм декоратив бизәлгән яктарга (шул исәптән багет, сәнгать декоры элементлары) ия булырга тиеш.

Декоратив панноларны урнаштыру рехсәт ителми:

1) беренче каттан түбәнрәк;

2) арасында ишек һәм тәрәзә проемами, тыш, витрин;

3) файдаланып, баннерной тукыма башка эчке ут;

4) мөгълүмат тапшыруның динамик ысулын кулланып.

206.5.3. Консоль конструкциясе-бинаның фасады яссылыгына туры почмак астында урнаштырыла торган мөгълүмати конструкция, стационар булмаган сәүдә объекты почмак участокларында, кече конструкцияләр рәвешендә дивар еслегенә композицион нигезләре буенча локальләштерелгән.

Консоль конструкцияләренә урнаштыру рехсәт ителми:

1) биюклегенә һәм озынлыгы 1,0 м дан артык;

2) фасад еслегеннән 0,2 м арада;

3) бер-берсеннән 10 м ераклыкта;

4) фасад краеннан 0,2 м га һәм жир дәрәжәсеннән 2,5 м га кадәр Түбән Як конструкциясенә кадәр арада;;

5) турыдан-туры керү естендә бинага;

б) мәғлүматны тапшыруның динамик ысулын кулланып, банк операцияләрен башкаручы оешмалар өчен консоль конструкцияләреннән тыш.

206.5.4. Түбә конструкциясе-оешма урнашкан эчке яктылык белән яктыртылган (логотиплар, саннар, билгеләре, сәнгать элементлары), әлеге бинаның гомуми майданының 100% ын биләп торган, бинаның яссы түбәсенәң (парапет) өске тамгасыннан (конька) югарырак яки бинаның кыек түбәсеннән, стационар булмаган сәүдә объектынның өске тамгасыннан (конька) югарырак булган якты хәрәфләр һәм символлар (логотиплар, саннар, билгеләр, нәфис элементлар) рәвешендәге күләмле мәғлүмат конструкциясе:

Түбә конструкцияләрен урнаштыру рәхсәт ителми:

1) текст мәғлүматының биеклеге:

- 0,5 м артык - бер катлы биналар, стационар булмаган сәүдә объектлары өчен;
- 2 - 5 катлы биналар өчен-2,0 м дан артык;
- 6 - 9 катлы биналар өчен-2,5 м.;
- 3,0 м - 10-15 катлы биналар өчен;
- 16 һәм аннан да күбрәк катлы биналар өчен-4,0 м артык;
- биеклек буенча чикләүләр юк - төзелеш майданы 15 мең кв. метрдан артык булган эре сәүдә үзәкләре биналары өчен.;

2) озынлыгы:

- фасадның турыдан-туры тәмамлануының 1/2 длины, аларга карата алар урнаштырылган;
- фасадның (парапетның)соңгы өлешенәң биеклеген алыштырып бетергән вакытта 2/3 длины;

3) күп фатирлы торак йортларда;

4) Россия Федерациясе дәүләт теле һәм Татарстан Республикасы дәүләт телләре турындагы закон таләпләре нигезендә башкарылган мәғлүматтан тыш, стационар булмаган сәүдә объектында бердән артык бинада, стационар булмаган сәүдә объектында бердән артык кеше эшли.;

5) бу бинада эш итү срогы тәмамланмаган рәхсәт нигезендә билгеләнгән очракта, түбә урнаштыру рәвешендәге реклама конструкциясе булган очракта;

6) әлеге бинада рәхсәт (киләштерү)нигезендә билгеләнгән, аның гамәлдә булу срогы вертикаль тәртиптә, фронтоңда, өске катның фризында, түбә конструкциясе белән бердәм мәғлүмат эчтәлегендәге дивар конструкциясеннән тыш, дивар конструкциясе (бер эшчәнлек турында гомуми мәғлүмат) бетмәгән очракта.;

7) алмаштырылган мәғлүмат белән;

8) мәғлүмат тапшыруның динамик ысулын кулланып;

9) өстәмә символларның (логотиплар, саннар, билгеләр, сәнгать элементларының) 1/3 биеклеге текст мәғлүматының.

206.5.5. Витрина конструкциясе-бинаның фон конструкциясе яки ут тартмасы рәвешендәге мәғлүмат конструкциясе, витрина остеклениесенәң эчке яғыннан стационар булмаган сәүдә объектында, тәрәзә проемыннан, каркастан, декоратив-оформленные крайлары булган мәғлүмат кырыннан, тәрәзә проемының 1/4 майданыннан ким булмаган өлешен биләп торучы элмә элементлардан торган мәғлүмат конструкциясе (биеклеге буенча витрина пыяласы күләменәң яртысы һәм озынлыгы буенча витрина пыяласы күләменәң яртысы).

Витрин конструкцияләрен урнаштыру рәхсәт ителми:

1) майданы 2,0 кв. метрдан ким булган тәрәзә проемасында;

2) витрина остеклениесеннән витрина конструкциясенә кадәр бүлмә яғыннан 0,15 м дан кимрәк ераклыкта;

3) тәрәзә переплетының әгъзаларын исәпкә алмыйча;

4) рәвешендә буяу һәм каплау декоративными пленками өслеге пыяла витрин;

5) юлы белән алыштыру пыяла витрин световыми коробками;

- 6) мәғлүмат тапшыруның динамик ысулын кулланып;
- 7) витрин конструкцияләр арасында 1,5 метрдан ким ераклыкта.

206.5.6. Учреждение тактасы, режим табличкасы – «кулланучылар хокукларын яклау турында» Федераль законның 9 статьясы нигезендә, оешманың фирма атамасы (атамасы), оешманың оештыру-хокукый формасына, индивидуаль эшкуарның урнашу урыны (адресы) һәм эш режимына бәйсез рәвештә, стационар булмаган сәүдә объектында яки киртәләмәдә, теп керүдән уң һәм (яки) сулдан яки турыдан-туры керү теркемнәре тукталышында (режим табличкасы) турында кулланучыларга житкерү ечен билгеләнгән мәғлүмат конструкцияләре.

Учреждениеләр тактасында, режим табличкасында урнаштырылган мәғлүмат Татарстан Республикасының ике дәүләт телендә дә кулланучыларга житкерелергә тиеш.

Рехсәт ителми урнаштыру учреждение такта, режимной таблички:

- 1) озынлыгы 0,6 м һәм биекlege 0,8 м дан артык (учреждениеләр тактасы);
- 2) озынлыгы 0,4 м һәм биекlege 0,6 м дан артык (режим табличкасы);
- 3) озынлыгы 0,6 м һәм биекlege 0,4 м дан артык (керү теркемнәре остеклениесендә трафарет мөһер ясау ысулы белән урнаштырылган режим табличкасы);
- 4) оештыру-хокукый формасына бәйсез рәвештә, бер оешма ечен икедән артык, бер бинада, стационар булмаган сәүдә объектында, киртәдә бер шәхси эшмәкәр.;
- 5) размеры буенча түгел, материалы буенча, аннан конструкция ясалган;
- 6) трафарет басмасын төшерү методы белән эшләнгән керү теркемнәренәң (ишекләр) паяласында бердән артык;
- 7) яктырту кулланып, койма элмәләренән тыш;
- 8) бефонсыз конструкцияләр рәвешендә;
- 9) артык ике яктан керү;
- 10) читтән тыш коймалар секциясе;
- 11) тезелеш, үтә күренмәле коймаларда, баскычлар, балконнар, лоджия коймаларында;
- 12) стационар жәмәгать туклануы предприятиеләре каршындагы сезонлы кафеларның койма конструкцияләрендә;
- 13) югарырак дәрәжәдәге коймалар;
- 14) мәғлүмат тапшыруның динамик ысулын кулланып.

206.5.7. Модульле конструкция-ул бер бинада оештыру-хокукый формасына бәйсез рәвештә берничә оешма, шәхси эшмәкәрләр урнашкан очракта, бердәм блокка Берләшкән модульләр рәвешендә кулланыла торган элмә тактаның бер тере.

Модульле конструкция рәвештә урнаштырыла ала:

- декоратив панно;
- консоль конструкциясе;
- элмә такталар, режимлы табличкалар, турыдан-туры керү теркемнәренәң остеклениесендә башкарылганнардан тыш;
- зур форматтагы күләмле-пространственная композиция.

Модуль конструкцияләренә, әлеге пунктта каралган үзенчәлекләренә үтәгәндә, мәғлүмат конструкциясенәң тиешле тере ечен билгеләнгән таләпләр тарала.

Модуль конструкцияләренә урнаштыру рехсәт ителми:

- 1) биекlege 6,0 м һәм кимендә 2,0 м (консоль конструкциясе);
- 2) биекlege биш каттан артык булган биналарда (консоль конструкциясе);
- 3) күпфатирлы торак йортларның фасадларында, встроено-тезелгән биналардан тыш (консоль конструкциясе);
- 4) модульле элементларның мәғлүмати кырын әзерләүнең терле материалларын һәм бер блокта һәм бер бинада яктырту ысулларын кулланып.;
- 5) Кимендә еч модуль элементларын бер конструкциядә;
- 6) консольные булганда модульле конструкцияләр рәвешендә декоратив панно;

7) кронштейн рәвешендә модуль конструкция булганда декоратив панно рәвешендә;

8) бер конструкция рәвешендәге бер бинада ике блоктан артык;

9) биекlege һәм озынлыгы 1,5 м (учреждениеләр тактасы, режим табличкасы);

10) озынлыгы артык 2/3 нче озынлыгы простенка, анда урнаштырыла (учреждение тактасы, режимная табличка);

11) бер яктан керү (учреждениеләр тактасы, режим табличкасы).

206.5.8. Күләмле-пространственная композиция-оешманың фирма исеме, шулай ук 1500 кв. м. дан артык мәйданлы бина, корылмалар, корылмалар ечен брендны үз эченә алган кече (6,0 м дан артык түгел) яки эре (6,0 м дан артык) форматтагы декоратив-мәгълүмат конструкциясе.

Күләмле-пространстволы композицияләр урнаштыру рехсәт ителми:

1) оешманың, индивидуаль эшқуарның бинасы һәм урнашу урыны урнашкан жир кишәрlege, шулай ук аны эксплуатацияләү яки парковка урыннары оештыру ечен бирелгән жир кишәрlege чикләре артында.;

2) бу очрақларда, кайчан юк техник мемкинlege заглублиения фундамент башка аның декоративного рәсмиләштерү;

3) артык бер йә булганда, бу аерым торган мәгълүмати конструкцияләр чикләрендә бер жир кишәрlegen башка нигезләү проектным карары белән бинаны тезекләндерү, территория, выполненного исәпкә алып, эшләп килгән тезелеш, янгын сүндерүчеләр һәм санитария нормаларын һәм кагыйдәләрен;

4) мондый объект проектында каралмаган жир кишәрlege чикләрендә башка аерым торучы мәгълүмат конструкциясе булганда, бердән артык яисә бүтән аерым торучы мәгълүмат конструкциясе булганда;

5) стационар булмаган сәүдә объекты, индивидуаль яки күпфатирлы торак йорт белән биләнә торган жир кишәрlege чикләрендә;

6) конструкциянең фундаментынан бина фундаментына кадәр 6,0 м ераклыкта;

7) тротуарларда һәм жәяүлеләр юлларында, юлларда, машина кую урыннары һәм машина кую урыннары турында;

8) яшел үсентеләр (агачлар, куаклар)урынына;

9) ия тирән фундамент бу арада якынак 5,0 м агач стволы;

10) профнастил, тукыма материалларыннан файдаланып;

11) Кече форматтагы мәгълүмати еслекләре алмаштырылган сурәтләр белән урнаштыру, шулай ук медиа-экраннар белән берләштерелгән Кече форматтагы;

12) мәгълүмат кырында фотолар белән;

13) автозаправка станцияләреннән тыш, гомуми мәйданы 5000,0 кв. м булган биналар ечен эре форматтагы;

14) мәгълүмат тапшыруның динамик ысулын кулланып, ягулык бөяләре турында мәгълүмат булган медиа-экраннардан, стел автозаправка станцияләреннән тыш;

15) брендны кулланмыйча гомуми мәйданы 1500 кв. метрдан артык булган биналар, корылмалар ечен.

206.5.9. Щит конструкциясе-эчке яки тышкы якты, биекlege 4,0 м дан артмаган, фундамент, каркас, декоратив элементлардан, каты нигездә 6,0 кв. м дан артмаган мәгълүмат кырыннан торган аерым торучы мәгълүмат конструкциясе.

Щит конструкцияләрен урнаштыру рехсәт ителми:

1) оешманың, индивидуаль эшқуарның бинасы һәм урнашу урыны урнашкан жир кишәрlege, шулай ук аны эксплуатацияләү яки парковка урыннары оештыру ечен бирелгән жир кишәрlege чикләре артында.;

2) бу очрақларда, кайчан юк техник мемкинlege заглублиения фундамент башка аның декоративного рәсмиләштерү;

3) артык бер йә булганда, бу аерым торган мәгълүмати конструкцияләр чикләрендә бер жир кишәрlegen башка нигезләү проектным карары белән бинаны тезекләндерү,

территория, выполненного исәпкә алып, эшләп килгән төзелеш, янғын сүндерүчеләр һәм санитария нормаларын һәм кагыйдәләрен;

4) мондый объект проектында каралмаган жир кишәрлеге чикләрендә башка аерым торучы мәгълүмат конструкциясе булганда, бердән артык яисә бүтән аерым торучы мәгълүмат конструкциясе булганда;

5) стационар булмаган сәүдә объекты, индивидуаль яки күпфатирлы торак йорт белән биләнә торган жир кишәрлеге чикләрендә;

6) конструкциянең фундаментынан бина фундаментына кадәр 6,0 м ераклыкта;

7) тротуарларда һәм жәяүлеләр юлларында, юлларда, машина кую урыннары һәм машина кую урыннары турында;

8) яшел үсентеләр (агачлар, куаклар)урынына;

9) ия тирән фундамент бу арада якинрак 5,0 м агач стволы;

10) профнастил, тукыма материалларыннан файдаланып;

11) мәгълүмат конструкциясенең декоратив-сәнгать бизәлешеннән башка;

12) гомуми файдаланудагы территория чикләрен билгеләүче кызыл сызык белән чиктәш жир кишәрлеге чигеннән 6,0 м якинрак арада;

13) мәгълүмат тапшыруның динамик ысулын кулланып.

206.5.10. Флаг композициясе-нигездән, бер яки берничә флагштоктан һәм йомшак тукымалардан (мәгълүмати кырлардан) торган аерым торучы мәгълүмат конструкциясе.

Флаг композицияләрен урнаштыру рәхсәт ителми:

1) оешманың, индивидуаль эшқуарның бинасы һәм урнашу урыны урнашкан жир кишәрлеге, шулай ук аны эксплуатацияләү яки парковка урыннары оештыру өчен бирелгән жир кишәрлеге чикләре артында.;

2) бу очрақларда, кайчан юк техник мөмкинлеге заглүблениа фундамент башка аның декоративного рәсмиләштерү;

3) артык бер йә булганда, бу аерым торган мәгълүмати конструкцияләр чикләрендә бер жир кишәрлеген башка нигезләү проектным карары белән бинаны төзекләндерү, территория, выполненного исәпкә алып, эшләп килгән төзелеш, янғын сүндерүчеләр һәм санитария нормаларын һәм кагыйдәләрен;

4) мондый объект проектында каралмаган жир кишәрлеге чикләрендә башка аерым торучы мәгълүмат конструкциясе булганда, бердән артык яисә бүтән аерым торучы мәгълүмат конструкциясе булганда;

5) стационар булмаган сәүдә объекты, индивидуаль яки күпфатирлы торак йорт белән биләнә торган жир кишәрлеге чикләрендә;

6) конструкциянең фундаментынан бина фундаментына кадәр 6,0 м ераклыкта;

7) тротуарларда һәм жәяүлеләр юлларында, юлларда, машина кую урыннары һәм машина кую урыннары турында;

8) яшел үсентеләр (агачлар, куаклар)урынына;

9) ия тирән фундамент бу арада якинрак 5,0 м агач стволы;

10) флагштоклар арасындагы араны кинлөктөгә мәгълүмати кыр габаритлары белән.

206.5.11. Махсуслаштырылган корылма-халыкны яклау һәм куркынычсызлыкны тәэмин итү өлкәсендә халыкка социаль әһәмияткә ия мәгълүмат житкерү, шулай ук фундамент, каркас, нейтраль төсләр материалы белән тышланган спорт-мәдәни-массакуләм чаралар турында мәгълүмат, электрон экран рәвешендә мәгълүмат кырыннан торган мәгълүмат конструкциясе.

Махсус конструкцияләрне урнаштыру рәхсәт ителми:

1) оешманың, индивидуаль эшқуарның бинасы һәм урнашу урыны урнашкан жир кишәрлеге, шулай ук аны эксплуатацияләү яки парковка урыннары оештыру өчен бирелгән жир кишәрлеге чикләре артында.;

2) бу очрақларда, кайчан юк техник мөмкинлеге заглүблениа фундамент башка

аның декоративного рәсмиләштерү;

3) артык бер йә булганда, бу аерым торган мәгълүмати конструкцияләр чикләрендә бер жир кишәрлеген башка нигезләү проектным карары белән бинаны тезекләндерү, территория, выполненного исәпкә алып, эшләп килгән тезелеш, янгын сүндерүчеләр һәм санитария нормаларын һәм кагыйдәләрен;

4) мондый объект проектында каралмаган жир кишәрлеге чикләрендә башка аерым торучы мәгълүмат конструкциясе булганда, бердән артык яисә бүтән аерым торучы мәгълүмат конструкциясе булганда;

5) стационар булмаган сәүдә объекты, индивидуаль яки күпфатирлы торак йорт белән биләнә торган жир кишәрлеге чикләрендә;

6) конструкциянең фундаментыннан бина фундаментына кадәр 6,0 м ераклыкта;

7) тротуарларда һәм жәяүлеләр юлларында, юлларда, машина кую урыннары һәм машина кую урыннары турында;

8) яшел үсентеләр (агачлар, куаклар)урынына;

9) ия тирән фундамент бу арада якынрак 5,0 м агач стволон;

10) профнастил, тукыма материалларыннан файдаланып.

VI. Жир эшләрән үткөрүгә төп таләпләр коммуникацияләрне тезү, ремонтлау, реконструкцияләү

207. Грунтны ачу яки юл катламнарын каплау (жир асты коммуникацияләрән салу, реконструкцияләү яки ремонтлау, свай һәм шпунтны сую, электр тапшыру, элементә, ут баганалары урнаштыру (алмаштыру), грунтны планлаштыру, инженерлык эзләнүләре вакытында эшләү һәм башка эшләр) белән бәйлә эшләр бары тик Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Башкарма комитеты тарафыннан бирелгән язма рехсәт булганда гына башкарыла.

208. Торак пункт территориясен тезекләндерү белән бәйлә Жир, тезелеш һәм ремонт эшләрән оештыру һәм үткөрү тәртибе, жир эшләрән башкаруга ордер рәсмиләштерү һәм алу Саба муниципаль районы жирле үзидарә органнарының хокукый актларының билгеләнгән таләпләре нигезендә башкарыла.

209. Агач һәм куак кисү, кронлау яки утырту кирәк булганда, авыл жирлеге Башкарма комитетының агач кисү, кронлау яки утырту ечен рехсәтен тиешле тәртиптә рәсмиләштерергә кирәк.

210. Торак пункт юллары буенча хәрәкәтне вакытлыча чикләү яисә туктату авыл жирлеге Башкарма комитетының вәкаләтле органы тарафыннан бирелгән рехсәт нигезендә, юлның ике ягында да заказчылар һәм эш башкаручылар, эшләрнең вакыты, мемкин булган маршрутлары турында барлык кирәкле белешмәләрне үз эченә алган мәгълүмати щит урнаштырып гамәлгә ашырыла. Күрсәтелгән щитның формасы һәм эчтәлегә рехсәт бирү буенча муниципаль хезмәт күрсәтүнең тиешле административ регламенты белән билгеләнә.

211. Яраклылык вакыты чыккан ордерлар буенча коммуникацияләр тезегәндә, ремонтлаганда, реконструкцияләгәндә жир эшләрән башкару үз белдекләре белән таныла.

VII. Уңайлы мохиткә карата махсус таләпләр

212. Торак тирәлеген, урамнарны һәм юлларны тезекләндерү объектларын, мәдәни-көнкүреш хезмәте күрсәтү объектларын проектлаганда торак пунктларның елкән кешеләр һәм инвалидлар ечен уңайлы булуын, әлегә объектларны картлар һәм инвалидлар хәрәкәтенә ярдәм итүче элементлар һәм техник чаралар белән тәэмин итүне күздә тотарга киңәш ителә.

Өлкән кешеләр һәм инвалидлар хәрәкәтенә ярдәм итүче техник чараларны һәм

жиһазларны проектлау, тезү, урнаштыру заказчы тарафыннан расланган проект документациясе нигезендә яңа тезелештә гамәлгә ашырылырга киңәш ителә.

VIII. Якын-тирә территорияләренең төзекләндерү вақытында милекчеләрнең катнашу тәртібе

213. Жирлек территорияләренең һәм торак пунктларның тиешле санитар торышын тәэмин итү, әйләнә-тирә мохитне саклау һәм асыл жирлеге территориясен пычратудан саклау чараларын гамәлгә ашыру максатларында хужалык итүче субъектларга һәм физик затларга якын-тирә территория сыйфатында аларны чистарту һәм санитар тоту ечен беркетелә.

214. Территорияләренең (жир кишәрлекләрен) жыештыру, чистарту һәм санитар тоту буенча эшләр башкару бурычлары, әгәр законда яки килешүдә башкасы каралмаган булса, оештыру-хокукый формаларына бәйсез рәвештә, физик һәм юридик затларга йекләнә:

214.1. идарәче оешмалар-күпфатирлы йортларның йорт яны территориясе, шулай ук күпфатирлы йорт территориясе каршындагы Теп фасад яғыннан 10 м радиуста йә урамның йерү елешенә кадәр (объект юл буенда урнашкан очракта);

214.2. социаль елкә учреждениеләре (мәктәпләр, мәктәпкәчә учреждениеләр, мәдәният, сәламәтлек саклау, физкультура һәм спорт учреждениеләре) - бирелгән жир кишәрлеге чикләрендә территория, шулай ук учреждениенең территориясе алдында 10 м радиуста теп фасад яғыннан йә урамның йерү елешенә кадәр (объект юл буенда урнашкан очракта), башка яктан-10 м радиуста;

214.3. күпфатирлы торак йортлардагы торак булмаган биналарны эксплуатацияләүче затлар, идарәче оешма белән килешү булмаган очракта, яқындагы территорияне озынлыкка – биналарның бетен озынлыгына, киңлеге 10 м яки йерү елеше бордюрына кадәр (юл буенда объект урнашкан очракта) жыештыралар;

214.4. барлык милек рәвешләрендәгә сәнәгать предприятиеләре һәм оешмалары - аларга килү юллары, тротуарлар, алар янәшәсендәгә коймалар, санитар-яклау зоналары. Предприятиеләрнең санитар-яклау зоналары гамәлдәгә санитар кагыйдәләр һәм нормалар таләпләренә туры китереп билгеләнә;

214.5. тезүче-50 м радиуста тезелеш майданчыкларының якын-тирә территорияләре һәм гамәлдәгә тезелеш нормалары һәм кагыйдәләре нигезендә 50 м радиуста аларга килү юллары;

214.6. бирелгән жир кишәрлеге чикләрендә торак йортларның хужалары (яисә жир участогы билгеләнгән тәртиптә рәсмиләштерелмәгән очракта, фактта килеп туган жир кишәрлегенең чиге буенча) һәм йорт биләмәсе периметры буенча 10 м ераклыкта яисә урамның машиналар йерү елешенә кадәр (объект юл буенда урнашкан очракта);

214.7. стационар булмаган объектлар (лотоклар, киосклар, павильоннар һәм башка стационар булмаган сәүдә объектлары) һәм сезонлы кафелар-жир участогы объектын урнаштыру ечен бирелгән территория һәм урынның тышкы чигеннән 10 м ераклыкта һәм урамның йерү елешенә кадәр (объект юл буенда урнашкан очракта).;

214.8. базарларның идарәче компанияләре, сәүдә һәм жәмәгать туклануы оешмалары (рестораннар, кафе, кибетләр) - бирелгән жир кишәрлеге чикләрендәгә территорияләр һәм участок чикләреннән 50 м радиуста урнашкан территория һәм урамның машиналар йерү елешенә кадәр (объект юл буенда урнашкан очракта).;

214.9. биналарның, корылмаларның милекчеләре яки башка хокук ияләре-бина, корылма периметры буенча яисә бирелгән жир кишәрлегенең чикләре буенча, участок чигеннән 10 м радиуста һәм урамның йерү елешенә кадәр (объект юл буенда урнашкан очракта);

214.10. автомобиль юлына бүлеп бирелгән полоса чикләрендә һәм башка жир кишәрлекләрендә урнашкан заправка станцияләре - бирелгән жир кишәрлеге

чикләрендә һәм участок чигеннән 50 м радиуста урнашкан территория һәм урамның йөрү өлешенә кадәр.;

214.11. гараж кооперативлары-бирелгән жир кишәрлеге чикләрендәге территорияләр, 50 м радиуста урнашкан территория, участок чигеннән алып урамның машиналар йөрү өлешенә кадәр һәм аларга керү юллары;

214.12. гражданның бакчачылык, яшелчәчелек һәм дача коммерцияле булмаган берләшмәләре-бирелгән жир кишәрлеге территориясе һәм участок чигеннән 10 м радиуста булган территория һәм урамның йөрү өлешенә кадәр (объект юл буенда урнашкан очракта);

214.13. жирләү урыннары-бирелгән жир кишәрлеге чикләрендә һәм участок чикләреннән 10 м радиуста якындагы территория;

214.14. гомуми файдаланудагы территорияләр һәм вазыйфалар вәкаләтле органнарга йөкләнә;

214.15. бирелгән жир кишәрлеге чикләрендә жир кишәрлекләренә ия булучылар (йә жир кишәрлеге билгеләнгән тәртиптә рәсмиләштерелмәгән очракта, фактта килеп туган чиге буенча) һәм жир кишәрлегенә тышкы чигеннән 10 м ераклыкта яки урамның йөрү өлешенә кадәр (объект юл буенда урнашкан очракта);

214.16. автотранспорт чараларын озак һәм кыска вакытлы саклау өчен тукталышларның хужалары - бирелгән жир кишәрлеге чикләрендәге территория һәм жир кишәрлегенә тышкы чигеннән 10 м ераклыкта һәм урамның йөрү өлешенә кадәр (объект юл буенда урнашкан очракта).

IX. Кагыйдәләрнең үтәлешен контрольдә тоту.

215. Физик һәм юридик затлар, вазыйфаи затлар авыл жирлеге территориясен тәзекләндерү буенча өлеге Кагыйдәләрдә билгеләнгән таләпләрне үтәүне тәэмин ителәр.

216. Өлеге кагыйдәләрне бозу административ хокук бозулар турында Татарстан Республикасы кодексы (федераль законнарда һәм Россия Федерациясенә башка норматив хокукий актларында каралган нормаларны һәм кагыйдәләрне үз эченә алган өлеге Кагыйдәләрнең нигезләмәләреннән тыш) нигезендә җаваплылыкка китерә.

217. Тәзекләндерү өлкәсендәге законнар һәм муниципаль хокукий актлар таләпләрен үтәмәгән яки тиешенчә үтәмәгән өчен җаваплылыкка тарту зат күрсәтелгән таләпләрне үтәүдән һәм җибәрелгән җитешсезлекләренә бетерүдән азат итми.

218. Әгәр торак йортның милекчәсе (милекчеләре), торак йортның бер яки берничә фатирының, Ике яки өч фатирлы йортның, торак булмаган бинаның (бина) бер яки берничә фатирының милекчәсе (милекчеләре) тиешле дәрәҗәдә эксплуатацияләүне һәм карап тотуны тиешенчә башкарса, бу объектның фасады, тышкы кыяфәте, түбәсе (түбәсе), башка конструкцияләренә, шул исәптән объектның тузган, яраксыз яки авария хәлендә булуына (китерүгә) өлеге Кагыйдәләрнең берничә тапкыр бозылуында чагыла, һәм әгәр өлеге Шартлар алты календарь ай дәвамында административ җаваплылыкка тарту турында закон көченә кәргән карарлар белән расланса, вәкаләтле орган милекчәгә (милекчеләргә) объектны тиешле хәлдә тоту белән капитал ремонт (ремонт) башкару йөкләмәсе турындагы дөгъва таләпләре белән судка мәрәҗәгать итәргә хокуклы.